

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.

Zespół (fond) 4.

Zbiór rękopisów Biblioteki Baworowskich

Dział (opys) 1

1357. Wiersze do Kaspra Kazimierza Cieciszowskiego biskupa żytomierskiego i łuckiego zm.

1831. (z końca XVIII w.).

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська бібліотека
АН УРСР

ВІДЛИ РУКОПИСІВ

№ 1357

1

Do Sasnie Wielmoznego Najprze-
wielebniejszego Smci Kiedza Gasptra
Kazimierza Kolumny Cieciszow-
skiego Biskupa mianowanego
Pinskiego, Orderow: Orta białego,
S. Stanisława: i S. Alexandra
Newskiego Kawalera w czasie
przyśtanego Mu od Najjasniejszego
Monarchy Pawła I. tegoż Orderu
Rn 1797.

X. Andrzej Kmity S. P.

~~~~~

Bog. Ci, Papierzu! biec życia przedstawił,
A los szczęśliwy do tegoć użyczył.

Zes'

Les' dostąpiwszy wysokich Godności,
Dość z dwóch Orderow miał da się swietności
Teraz go do tych przybył jeszcze trzeci
Swiezo przystany, czyż się nie wznieci
Wiele okrzyków, i pieśni radośnych
Nawet i w samych Umysłach radośnych
Co drugoy same dobrze uważają
Ze Wielcy Meze stopnie odbierają
Swietne Ordery; by stać zapczyt mieli,
Warta swych zasług iż nagrode wzięli.
Zważał te stopność Monarcha Wspaniały
Przekł w sobie: trzeba, aby otrzymał
Cieciszowskiego zasługi Grodobe,
Która przystoi na Jego Osobe.
Szacuje Ja Go: by zaś znał, ni czyja
Szaska bardziey Semu tak nie sprzyja,
Tak moia: szle Mu Order da dowodu,
Ze

—

Perillustri admodum Reverende Domine!

Dwa gatunki wierszów napisatem. Jeden z przyrzeczy
ny ofiarowanego Orderu Illmo Excellmo ac Rmo
Dno Luci Ordinario: a drugi na pochwałę samego
W. Wmę Pana Dobrod. — Te wiersze te w ręce
Sezo: z których jedne oddać, albo raczej przeczytać
będziesz raczył W. Wmę Pan Dobr. Illustrissimo;
a drugie dla siebie przyjąć zechcesz, na dowód
wina sobie przychilnego Serca mego.

J. W. Woiewoda Pot. uwolnił mnie od usług
moich: mówiac: iak Wmę Pan chceś sobie
nie chceś być Teologiem Żony moiej, nie
sitiwie Wmę Pana. O tem oddaleniu się moim
dowiedziałwszy się J. W. Szambellan Łopaciński
miepkaracy w Godach w Parafii W. Śm.
Ła Łasztowskiego Dziekana, o mił o. od Łu-
zek, pisał do mnie z prośbą, zebym, iako zaflu-
zony w Zakonie, sam sobie wyjednał pozwo-
lenie na miepkanie kilkoletnie w Domu
Sezo dla dania dobrego gruntu w reki i po-
bożności siedmioletniemu Synowi. Przysta-
tem

Tem chętnie na to żądanie z moiej Strony, i od-
datem listu SW. Łopacińskiego IX. Wizytatoro-
wi, oświadczę wpyżeczenie zostawiania w tym
dobrym i cnotliwym Domu przy obowiązku
uczucia, które jest istotną zabawą powołania
mezo, i mnie przeto najmilbke i przez lat 22.
zwyrazne. Przyobiecaw mi Swoie, odemnie
żądane, pozwolenie. **SW. X. Wizytator**, lecz
chciał, abym poczekał do kongregacji w Lu-
biekowie dnia 1. Września byż maiacey.
IX. Wystrouch Prowincyat dowiedziały
sie o tem, co do mnie pisal IX. Alebowski, po-
wiedzial: moze Wm. Panu wypadnie byż
Rektorem na jakim miejscu. Nie życze
ja sobie tego z wielu przyczyn, i przedsiobore
wymawiac sie z tego Urzedu, ktorego obowia-
zki wykonac bardzo trudno w tym czasie, w
ktorym u nas Karnosci, Skromnosc, i inne cnoty
ustaly, i miodziej wpyżka rozpuszczona, i roz-
dwolniona, do pracy i zabawy Zakonu nieprzy-
wykta. Tym czasem ozekiwac bede na
wiadomosci o losie moim w Wilnie, dokad da
rady Lekarskiej, wyjedem zdrowia, przybytem
za pozwoleniem IX. Wizytatora. — Je me re-
commande a Votre bon coeur, & je suis avec
toute sorte de respect. Mon très-illustre R^{ve} Père
Votre très-humble V^{al}
Andr^e Kmita des écoles Pieux

W Łopaciński cy list do głównym
w sprawie i moim. Zmian. Oznaczyć proszę, przez jakie do Wilna.

IX. Wizytator, do IX. Wizytatora.

Ad Ordinem Schol. Piar. in laudem Perillustriſſi
adm. Rēdi Dni Michäelis Skirnienſki Canonici
Krioviensis & Auditoris Curiae Illmi. Excelmi.
ac Reverendiſſimi Antiftitis.

Andreas Kmitya Scholarum Piar.

O mihi cave Pie Ordo! noſtro hoc tempore plures
Perdideras factos Cicerones, atque Marones.
Perdideras in eis Michäelem, ſed tamen Cuius
Cor animumque Tibi propenſum ſcis bene; quippe
Corpore quantumvis ſeiuncto, tranſiit a Te,
Eſt ſed revera bonus hic Vir pectore toto,
Toto animoque Juus: mihi credas, eſtque futuro
Sic meq, ut Jug eſt, ſum ego nam Jug: e Jug Ille.
Si Jug, ergo meq, quoque, ſi meq, & Juus ergo
Eſt Vir hic egregius, Sapiens, virtuteque clarus:
Quae commendat eum, facit omni e munere per
Inſigni dignum, vere talemque futurum,
Cognitus eſt qualis pridem, qualiſque videtur
Eſſe Tibi, Ordo! mihi que modo, dum fungitur iſto
Munere, quo fecit fungi illum gratia Magni
Praeſulis iſtius, qui novit perbene, poſſit
Officium cuiquam committere, quod gerit Ille.

Laetitia
Le

Laetitia cum ulor, quod in hoc sit munere, quodve
Hoc in honore suo Skirniowski: in quo Tibi praesto
Esse potest, magnumque Tibi modo ferre iuvamen
Atque mihi pariter, multis in rebus agendis.
Interea mecum Supremum Numen adora:

Et pete supplicibus precibus, conservet ut illum
Annis incolumem permultis: atque secundis
In vita faxit plenum successibus esse.

Skirniowski! quod ego toto Tibi corde peropto;
Addictique mei testandi pectoris ergo,
Versus hosce meos Tibi mitto: suscipe, posco,
Pectore quos laeto, cantantur quo Tibi ab illo,
Qui vult esse Tuus, fuit ut Tuus, antea totus,
Optatque Tui consors cupit esse favoris...

Ze czere Biskupa Polskiego Narodu...³

II.

Rossiaci Paulus Primus Dominator in Orbe,
Nevensem. Antistes! Te creat en Equitem.

Iustitiae hoc Cuius documentum est atque favo-
r. S. Cunctis namque bonis Civibus Ille favet.

Iustus & ut Princeps dat munera iusta cuique,
In manibus quae sunt optima quaeque suis,

At summo Imperii dignissima Principe, Civis
Muneribus dignos qui cumulare solet...

Unus es ex illis perquam Lectissime Praesul!

Pastor ut egregius, qui bene pascis Oves,

Quas dedit Ipse Deus, concredidit, quasque re-
gendas

Ascendasque Tibi, qui dominatur eis.

Certe noscitis eas, illae quoque Te bene noscunt,

Auscultant Voci Pastor et Alme Tuae.

G!

O Cięcisrowski! revera pervigil es Tu,
 Atque bonus Pastor! balat Ovile Tuum.
 Balat Ovile Tuum: Pastoris Muneris imple
 Perbelle partes; Pastor es ergo bonus.
 Pastori ergo bono Tibi, Princeps, Ordinis isthoc
 Novensis Munus contulit ecce recens.
 Sactor eo: nec non oblata insignia cernens,
 Gratulor ex animo Munus id: atque precor:
 Ex votis Ovium, Pastori det Tibi Pastor
 Internus, fauste ut, Pastor Ovile regas;
 Utque Ovibus prosis, veluti prodesse videris,
 Pascua^(6.) desque illis, quae meliora putas.

(a) Valerianoviae in aula Illmo Palatini Polo-
 censis, ubi is, qui Illmo Palatino insignia Or-
 dinis S. Alexandri Novensis, nomine Serenissi-
 mi Imperatoris, obtulit, palam dixit eadem insi-
 gnia eiusdem Ordinis missa etiam esse Illmo Cppo
 Loci Ordinario. (6.) Pabula gratiarum Pastoralium,
 quibus ear quaelibet indiget, pro suo statu, & tempore

1357

1357

V. P. 31.

Więszce do Gaspara Kazimierza
Cieciszowskiego
biskupa zytomierskiego i tuckiego

wydrżone z Nr 944.
(Bibliotek. Zygmunta kr. Cieszczyńskiego Nr. 6565)

24 sierpnia 1899

WJERSZ

Jasnie Wielmożnemu Jmci Xiędzu
Gasprowi Kazimierzowi

Kolumna

CJECYSZCOWSKIEMU.

Biskupowi Luckiemu i Zytomierskiemu.

Orderów Krajowych

Kawalerowi.

w dzień doroczny Imienia

Dnia 4. Mca Marca. 1003. R^o

ZŁOZONY.

Btyśnotes o' dniu gorliwéy Infuty

Radojną, na iaw toczący rocznicę,

Dzięki ci niosę, na twe przyjście czuty:

I najpięknieyszą porą się twą szczytę —

Tobie się cały dni ukłonił wążek,

Jakie bieg zgodny, wymierzyl na Niebie:

Ześ Biskupowi dał życia początek,

Przeznaczonemu, do dzieł wielkich z Siebie.

Luboć nie moiej, jest to czynem głowy,

Nucić przed Światem wyborne Przymioty.

Lepszego pióra, lepszej wart osnowy,

Kto wzorem Ludziom Mądrości i Cnoty.

Pod zacnym cieniem, dobrodzieystw ukryty,

Hold serca skitadam na powinszowanie,

Wdzięczności owoc, w duszy znamienity,

Hymn stodki leiać, dopóki sit stanie —

Któż zdolnym rymem Tey zrówna Osobie

Z której na Kościół wielki zaszczyt spływa,

Kray nawet cały, dank oddać Tobie;

Z kądże Ci pochwał strumień nieprzybywa

5
Czyś dawniej krzesta, w Narodzie zasiadał
Czyś radził, mówił, czyliś uszczęśliwiał;
Czyś Duchownemi iak i dotąd wtałat:

Wszystkicheś Serca, Rozumem zadziwiał
Rządząc Drugiemi, rządziłeś i Soba,

Małdrość to na tém, zależy prawdziwa:
Dobroć wrodzona, własnąć iest ozdoba.

Czegoż Twa dusza, nie dokáže tkliwa?

Bogdayby dzieciem Ręki Ludzkiej było
Przedtuzyc Takim najdroższego życia,
Wtórym dla Innych dobra żyć iest miło.

Tybyś wiekował ztak dobrego bycia—

Dobroczyнного Monarchy szcudrota,

Upoważnione są Twe Świetne Sprawy,

Nadgrodzie zachęt, daty Małdrość z Enota:

Gdy Cię Orderem, zdołił Pan Łaskawy,

Wielki Biskupie, w tak nieszczęsnęj chwili

Wędy rozpusta z nieczbożnością, w parze.

Z wolnością zdania, daleko się sili;

Miota iad sprośny, na Same Ottrze.

Tys Styrem Ludu, pochodnią i wzorem,

Na Ciebie patrząc, czyliż kto wykracza ?

Od Cię ubitym Trzóda idzie torem,

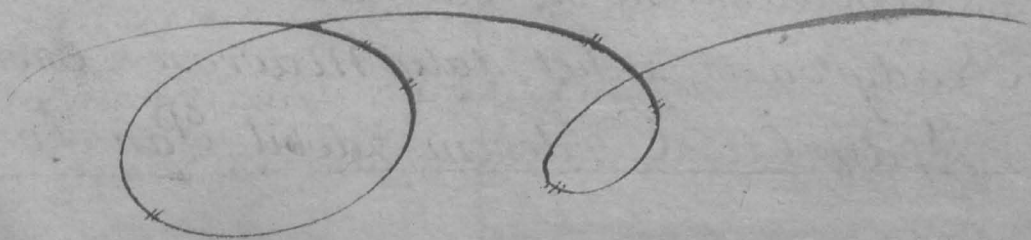
Z drogi Pasterza Cnego niewybacza —

Wtóraż Cweczarnia, tém się chlubić może ?

Ze ma Biskupa z Cnoty i przykladu ?

Obyś żył dtugo 'day' o 'Wielki Boze'

Niech się Lud wierny, trzyma Twego śladu —

Hae est domus Dni. beae fundata supra firmam petrae & primum Nativitas

Troskliwie upadruisze ospallieny sposobnosci nowienia do was naymilosza swietozna stowa Borego, i prawdziwicz poiecieha, dopatniam davis ~~waszego~~ obowiazka mo ~~waszego~~ przy poswieceniu tego Domu Borego smajaz neer brotly o swiagosci i trwadosci Kosciota Pa.

Co do 1re Hae est Domus Dni. Oto jest Dom Dawidi. W tym wyrazie wstypstho sy zawiora. Dawid jest, wzg Pan obiad miexka z nami i w porzedku nas na zie mi. Dawid jest, wzg Pan obiad go sobie, abg w nim offiary mu ceyonono, a on z Tronu swiecy oglatzad ludom prawa swie. Jakgi obiera Bog ~~nie~~ miexka na ziemi ktore szereglniej sobie przywodzono, i chwela swej posmize: Mamy tego przyktady w starej testamencie: Miexka dzie Jelah w dnieda do Mesopotamii ncowad. swigte bylo. do mus Dei, et porta cali; et ego nesciebam. Gen. 28.v.

11. Rooiny gdzie moxiel widziad dnah gorajzey Zie mia bypa swigte, ^{locus sanctus} terra in qua facta sancta est. Exo 3.v.5. Jeruzalem takie obrana bypa miexka na Zioido ielo swiadecku Dawid w psalmu, w modlitwie swiey obto mydrea Dawidi; i wstypstho in mi proroey. Wiem miy w nowy testamencie miexka dla siebie obiera Bog przez Znienkownia Koscialez, to jest obiznia igz wole swie na czebeli Koscia Dzecey i Koscidy przez Naywysze Biskupa glonq Kosciota S. pawapii Zoi i wrallien w obzbie Dzecey i swiostmiz. przez miexkovego Biskupa. Same brzydki posmizemia Kosciole, iereli im pilnie przypadasy si, i wyrozu mieu zechasie ~~niezadac iacemnie, ktorej czena, cina~~ i Bogu dom sig budwie, i nie otanier go sobie ~~posmizem i pniek ugnarais oi wizey mudi~~ obieru.

Biskupa, Grunt ich zapisać naukę, którą posnoga
si, i namaszać, aby was słychać, od obuw świata
i naturalności świata, w postroju ich stani się Otrą
na którym Krew Chr. Jana wypowiad, cena okupu na
paz do grzechów, i wiecznego zatracenia. Niemehdel
wzroczolne opisanie, i znaczenie każdego obrazu -
aby dżub by to może maiz pnieggto - Wajwa n
cały wafry uwagi na mie, a pnieggto - Wajwa n
wicie z Jaluhen. Vore non est hic aliud nisi do
gms Dei; Et porta est, et ego respiciam. Pr. andree dom to Boy, jest. 8.

Jdy mówimy si Koinote z domem Bisy, mówie
my owa ze w naszym. Wnich Bownen gdy chwale
my Boga, pnieggto Dufe nuse. pnieggto zsi pnieggto
siemem mypli nuse do Boga, pnieggto wyjadnien
Lesh, pnieggto nauka, pnieggto Sakramentami. To
do wyjadnien Koinodu sigga si; Srengstnori us
ta Srengstnori Panthe jest domem nuse. Do mie nas
Dan Boy zgromadit wewawofar us do wiany d; i w
mie informavit onuarnig sunis, wktorey mie pnieggto
zsi Pnyren, wos onuarnigi pnieggto; i mie zsi
ciado swie, wktorey je nizegny zstow, wos catorka
mi ieffeni, i mie tpe Otraw, to esito pnieggto, tu
Karmis, i wnie, i dograwa do Srengstnori
zke, dramy miobichier, pnieggto do miesta Pro
Miego do Byspny nuse w mieste non zgotowany.
Nawezanici to wianpthe nuzmitri zke doymatoriz,
idniez, nuz wipizg. Intellexistis huc Omnia.
Gocli unozanice. O jako Jostin, o jako drogin
byi pnieggto, i jest ten dom pnieggto. O jako pnieggto
dniez nuse, i jest Blizje jest iepu wyjadnien
Ole nuz ten dom zomiesi nuse. Po zderlowaniu
oneg pnieggto, dawno i pnieggto, mydny za pnieggto Pro
oneg dnieggto: woz na tu na Srengstnori wian
ndieggto Srengstnori pnieggto Koinote 11. 8.

Potym wazne Jmnie Godne Obywatelstwo mial bydz w
 wiecznym Bogostanowieniu, ktorzy siejsi skradky swiaz
 doter budowy przystanki. Nawazne mial Pan dajkawny
 obliczen i na wazne dobre chci wyznee ralty, ktorzymy do wyjednieniu
~~exekucyj~~ ^{przebieg}; To zwi przypominem, iz na przy dzien
 ten dom jest ^{zaby} dla tego, abysmy ~~zaby~~ i ~~zaby~~ jacy in
 mysl wyzney wyzniejszej powodach, bandicy go speno
 weli. Niemoziemy bozianu rozamice, ielany dorywicy
 nily; gdyzimy sciary wystranili. gloszimy budowalicy
 mozy na czaji. Bozly od ludzi, a znowi tego eni nastawili
 samete skazyty by ~~by~~ na res na zdnie sponymy.

przystanki i
 rozonali.

Co do 22. Bene fundata est supra firmam petram.
 Dobrze jest utwierdzony dom ten, i na moeneru opoce.
 Stawa te rozumiejsi i o stosie powstachony kato
 lichim. Ten jest zabudowany na opoce wiany Pio
 trowej, wiany Zymudrenia wierony pod iedny gtony.
 Tu es petra. ty iestes opoka. Ta opoka jest rowate p
 wisty, hie bo chrysta sie modlit ce niez do iday Oy
 ce Ego orari ut non deficiat fides tua; Modlitwa Jedno
 rodowey niemiec niaby wystuchane. Ta opoka jest
 potzira na odpuscie w pellich nuta or wosji; chodcy sa
 me piexda powstaly widomie, niymenoyz icy, bo jest
 potziora za fundament od wiellicy budowmierego tak
 nad ktorego ~~zaby~~ ^{ktor} si znowi niemye, aby w nim co d
 mienit lub popomut. Nemo alius ponit. Mistruba mi
 zbierai dowodow tej trawtovej po osmnastu wiekach do
 swiadczenia. Cypalowie w historyach widielicnie w
 wieru przeslym. w miastoych Europy miyscal. ichie
 byd powstania w moey orzaj, i w moey przemrothow
 medrshawania. Na obymiejsi xonim te przesladowania i
 Lufurjai mogty ichy bane tedky
 Lkardego powstania orzjem wyhledu koriod licniyszy i imwoniyszy
 Lkarday natarczawozi rozumu wyhledu spicensy,
 i Cypalicy. Krew sama mierzemilow jest zbanierne
 rosa, ktora plenowia swiztollianych obcyerow. Dobro

Liczono
 przynaj
 niemy

niechlebny mędrzejsz refundowani jest kowal ten, że
Benefundata est, gdy same prawi wrogi nasz mu chy
nia, same. niezdy bezpienestwo, co dopiero po
koy i wroba?

Dały Boy to i sami mowi sz mogły o partykulax
mych Kosciolach, powrzechuy Kosciol Starzynek. To
semie, katedry dyceccalne wprawdzie Kowoty w
szkole dycecyi ^{swy} obymuze. Ale nie jest
tak z medowigtych szow Brolich. widziemy Gro
winnye, widziemy knie cte. Skropione Kwiec a
postow. gdzie Kowol Kartngt nymoenie. Jai
Kowitria Santhie zagrozone byto, dno rypet
nemi strzadli wysiami mohametawskiem. lub bun
tow miora Kacertwen zmiewigro sz. Atryke
cde, szty orze wisthu, i Europy licnie krai szow
dem sz tygo zaldowy, i smadecatem tygo wysiadau
cym. Jety szlaci tygow prawniy gahowre szow
a greeky rymozione potomstwa znowdajis ne feli
spramiedkivosti Brolich szize sz mudi destugi Brod
Kow prawniy Boy niary szwie sz narodu do re
rodu, i dreyumie fawiste Kieudzigerny w sztoju
chodit miedklich. Przejawistore tu jest szdow
Brolich. aubysiny dar niary z wdzigerny i b
ierziu Boy prastowak; a szlach ten drogi w nally
miedk gliwianych z ostrozinsai prastowak. Zachu
wywoli. szony te szlaci sz szapne wyproh. szwie do
jednicy szpatnowe zamiarow szowich i nanow, ze mi
wstazshin, ale jednem dane jest mwe szpodi, akto
rypotlich z mion miedkayma upada i miferie -
Alle jdy dno te szwytiez Santhie pomizeamy, szymy
i prawiemy szogz aby wiezumie w nicy chwate szow
sz zachowak, sziatw niary sz. sztrazowak. szlachot
sz wprawdzie, lubo dno sz pomizeamy, szy nie
dno szwytiezemy. Jdy sz pignisat szistow
Kwiec szwytiez wtyr miodan szalozymy jest,

od chwalebny pamieci Biskupa w Kiewskich, Ktoż, przedemną
z dycezy sprawował: Do rad w prawdzie odmianę bez
bronię go Bóg ad upadku. Castigam castigavit me dny
ad mortis n tradidit me. Najpierw ufundowany w
Kionia trwał w min. do. — po wygnaniu z tego

miejsca. w Lublinie. — w 1798. Biskup Ogiński przeniósł
do Łyżomiera. Pod tym imieniem Łyżomierski Katedry
Złoty z roku R. 1798. — Kapituła Seminarium w
dochował się upełniony. H. Castigam castigavit, ad
mortis n tradidit.

Wszystko odmianach rewolucyjnego świata naszę
stakamy być wystręgu, to jest wiary i obywatel
nasz. Paul Baurmy Kaidy w historyi domu naszę
ianicki mieliśmy naddziadow, iabich Oycow, iabich
sami iestemy, a iabich nasz dygnowie. Jere
li postawimy się za Oycow naszę iabich iabich
dnie zenta, za nas się wyjęte, w dymie naszę po
zasta w pion, to jest, to Panowie mi do smutku od
mianę w Kionie Bóg sprawnie co Gmian Głog
wbudza, i plagi na miejscach sprawnie, w
morum z powozem wstęga w porządku nas. Jeliby
wmy niedzieli to repnie obywatel w porządku nas,
z miabich pypanie, iabich niedzieli zredto
Kłech naszę, a zarypaie iabich, do nas by sta
zoty one słowa. Hecy na: Vos semper spiritui
z. repetiti, sicut et Patres Vri — Dła Boga zoty
myri wstęga do retowanie, do podziwiania wale
ceyri budowy wiary i obywatel naszę. Budowy
iz Kionie spróbujcie maturo w dionach naszę. bu
duyie Panowie; gospodere domu z buduyie u
niedzieli z. buduyie. Dalszani z. — Ja w dion
dioniey zdy te mury zbudowane permiean i
spróbujcie w przybytek Bani, i trwałem ju do
Kionie wielow zoty, Oby to iest i mor, co z
sercem waszemi cymie uie na, i co cymie przyz.

123 Insuper
in visitationibus
luminum. Mita
castigavit in dy
to mioru. Mita
wzomnie in dy
Kigationes uny
Konia Kionie
Dycezy, unydy
Kionie Kionie

o tym także Bóg w mejdnych miach modat, i prwie pro
sit, minex przystąpił do mniejszego obrzdu. Wz brmien
reptorie Księżen Bóg Tymey. Niemur y te, które upad
nę, ale usara wafa, która nigdy ostacie mieno, ale o
byraie, które o gdyta zakwitęty, utry maiz Księż
Santhi. Wofe ia dupe ia dupe. namaperan. qu wa:
Wzyl dupact pipe nauke zbawienia, coape serca dporu
bie na Otter Bogu, aby na niem miewpauue offiary mi
toni Jezu pality, iż - i saaw ono aby upamianę bydo c
d palenien. O kto mi da tyle sirojobliwoni, aby
pruz omia rze horne na waf Boshie Stogertanien
dowa i strazty. O kto mi da tyle serca, aby na
lud picaa moicy perauone, ~~sirojobliwoni~~ by i pauter
d. offiary. ~~i pauter~~ Chytnie brmien praw i tyie
moie dalyr, aby w pauter was obymie pauter d
wiel, aby w w trauiz moie Stozu pauter, i Księż
Jezu upamianel.

Jakoblich ~~by~~ zednie stobni mie mie etrafa,
i mieczyni otuly aby wnoy wpiednie ułozę, ile ty
wz, pniey 2 wnoy Chawakta w mey, icho datur w
pauter onowoni, i sa. Owacorniz wnoy rze, i mody
moie do ciabie Boge moiey pauter. - m 2
modylity waloneci - Si orauorit - exandi.
custodi locum. H

Wamio widmożny Pasternu Dobrodzieju!

Przytomność Twoja Szw. Pasternu Dobrodzieju!
na dniu wieczorowym w Świątyni Boga! miał oddanie
Arcturiję postugi u Jw. mawzatkowi Wieldke! przez rządkich
Offiar, jakim się podata Przyjaciół = miata iępie ten wielki
Wętyw na dusze Wysłuch - to w Tobie widząc Najwyż
szego Wypocanu tej Dzielą! każdy się radzi być med-
Obliczem Samej Jędy - Te rozumia na-
pedniając me przez rządkowawaty do je wzniawkuła
w Wienau do tej Obliczności Wsławianym - Jmij Twoja
stęczydem na Jmieniaw Piętwalego Patriarchy: a oddając
metelny Wieldkowi Twoim sprawiedliwości! dopędzian
Obawczilków z winny Wiedziwości - y najwyższego
uszanowania = jakim cięgle męięty - także powta-
masz pręgu = kęw

Jowanna Dobrodzieja

najmniejsz Stęga

Stęga Litwiskij.

Do

Przyjaźni

Dnia 12. Sierpnika, - 1806 = Roku =

Do Prąjami-

Prąjami! - Darze Nieba - Serce czułych Tabu -
Kradko Słuchowców powstanie: Dnieś w Tawron Prębytku -
A Święte Snieg hydraz, - czarne potęgiw Stemie
Kwie myśke ier Nauria - gwałcista biemie -

Ty! dno ostrzem niegładziem = ogromnych kamieni!
Ani krawcaj przekwasz! wśród Cypryśow Cieni -
Ci Słodnie, których wielbieni = cigke nauwne inia;
Twoj Sny Dain Sny Durne = Szanowny Grób myja =
I niowac do Pokolen Snieg Oko Cie mite
Nierostanta u Serce narzę pnyk! budzia moje -

Knibty przez Cias porarte, bez żadney orzaki
Te Słowzi Pręgiarstwa! nad Tebanstie Szlakis -
Co se Dumny Sny stawit, Sidiarwa dtonia, / a:!
Kiedy prwte Mgily = Dnieś Grehow dstonia -
Co sie moziwie in Catoce, swoy Cypryśowy bił -
I Prąjamiot Ufnowis! b: f nicnom nierspłomili -
Na sek to niegodny Groby; Cype wiodac Sny!
Prębiowale u Ufnowisom = Proch Święty w Wawrognny -
A bionę po Sniemiu Bohatorów Cnoty / c:!
Lmartyw inje nakarali - nowe stawiazę Poly -
Tak y wdręcznowe - y Prąjami - potężone ruzem -
Pokaraty swa sity; wytrwa! nad Seal, i gtarom =

Ogromne Piramidy; co tak dniewia Micki!
Choc brow ierwne przestala = na przękatow daki.
Mimo - ze dla Ciat Krotow = na Mierzkania dane
Nierostantia, sek Sniom; dawno zapomniał -

Kiedy

Niedy Lotkom Patrola; wryta mogile!
Achilles tak uwiecznit! przez Sea swicki Sity,
I Helespont na barkach! nosząc te pamiatki
Twoje: - Siostra Przyjanni, uwielbia pamiatki-

Przyjanni! - Twoim Dniem! Swiat winien iest wiek!
Ty! - Niemio w Niedo umieniam - gdzie on, Przyjanniels!
A tażca - Cnota Dusze - ogniem wislaney zgody.
Prawego Surozicia tylko: wyprowadnawsi Pledy!
I czy Ty - w epas nowy - jakies Nio przywali!
Czy iestnare tymie karm? - y w gorze zije Dali -
Twoe ogniewa przez sity, iadne niestargane!
Ino, nowsze niestmiertelne - Catości oddane -

Gdy to pisze - Jak biaty! co Krymian Imamiona
Rozmowit po hamora, - u Polki Suppiona!
Co Boga Bogow rawsne; udotit Ottara utoty
Co smiatu w Stonce patry, Porucow ma Groty.
Trzymajac w Szponach, Wemieu swiada posejny,
A miewac na powietrzu Suroyt swy nielsotyjny.
Gdy go kisiem dobowym obryt w koto - nagle -
Kozrnica w entery strony, cwarne kiow nagle -
Izycie Swiatet btyngto - Grob nowtat obryty
A nad Nioem po jutjowicie - Maiz Imary wryty.
W koto Kolumna dwanaście; obito Nodotaw
Na swyck Cnotach wskanuiac, dawna Grobowo Staw
Co woprosz Sanyne Wotynda - Imieniom uwienione
Przez swyngotne dnie Carow - Wrygely adwizione -

Podobny do Mozykawa; we Swigley Portaw!
Prowadzi przed Ottara Kaptan - Lud - y Pravi.
A na cnyte zarnawia; sypiac Tymian biaty
Glow podnosi do Boga! - spiewa Moe pochowaty.

Woda 300

"Kto się Jstnowi Przymonna, bydy Skąd Obrodzom!
 "I prawych Dłoni, - co iadnym nie podległa błodom,
 "Odbierał te Offiary, - y przez Usta Święte,
 "Obwiesić wśród Świętynie, - nie iuj sam przyjęte -
 "On mówi! - Kabe Cateka = na ziemie pesterstow!
 "W jonym Nieba Otoku swoje ma Królestwo -
 "Ten co na tym padok; wciw Bogu, y Czoły,
 "Niemoże bydy Wystawion, na trisawronia psoto -
 "Wymiar wielkiej Madgrody! - przytawość Mu przyniesie,
 "Smierć nas uszyethick, postawi przy tym prawdy kresie,
 "Maż nad którym ptawcie przez Cnot swoyck Zalety
 "Odbierne ten Dar Szwecyja, - dobiej sy tej msty =

Gdy to wyprzeł; Tuwar Sko. - iawniejąc promieniem
 Luy wzrostu skropionu; nad przybyłym Cieniem.
 "Kłose, On, Reka, czyte, jednoznac do Gory!
 "Przybliat pod tron Swęrcy, na Lono Natury -
 "Lettim Jotem wzniesionu - z Rak Skąd dobiegła
 "Pur sey więcej Zmienia - msia niedobroegła: -

W tym Przewiechnia Świętynie; Stolic otoczęto.
 "I przymonne Władzie narawem dożyto
 "Trogi Rydwan iatocy, popchnięto na storo,
 "I ciemne żalów Znaki = wrotaty utworone -
 "Wzmacam wazy do Świątyni - co by Orwet; trzymu,
 "Czystam Napis Przejarmi - Dar da pachyma. =

O Bóstwo! gdy Ty iwanne wrocites do Ziemi!
 "Moga Ludnie - y Cnota - porostae Wierzonymi -
 "Kniżkom y Karodki Wierzonymych - podtych - y udradliwych,
 "Mnóż więcej Ludnie Dobrych, - y Przejarmot Tłiwych.

P. a. / To wzięcie Ciawiny Termopilickiej, - Xerxes naturat Fidiarow
 wi wykuł Pwag Bogini Semewie - upokarwiając, iakby
 Hardyk

Handych Ludzi = Obok nadgrobkow prostych, ktore pozyskali 300.
Spartanow i Leonidasem! Ktory Bozay wiecej naszemymat
Trzydziesiomych, nizeli Bozyciow = iak Herodot w Lidne 7 =
i Strabo w Lidne 9 =

f. b. / Po odwykaniu przez Dioklesa Thebes i Rak Spartanow, iastan
nowiony zostal Puth i saomych Przyaiut ktorony = gabie
feden i Druzion wiezte, zobowiazawali sie, Przywogow, albo
wspolnie umierac = albo jeden Druziego bronie do ostatniej
Sity = ktorey Puthu wiele pieknych przykladow w Historji
Greckiej =

f. c. / Grecy wroczenie w dniu 16. Grudnia szli na Groby Mieszow poległych
na Platyskiej Wajnie, - y wozpaliac, ze Kradeta wody Urnac
obmywali sibi Pamietniki, - y czupili Onym Offiary = smi
byli, ktorey smionow wspanstkich poległych, w tym Boiu na
Pamieć powstawali =

Tworzący duch mojej, gdy uspiwny budzi
 Naród, tysiącem cudów task czynienia
 Twórcy o Panie! i ziemi i ludzi
 Pragnąc w szerszym obrębie stworzenia
 Hienem wnet żywa ciałem serca za to
 Wielbię to Bóstwo białego oblata.

Miecz obosieczny sięgnął konczyn świata
 Twoja moc siedmiobraną hydry starta głowę
 Po wszystkich morzach w tysiąc skrzydeł lata
 Okręt niezłomny - Bryni to potowe
 Trównany z tym jest na izem szary jest stawy
 Jes pierwszy z Tronów tak na lud taskawy

Niech Olimpijskich zawodów bieguny

Komu przed mity kładnie z Bohatyrzy
Skazce narodów śmierć rodnemi tury

Co świat zaregryz okrywaia kiry

Tyżące wieków przeszy tyżące minie

A nikt nad Pawta pierwszego nie sty nie

W stepy Tatarskie usita niedra blada.

Stabożi z moznymi obok wznowi Dole
Ludzkość prawaniu, prawo krajem utada

Ź Kycem względny i co porze role

wszystko to repli twej data ustawa

Kam; wielki Tworco, swobody, prawa!

Styszym o woynach z gazet i kroniki

Jak stryżkiew grozny Pan dziwi za sciana

Jak nie swawolcy swemiz wikta wniki

Co nad targali jak ich rozzerwano.

Luzie i polwoy, mitosi ludu w Panie

To mi prawdziwie stodkie psanowanie.

Co artek to czynny... co czyn ratowany

Co dzieu to daru... co dar monarchiczny

Ustawnie ptynie skarb na lud wylany

Bierze rusie, miasta, obywatel liczny

Ze sie zda ludu mitosi przemienita

w kase, a kasa na lud uskarbita

Miasta co tozow dzikich zwierzat Tomy

Lub ziemnych kretow lochy wyrazaty

Sobie sie druzia radne widzae domy

A w nich byt mity, zamozny, wspaniaty

Owszem. kraj caty sadnym skwitzu gajem

Stan ow natury drugim zrobi raem.

Wiara ta pierwsza twierdzy Pomotu zasada

Najmocniejszy w nim ma Protektora

Arymskiego zgota wyznania dzis rada

Przoda, sie modty za Imperatora

Swego, ktory ia tak wspiera i darzy

Gdy wie troze roslisk dzie kazd OTawry —

Czegoż nie stać do petności doli

Tylko oglądać Bóstwo tego Tronu
Mać kłomkowie i to szczęście kwoli

Wnosie ofiary, spieszcie do poktonu.

Oto on zsyła do nas pierwsze Pany

By przez nich Pawła dosięgnął poddany.

Gdy prawem okiem sam z swojej Stolicy

Najodleglejsze chce widzieć krainy

A Senatory ludu poszedniny

Śledzą rząd, prawa, maćki i czyny.

I brodnia się łcha, cnota się radnie

A Pan nad krainem wiernym się litiwie

Już ich ma Wotyn i Łuk ogląda cary

A ukochany Pasterz swojej tródy

Wieśny mitosnik Maestatus chwaty

Już Melchizedek drugi idzie w tródy

I cetera tam swita Biskupiego grona

I nim radość tary tróda zgromadzona.

19
A wspólnym duchem wdzięczności i chęci
Wita zastanych zwoja Kapitulata
Na dzękczynienie Bogu, dzieu ten święci,
Pasterz rad Panom takim z trzoda cruta,
I przed Ottażem świętopatnym swoje
Ponawia modły, ofiar czyni dwoie.

Tan jest! tu czarne dusze skros' przepadna
wzrokudate iedze... Krokodyle

Ogniem ofiary sptona zgina snadno!

Spieszcie się smiatio! na was patrzy mied

Wierni Poddani iego wotynianie

Wszystko Was czeka w najtaszkawszym Panie

On was przytuli, on wszystkich poieszzy

Ożywi, karmić będzie, i obroni

Co widze? lud się zewzrad hurmem spieszzy

Ptaszery się Panu, try radosne roni

Wota niech żyje na wieli Praw Dawca

Dzis Pawet pierwszy, Pawet nasz Taszkawca.

Sięga głoś nieba! Ty odwieczny Panie!

Stuchaj prośb. a daj nich święte ognie
Zgody wszę oraz pod też panowanie.

Weyda narody - aby tak szczęśliwy

Został na wieki świat w them jedynym

Wzdycha, szczęśliwym bądź z Rosjaninem.

C. R. A. T. T. O.

20

Ad Illustrissimum Pastorem. sub tempore Examinis publici
Scholarum Luceoriensium, habita

Ergo nobile hoc, totius Ecclesie, ac gentis sue lu-
men humilitatem non dedignatur nostram? Nec il-
la immortalitate digna virtus? Illa amplissimi
Nomini gloria? Angustos quibus concludi ne-
quit, contemnit parietes? Nihil ergo primarie
potestatis claritudo, nihil rerum gestarum ad im-
mortalitatem consecrata Dignitas! a tam singula-
ri et inusitata clementia, cum et sui et nostri
meminit; ornatissimum dimoverunt Pontifi-
cem? Quid sanctissimi Viri gravitas et ampli-
tudo! Quid nunquam satis laudata virtus! Quid
pietas? Quid prisca fides? Adeone a summo
dignitatis fulmine, ad hujus Scholae angustias
se se demittere pertulerunt? O! Diem fortunatiss-

simum! Lux illa clarissima Ecclesie venit, venit spes,
et incolumitas nostra! O! bene ominatum adventum!
O! prosperas, florentes, et perbeatas fortunas nostras!
Namque alio quo potissimo exordiat modo, cum Te
Illustrissime ac Excelentissime Presul! rerum
nostrarum grande deus et columnen omnibus addicen-
tibus auspiciis, ac votis adventantem intueor?
Vellem Exoptatissime Pastor! vellem luculento aliquo
testimonio, meam in Te observantiam pro hoc immor-
tali beneficio declarare. Vellet hoc idem Spectatissi-
mus Scholarum istarum Prases, non minus de illis
solicitus, quam Principatus tuo faventissimus. Vellet,
cum eruditissimo Professorum ordine, lectissimus iste
adolescentie flos, qui ut desiderio Tuo nuper morie-
batur, sic vultu et presentia exhilaratus, supplicatio-
nibus, et erumpentibus, pro gaudio lacrimis adven-
tum tuum prosequitur! - Liceat, piis ovis, in am-
plexum Optimi Pastoris vivere! Liceat, universum

hoc

21

hoc literarum, ac pietatis domicilium, fundamentis
commotum suis, insperate cujusdam festivitatis solem-
nitatem celebrare! At vero ego qui unus omnium com-
munis sensus et voluntates interpres sum; quisque
ut unus fortasse omnium incedo letitias? Ita ad
sustentandam Provinciam omnium sum ineptis-
simus: quid, et in hac temporum angustia, et
ingenji majore infantia consilii capiam? prorsus
ignoro. Unum me in tam dubijs ambiguisque
consolatur rebus, quod ubi studij et pietatis cer-
tatur officijs, quovis in loco et gradu consistere, per-
quam sit honorificum. Pietas preterea et qucum-
que sit, nunquam suam gratiam perdidit, et quo
major fuit, tanto minus semper explicari potuit
verbis. Dicam igitur ad sempiternam hujus bene-
ficentiae memoriam, ~~et~~ tam breviter quam simpli-
citer. Sed ea vocis contentione dicam, ut me hui di-
centem omnes nostrae exaudiant, coloniae?

Quantum Vir Illustrissime! Te suo Pastore per univ-
ersum exultat et triumphat. Diocesis! tantum Scho-
larum haec Domus, adventu tuo exilit, indulget gau-
dio, eximiaque cumulatur et gestit letitia.

Fuit quidem singulari Dei Optimi indul-
gentia, ea semper Diocesis Lucevriensis fortuna,
ut quotquot numeraret Pastores totidem vel Magi-
stratu decedentes doleret, vel vita functos, ad pro-
ferenda amplitudinis et gloriae suae pomeria, sufficien-
dos desideraret pares. In eorum cum Tu ita Prae-
sul Illustrissime! laudes successeris, ut in vir-
tutes simul succederes: atque ita profecto, ut quae Tui
expressissent Majores, in Te quoque eadem imo et
ampliora, quae imitentur Successores inveniant: an Du-
bitare potes, quin omnes sublatis ad Caelum manibus,
et Omnipotenti Principes populo danti, immortales
ad omnia templa profiteantur gratias, et quantum
sibi de Te suo moderatore gaudeant, tantum Tibi

de tam

de tam excellenti gratulentur virtute? Es vero Tu lon-
 ge fortunatissimus omnium, ex cujus honore major
 ad omnes, quam ad Te ipsum pervenit laetitia. Et
 quem luctuosis his temporibus, saluti ac solatio si-
 bi missum, eo plus singuli letantur; quo Tu futuro-
 rum providentissimus et modestius communem refugi-
 ebas Parentem; et ab omni appetitione alienissimus,
 ea abstinatione abuebas, qua universi de Te labora-
 bant. O! animum excelsum, quem non satis fuit vel
 precibus supplicantium vinci, vel pro sua Dignitate
 supplicationibus habitis expugnari, nisi ad cape-
 scendum Magistratum, Imperio etiam cogeretur!
 Sed quo Imperio? ... An vero non Ipse tum
 Tibi atque maxime Pastor! imperabas? oblectan-
 tiue modestue Tuae vim inferebas? cum in tan-
 ta hic Summorum Virorum copia, quibus ita
 me Deus amet!; ut ego minime detractum velim;
 et Te, et illos respectans, et turbulentissimorum tem-

porum e specula agitationes prospiciens, videres non pe- ut
tuisse tuam operam communi necessitati subtrahi. Quod m
vel te solo Gubernatore et tantis fluctibus salutem licere
sperare, vel quovis alio davum tenentem certum omnes a
timerent naufragium. Suscepisti itaque hujus die-
cesis Principatum, non quia Tibi utile erat, sed quia
ad nostram salutem ita fuit necesse. Augustissimus
gentis sue Imperator detulit, non tam quod Te unum
in tanto hui dignissimorum numero haberet laudato-
simum; quam quod Te vel Ecclesia hec carere non pos-
set, vel sine Te ad ruinam inclinaret. Quod si nulla
est melior in hominum genere natura, quam eorum,
qui se natos ad homines juvandos, tutandos, et con-
servandos esse arbitrantur, quae ista erit tam excel-
lens virtus, ita aliquem imperendis beneficiis, ceterorum
commoda, fuisse complexum, ut ejus salute et Impe-
rio salus commisi Populi videretur? At cum Te in
omni vita singularissime Presul! unum hoc scimus
ut commu

ut communi bono sine ullo bonorum prodesse pro-
 mio, et semper virtuti studuisses non glorie, unde
 Tibi vel tanta fides fuit habita, vel nulla, fraudis,
 aut simulationis suspitio injecta? Quasi vero vel ju-
 stitiae splendor non esset maximus? vel cum tunc tem-
 poris disertissimi quique de Justitia, imprimis reliqua-
 rum virtutum Domina ac Regina, Moderatori ne-
 cessaria verba facerunt; non omnes in Te convertis-
 sent oculos, tanquam ad quem haec laus et pertine-
 ret propria et Te quo minus petebas honorem eo ma-
 gis illum oportuisset assequi? Potuitne tam gra-
 tuida et que nunquam mercedem coluit virtus a
 se ipsa deflecti, aut non sui semper simillima es-
 se? — Te ego apello Illustrissimae Officialis la-
 borum et Moderatoris glorie indivulsa comes. Cui
 quanquam in Divinis disciplinis principatus sum-
 mam olim per universam Poloniam peperat glo-
 riam, longe major tamen nunc est laus et gloria
 solari

solari curas, atque immortalis per Imperium Ponti-
ficiis nostri vulgare decora. Te inquam apello! quo
studio hic Aristides juris inter omnes aequabili-
tatem teneat? qua diligentia et comitate causas
omnium intelligat, quo consilio ac providentia ita
totum corpus curet, ut cum partem aliquam tractet
reliquas non deserat? Nam quidquam Jure alium
praeter legem, fidem, religionem, aequitatem in suis
unquam mandatis spectavit? Num aliquando quid
posset, et quantum sibi permissum fuisset meminuit, non
vero quatenus commissum sit, et quid ipse deberet, cogi-
tavit? Qua injuria tenuiorum non prohibuit? Quem
bonum ad ingrediendam instituti viam non excitavit
promovitque. Quem malum ab inepto non sola aucto-
ritate deterruit? Legum simillimus, qui non amore,
non cupiditate, non aliqua mentis permotione judicant,
sed veritate, ratione, et communis utilitatis ducuntur
norma. Ea semper statuit, quae singulos tanta equi-
tate

tate continerent, ut neque humiles propter imbecillita-
 tem circum-venirentur, neque Illustribus Viris, Dives
 alienis jacturis adesset invidia — O! Te in omnem
 eternitatem, Optime Pastor! diligat Deus! nam
 cui non facilis ad Te patebat aditus? Cui non libere de
 injurijs querimonie? Quos lubens mirabare magis
 quam eos, qui jure suo et loquerentur et uterentur
 liberime? Illud preterea quam in Te Divinum!
 quod omnis innocentes animadversio vacaret semper
 contumelia? Quod summo studio, ne poena, quam
 culpa maior esset caveres? Jam Patrem agens, severita-
 tem temperas; jam judicem induens benignitatem contri-
 nes, jam utrumque referens culpamque non homi-
 nem adversatus; eos etiam in quos animadvertis
 placatos emendatosque a se dimittes — Ob hoc
 tam clementer, mansuete, moderatè gestum
 Imperium, qua, et apud externos homines, et apud
 tuos existimatione sis atque auctoritate, non

est neceſſe me multa dicere — Si quod Poetis et Pro-
ribus licet omnium hoc loci coloni arum habitatores
poſſem ſtatuerę ſingularum gemitus et lacrymas
quibus Te Lytomiria hi abeunteru ſunt proſecuti,
teſtarentur; quis vel omnium de Te ſenſus, et cogi-
tatio? vel quam effuſa Te omnes complectantur be-
nevolentia? ſcilicet ut nihil magno et preclaro
Viro dignius, placabilitate atque clementia, ita ni-
hil eſt, quod ad ſe alliciat, atque adjungat, quam
illa conſtans et perpetua voluntas, que non punien-
di querit cauſas, ſed bene faciendi occaſiones.

Exiget autem hic forte quiſpiam? Te, qui o-
mnibus multarum rerum veniam tribuas multa que
que ab omnibus petere. An vero fuit aliqua tam
ſævera virtus, que ſuis ita ſurda et inexorabilis
erratis eſſet, ut acrius in ſe inconsideratam prolabi-
ſionem, quam in aliis vindicaret debita? Hoc
enim vero eſt omnibus numeris abſolutum, eſt pro-
poſitum

positum. cum omnibus parus Te Ipsum non absolue-
 re, et ad condemnandos alios, cum testem requiras,
 confidenter solius testimonio Dicere Te innocentem.
 Sed frustra Deo et illo intimo contentus teste! Fru-
 stra recondere Te, et oculos hominum auresque
 Amantissime Pastor laboras vitare! vivis aperto
 ostio. et clausus etiam, imo et absens turbam advo-
 cas. Nam cum et prodis stupor quidam et ta-
 cita tenet omnes veneratio, pudoris et religionis
 et cum discedis ea conservata ac retenda, tanto
 firmius durant, quanto sui admirationem mayo-
 rem relinquunt. Nihil in verbis non moderatum
 nihil ab aliqua cupiditate prolapsam, — In sim-
 plicitate innocentia, in auctoritate modestia,
 in admiratione diligentia, in tuenda veritate
 constantia, in discipline severitate censura, in ma-
 xima libertate, maxima abstinentia. — Hec sunt
 que Te distinguunt, et per que Episcopus nosce-

no

ris, non quia ceteris major, sed quia ceteris melior!
Victus enim et vestitus, suavitas haec orationis et
morum, ita Te unum ex nobis praebent, hoc est
quantum dignitate sublimem, tantum verecundia
modestum; ut nihil minus in Te quam amplissima di-
gnitatis, potestas celebrari posse videatur. Haec sunt
ob quae ex Principatu tuo, Diocesis apertis-
simam praese fert letitiam — Haec sunt ob quae, cum
immortaliter gaudeat, simul et Deo, qui ut communi-
bus cedere precibus abhorentem perpulit, agit gra-
tias et Te hoc unum spectantem, ut qui in tuo Im-
perio futuri erant esse quam beatissimi possent, in-
ter illos Heroes annumerat, qui se diem perdidisse
dolebant, quo aliquam conferendis beneficiis moram
praeter accipiendis verecundiam facerent. At Inquit
in Imperio vel pulchrius, vel gloriosius habes, quam
quod imperes optantibus cunctis? et vota non sub
custode aliquo, vel clam et secreto, sed palam pro
tua

tua salute nuncupantibus? Sed sint ista tua
decora universis Diocesiarum communia Coloniae.

Quid etenim tam virtuti est proprium quam se per
omnia diffundere? Exultandi ex tuo Principatu com-
munes etiam sunt Nobis cum aliis cause! Ad-
ventus certe Praesul Illustrissime in hanc Scholam
tuus, ita aliquid singulare habet et proprium ut
quantum nos, cum aliis Principe Te triumphemus
tantum soli sine aliis adventu tuo gaudeamus

Tertium jam istam Pastor amantissime, ~~non desinas~~
~~tu~~, in visis Scholam et tertium monstras, unam istam pene
pluris Tibi esse coloniam, quamvis De ceterarum non excedat
cura et vigilantissima sollicitudo. Scilicet, cum hanc virtutis
Scholam Majores nostri voluerant, difficultates temporum,
postquam tutum ubi consisterent, nunquam haberent lo-
cum, Musas quoque certam quercites sedem, eundem
in locum coegerunt; ut quae semper ad suam necessitatem
adjunxissent virtutem, unius loci communiione sociaren-
tur aptissimoque connecterentur vinculo. Itaque et eo

tempore si quas gloria, auro, potentia, et eterni in sua
patria olim, ^{domestici} spes concepit Volinia, spes ejus omnes
fundate et presumptae in hac Domo fuerunt. Hic m-
les adolescentium animi seu pravos cupiditatis refr-
nandis, seu moribus ad humanitatem componendis
ea assiduitate et diligentia ad omne officii genus in-
struuntur, ut non recessuri in extrema senectute a vi-
is suis videantur, quas ingredi et tenere substant-
doceantur custodibus. Hic iidem optimarum discipli-
narum, ^{3.} praecipua et liberalium artium, ^{2.} tanto stu-
dio et labore non perfunduntur modo sed et tin-
guntur, ut ad excelsam Germanae et sincere Sapien-
tiae arcei expeditum habeant iter premonstratum.
Hae ob causas cum tanta sit De his Scholis ex-
stimatione, tua Illustrissime Praesul! qui ut unus
nobis pro omnibus sufficis, ita unus certe publicae
Personae omnium sustines; et quantum singuli pro-
re communi laborant, tantum unus singulorum
utilitatem

utilitatem et fructum queris: Tua inquam singula-
 ris erga has Scholas sollicitudo, cura et providen-
 tia extitit. Neque ~~singulorum~~ arbitror, ullius infi-
 lios Patris tanquam unquam pretatense, ut isti
 hic adstantes Alumni tua pene amenitas et tua
 voluptas de tuo complexu et sinu fuerint. Du-
 bet nobilissimi adolescentes, libet preteriti ac
 presentis etiam aetatis dulcem renovare memoriam!
 An fuit tam durus et ferus ex vobis quispiam,
 qui lacrymas cohiberet, cum hic ^{Vir} incomparabilis ~~ho-~~
~~mo~~ singulos vestrum, ad se vocatos, variis impertitis, mu-
 nusculis auctos, ad custodiendam pretiosam literarum
 haereditatem animatos; tantum in sua benevolentia
 juberet confidere, quantum ab optimo Patre pios
 filios fas esset sperare — Quis non Te Pastor cle-
 mentissime diligat? quis non tuis studio Desideria
 tua expleat? non Tibi pareat? non bonus esse contem-
 dat? Potesne hae juventus mortiferam huiuscondi-

iplagam imponere, quod purissimo semper amore spiravit.
Potestne que ab illa velis oblivisci, qui profuse in eam ben-
volentie absens etiam oblivisci non potes? Utinam quidem
factis non dictis judicares omnium, utinam, animo par-
set facultas, sentires, Te, tua beneficia, haud quaquam penes in-
tos collocasse. Nunc quid aliud isti Tuae supra omnium fo-
tunam posite polliceamur beneficentiae? Quam quidem in or-
hominum cetero, cum gratis agendis, tuam supplicationibus
habendis, atque omni sermone celebrare. Quapropter et pro
collato sibi honore, et pro incredibili ^{eorum} ~~animorum~~ ~~suorum~~
laetitia, quidquid rudes ac pueriles adhuc animos ad hu-
mitatem flectit, steriles alioquin et infructuosos ad Imper-
munia idoneos et utiles reddit, Dei cultum in Parentem
et Patriam pietatem, erga majestatem reverentiam et obedi-
tiam promovet, id pace tua ^{Sapientissimus Praesul} ~~honoris et gratiae~~ in medium pro-
ferre non recusabunt, tantum de humanitate tua co-
fisi ut illos balbucientes licet, et vix primis gustata lab-
optimarum artium studia in medium, proferentes aure ben-
igna excipere non dedigneris -

*Lui Verbum Dei audit, et credit. . . .
in iudicium non venit, sed transit à
morte ad vitam. Joan. 5. v. 24.*

Co to za procięcha dla Nas z Wiary J.
ze gdy cztowiek najmocniej się lęka
śmierci, iako swoięgo upadku, Chrześcianin
patrzy na nią, iako na swoje powstanie,
ani mniema, aby miał przechodzić z życia
do śmierci, raczej że przechodzi z śmierci
do życia według słów samego Xpusta
Pana, *transit à morte ad vitam*. Częgo
nawet mocniej się, i gnawiedliwie w
śmierci lękamy, świętego Ładu Bożiego,
i ten słuchajęcemu słów Pańskich, i wie-
racemu okropnym nie jest, kto wierzy
mowi Xpus na Ład nie przechodzi,
in iudicium non venit. Pro kto na
zawołanie Jego, poydzi za mnę, poychodź
za Nim, nie chodź w ciemnościach,
ale znajdnie światło życia, życia
wiernego z Nim w Królestwie.

Che bouiem mowi do Ojca, ażeby gdie
ia jestem, tam był i Stęga moy.

Idyby więc innych Dob z Wiary
naszey nie było, to iedno miałoby

tey nieskończona przed ludźmi czynić
prowagę, że Nas przeciwko potwachom
Śmierci, na które najwyżsi Medocy w
Starożytności dżeli uobraia tak dalece
ze dży spokojnym okiem, jeżeli nie
rzeke wesotym umysem uwaraić
możemy.

To gdy mówię, nie rozumieycie Chre-
ścianie, abym miał zalecać niejakgi
zimna obojętność na zepsie Brata.
Będę Chreścianami nie przestaliśmy
być ludźmi. Bóg też nie tylko nie
nagania Nam tej cnoty, owszem zaleca
z smuceniem się smucić, i Jezu Pan
nad Lazarzem zapłakał. Jeżeli zaś dzie-
łal, i smutek powszechny z okazy
śmierci czej był sprawiedliwy, tedy
drżęcy najsprawiedliwszym jest
z obchodu, na któryśmy się pobojnie
zgrupowali. Te obrędy Kościelne
prypominają Nam zepsie Wielkiego
w Europie Meia uduelnego Digreja
Wirttemberg Studgard Fryderyka
Eugeniusza, ktoren krowia swoia
wspart i owdobit najpotężniejsze w
Europie Trony, a Nas uszczęśliwił.

29

Przypominając Nam strata Pana, który
był kochańcem Ludu swojego, a najwięcej
przypominając Nam śmierć Tescia, Ojca,
i Triada Panów Naszych Najjasniejszyszych,
których gdy dobrocią i opieką szerzaliśmy
zapomnieliśmy, a zdrowie Jezus, i pomysłność, za
naszą pomysłność i zdrowie kładziemy,
nie możemy wiedzieć o Jezus smutku i
żałości bez naszej ~~obawy~~ cudości,
a na obiekt Jezus dolegliwości bez tej
zapamiętania jego. Co jako wierność nam
nasza ~~obawa~~ nakazuje, tak wdzięczny
czułość, i przywiązanie wymaga, a
Chrześcijaństwo zaleca. Dlatego dobre
jest i zbawiennie, żeśmy jego na ten
obchód żałobny zgromadzili, abyśmy
pamięci Wielkiego Mędra na tonie
Rzymsko Katolickiego Kościoła i świętego
Chrześcijańskie okazali w obchodach świętych
tych uszanowanie, abyśmy smutek
powszechny z całej Europy, a najmocniej
z Wzrost obywatelami naszymi podzielili,
abyśmy mieli honor uczestnictwa zalem
z zalem Najjasniejszyszych Imperatorów,
i całej Jezus Najjasniejszyszej Familii,
abyśmy słowem obchodu pogrzebowego
odprawili.

3

Ale rozumiem ten obchod, że od Nas
sprawowany jest, iako sprawowany być
powinien, to jest nie iako od tych, którzy
nadziei nie mają, lecz którzy też do
wewnętrznych obzędów serce i wiare,
sprawują go z duchowną swoją nauką
z uspokojeniem wewnętrznym, i z pomocą
Duszy reszty w Bogu. Duchowna
nauka bieremy stąd, że widząc śmierci
Obraz przed Nami, przypominamy sobie
koniec Nas wszystkich, i myślimy, co będą
na potom. *Melius est ire ad Domum
tutus, quam ad Domum Conviviū, in
illa enim finis cunctorum admonetur
hominum. Kiedysmy się tak często
w Domach weselof: zapominali na siebie
w Domu smutku przypominamy, co
jestemy, i czym będziemy, in illa enim
finis omnium admonetur hominum, et
vivens cogitat, quid futurum sit. Eccl.*
Nie Nas bardziej uspionych w życiu
nie oczu, iako widok śmierci. Na ich
zblizenie się, smak znikomosci gonzących
a do czegośmy się z krywdą stworzyciel
w życiu przywierzywali, dacie się nakonie
widzieć, że nie warto było Naszego serca
iako próżności i udreczenie. Nie tylko

zaś poznajemy rzeczy Nas okaradze,
 ale poznajemy siebie. Gdy by deby
 obaler, chrusciny by potraszkais
 Smieci nikomu nie przepuszcza, ani do
 gliwoi nikogo nie micia. Gdy widziemy
 iako strapienie, i ucirk przedierais sie,
 az do nayuyiszego na Swiecie Tronu,
 iako w tym smutnym przypadku, ktoreu
 optakuiemy, coz jest, ze by zbyl trofcejmy
 gdy nas iaka zpyrota maydzie? gdy
 widziemy, iako z potrodka nayuyiszej
 chwaty do grobu ida, a tam nie z soba
 nie niota, procz dobrych uczynkow,
 coz jest, ze by za temi matemi marno-
 sciami, ktore w porownaniu z bogactwem
 tamtych niczym sa, tak by uganiamy
 z obraca sumnienia Naszego, iakby my
 umiesai nie mieli? Jeden z Starozymny
 Filozofow probudrat do cieypliuofi w
 przypadku blizkich smierci, okaruzge
 zwaliska Miasz starych, powiadaige:
 gdy widziemy te ogromne rotoki ciat
 wielkich, coz jest, ze ubolewamy nad
 wycray, gdy Dusza cztowieka wyruie
 by z Ciata. Jak nierownie spawie-
 dliwiey mowii moze, gdy widziemy

a
Porwolcie, abym ies cere uwage, Wasza
zafranowid, iaki jest stan waszych rzeczy
dociefnych, i ze nie idola naydolitadnicysza
wymowa usprawiedliwi w tej mierze wy.
Sthics nauk, iako jedne ruczenie okiem
na tyet co by z tym światem rozstrai. Je to
martwe prochy przetyny glos wydair, w
iako rz ranięcia słabość moc i sila
tudka, iaki koniec miękkięp, i rozłożony
życia, co by na tamten świat przenosi z
nayobfitynyet dofratkico, a co stęp w progo.
towiu wnosci winai ięprescie na fundancie
wiary, ze inne wam. Iobie skarby nalezę
zgroznadrai, to ięst te, ktoe by Was uboga
caty w wiecności, innyet przypai, ob, co by
Was przypai do gornyc przypytkow, gdy
tu ustaniecie, ze co tu ranięcie, zbierai
wam w przypytym czasie przypidie, i ze
poni efcieie pła wach przed oblicie Niebie
skiego Gospodaira z radości, chocia by paca
Wasza okolo roli Jesca wyi skata wam try
z ocru, i wielkie po Was uycięgata
utrudzenia. Uciecie by zgotę naymilfe w
Chrystusie Dwiecibi, ze naypręknieysza Wasza
odoba, ięst cnota i niewinność, naymako
mitnym dostroieństwem, mi ei Prawo narywa
nia by dynami Probiemi, naywicy tenieyszym
Obywatelstwem mięfci by na tonie Kofciota,
tego to prawego Krolestwa Jerusa Xpusa na
ziemi, to skarbem nieozarowanym, to naby
waizę ceny z wyslugi Posrednika Naszego

b iako Paftron obowiazany wam z Uroędu mowie prawdę, ktora wam efcie w Drenowat inucl przy
warney, i Listact publicnyet pręchtadani, zafranowicie by, iaki ięst

tak ogromne kolumnę obalona, tak
wysokie Trony okryte zateba, za co
o sobie nie myslamy, albo czemu na znie
sienie w życiu wydaszonych dolegliwości
gotowemi, i cierpliwemi bydzi nie mamy.
i ten ięst owoc, ktorego nam ięcy
Madrości, aby ięmy zbierali ze smutneyet
przypadkow, proutaraię, melius efcie
ire ad Domum luctus, quam ad Domum
Conviviū, in illa enim finis unctonum
admonetur hominum, et vivens cogitat
quid futurum sit. *a*

Co iereli wicara Nasza z iedney strony
wystawicę w umartym natury Naszey
ponizenie, i znikomości upadek, smuc
by nam kaze. Super mortuum plora,
quoniam defecit tax ejus, z drugiey
strony przypominaię nam teyszey, i
i istroney Nas crastki wywypizenie,
i chwate, bronie przogrziaci by zbył w
smutku. Modicum plora, quoniam
requievit. Smucie by porwata, iwi dle
okarania Chorescianskiey mitofci proo
statym umartego, i ulgi podriatem Jed
skapienia, w przypadku zai drimęyszy
dla okarania wiecności, i przychylnoz
Naszey proddaniskiey, ku naypręknieyszy

i mocy z Jego Prawoactwa, czyni Was
 dofratecznemi na zakupienie dźwiedziwa
 wieznego. Mojcie ~~by~~ ^{by} kę wprawdzie do
 nieciabiego crafu pokarać w obras brata
 wielkieni, i znakomitemi, szersliwemi; i
 w pewny sposób błogostawioneni, wrytkoweni,
 i nieporówni w spoteczniwie rastug,
 toż wbystho na coby kę Wam przydato,
 gdy ludkie okrypli ufrane, a do innego
 Obywatelswa przewiek kę przyjdzie? gdyby
 Wam nieprzejnie brakte na mocney
 wiene, gruntowney nadziei, a herrey ku
 bliżni wafym mitofii, i tylu innyś
 cnotas Ewangelicuyś, z ktoryś kę
 shtada owa do wbystkiego wrytkowena
 poboznost, a ktore czynie prawdziwemi
 Ueriami Ewangelii, ktore sie Panu
 wiennie zaelowai przyzebli. Na przecho.
 nanie kę teyicy o tych prauas, ktoreni ro.
 runiem iwi prauikuieni iefreie, zycie Wam
 i prohe podnie ~~Waney~~ do Domu smutku,
 i ptacem, anieli do Domu brzydady, w
 mienofym zobaczycie iaki iest kowiec wfy.
 shtis ludzi, ażebykie zycie ieszere wzwa
 zyli dołitadnicy, czyn potym bedziecie, lub
 iakiemi Was bydr nalezy.
 O smutny widoku smierci, zbauennym ni
 iefreie wprawdzie, ale wrytkowai mi w umau.
 tym natuy moiey poniżenie, i znikomosi upadek
 smutkiem miie poproszai. Chryscian nie Wraia
 li zwia to wstawie, i smucie kę Jodie karie
 Sugas mostuum plora, quoniam deficit lux ejus
 ale z drugiey strony

Panom Naszym, a zabrania smucii kę
 dżatego, modicum plora, ażebyśmy kę
 nie zdali wątpie nieiako, iż kę na
 spowrynek przez smiere idrie, że błogo
 stawieni, ktory umierali w Panu,
 i sprawiedliwy ierli smierci, zaiety
 zostanie, w ochtodrie znydrie sie;
 Inacrey ze smieni swoic smuce kę
 Chryscianie, niezeli ci, ktory wiary
 nie maia, Inacrey widra umarte foie,
 nie za uwiedte ie cstonki maige, ale
 ozzywione zyciem doskonalszym, i w
 iednym Kofciele, w iednym Zgroma
 dreniu, tylko w innym oddziale ro
 staige. Nie umarli wiec umartych
 zgrebiemy nasuch, ale zywii w Xryście,
 zywym w Tymie czyniemy duchowne
 prostuge, prostuge mitosi Praterskiej,
 pamieci Jis wspominaige, Dure Jis
 Bogu polecaiige, za utomnosti nieod.
 stepne od cstonieka btagaiige, a wotok;
 prorstale, iako przybytek za zywota
 Duchu Naszwieztregu z obradkami
 Kofcielnemi, z naboienstwem, i pro.
 furżecieniem do ziemi shtadaige,
 pewni Umartych wspania do Chwały
 tey, ktora iako wieremy, Dure Jis

a
Odpowiedz Wam tu należy o sobie
wiarę, że gdy z kolei wyptacamy
wszystki dług śmiertelności, i dojdzie
należy piętne wyrok: powracamy do
tego prochu, z którego Nas nie co wynoś
Władzomocna Stwożyńska podunigła,
nie prosto niszczeniem, ale Duch nieśmier
telny, teneli mu wtafne nie przeszkadza
prezypstawa powraca do tego Progu,
który go do tego czasu w tej lepienie
ofaduit, nie jest bowiem Progiem Nas
Progiem umarłych, ale Progiem żyjących.
Ja to wielka prawda jest najpotężniejsza
do cnotliwego, i pobożnego życia
probudka, ta umiarkowaniem w po
swoi pomysłowości doświadczenia, ukoieniem
i pokrepieniem przy najuczciwszym
pocieszonościach, i nie dnu, na niego bowiem
wzięcia są cała Ewangelia, do niego są
odnotowania wszystkie pogromiki, i obietnice
Jezusa Chrystusa, bez niego proina byłaby
nad niego nasza, nieuczciwa wiara, a
imbyśmy się stawali wierniejszymi w
dozretuieniu obowiązku naszym, tym
nieheretyczność nasza stałaby się uczciwszą
jak Paweł I. naucza. Tak jest N. D. ta
wiara nasza P.

na tonie Paniskim orygneta. *a*
Ja wiara nasza, i ta nadzieja tłumia
Smutek Chreścianina przy obchodach Pa
grobnych, ta i w drzewnym przyprawie
strapienie nasze ostadru. Wierzymy bowiem
i ufamy najmocniej w miłofiedniu Progu
ze w Progu reszty życia, ile nam zgon jest
wiadomy jest, w sporynku jest wiekuijny
Wierzyć bowiem w życie i umarłych frauci
nasze Xpusta, i dla tego, lubo umart
swiatu, życie Progu. Etiam si mortuus fuerit
vivet. Wprawdzie nie jesteśmy tak prze
sławi, abysmy mogli wiedzieć proz pu
blicznej sławy mądrości, dobroci, i spraw
dliwosci Jego, życia Jego Chreścianskiego
szeregoty, ale dość jest wiedzieć o dobrym
życiu, aby wnieć, takie byto życie.
Smieć bowiem rzadko się kiedy od życia
rozni. Życie świętobliwe, jako jest
cnoteczna taska, tak ^{pro ludzki} wogóle trzeba, że
jest nagroda dobrego życia. Nie proste
takie o cnotach tego Pana wniosek
uczynić możemy, stąd, że Nam tak
świętej Pani Naszej Imperatorowej
Jęzmy najlepszej Matronki, najlepszej
Matki, i najlepszej Córki zofrawit
Drużę

Duże Jey wielka, i dobra na wrow
 pewnie wielkiej i dobrej Druzy swoicy
 uformowawoy. Z czego zapewniajze się
 o wielkiej, i nieprosoditych tego Pana
 Chrescianskich cnotach, nie twi tu
 wnosze, ze za ich posrednictwem Wto.
 gostawienstwo otrzymat, gdy do tego
 dosyć jest wiedzieć o reysciu twięzobliwyo.
 ale to stanowii chce, ze reynie to blago.
 Stawione nadgroda, byto cnot całego
 życia.

Wszakże pomimo to, ufność, i nadzieje
 z wiary, z wiary tej mamy, ze Duże
 w tasie Boskiej schodzye, i pewna
 swiego bogostawienstwa maize odpu-
 szerone przewinienia swie co do winy,
 co do kary zaś nie optacone ranowze,
 wyptacai się musi zatrzymaniem od oglos-
 dania Zwaney swowcy swiego, i innymi
 karami, ai się do ostatniego wyptacai
 fenika, bo nie z takiej kolwiek badi
 strony zmaranego do Krolestwa Niebier-
 skiego nie woidnie. ^a I dla tego, iako
 Oylonie H. à mianowicie Cone. Trident.
 Sep. 25. uery, Duże użerne modlitwo
 naszych potrzebować mogą, iako pomocny

A nas ratym prostraty w tym życiu scyfte
 jest powinności błażai za Duże zmarłych
 Majestat Boski, i wyjednuywai Im wolność
 od kar cyszcowych modlitwani, jałmużnani,
 dobrami uerynkani, sijn temi Otkana ofia-
 rami, prostrami, i umartwienianami, ktore tyz
 chetniey, i godniey czynić mamy, ze nie
 tylko Dużom zmarłym podług nauki Oycow
 H. Kofiolca, i samego B. Jma H. w siegac
 Chłabeyshich ^{z wyprac} zakazani nakaruiasgo nau-
 te modlitwy Bonu ep exorare pro mortuis
 ut à peccatis solvantur. Dobra i zbawienna
 near jest modlitw h. za umarłych, aby od
 grzechow uwolwieni byli; nie tylko prowa-
 rnan Dużom zmarłym, za przyswone, ale
 nam samym u Proga za wielka poruczone
 za zastuge, iako czynione dla Duż, me
 znanowcy Jemu mitych. Jaki moier

bydź Naboięstwu gruntu wiecysze, i spo-
sownieysze do ducha, i Jesu Chroscian.
Uwazajmy w tym artykule Naszey Religi-
i nieskonionow madrosze, i Gratornosz cudo-
wne Boga, ktory chceg storzyc iedno
Ciato ze sofistykis wiemych, umiat
tak dobre robic wiecmy uwigrek, ktory
poinien rozprawai promiedzy lstonkami
Jego Kosciola, potacrazg nie iako pover
ten Juręty wezet mitoski tych, ktory
tesze ryzig na Niemi, 2 temi, ktorych
Smiere idae kę, i 2 iur Jes od Nas odter-
cyste, Nafie modlituy, Nafie dobre
uerynki uwalniais Dufie Umartych 2
nacyzifnych męsk, a Jes ^{uwalniais} ^{proby} do
Boga za Nam iednais Nam naywikke
szerefcie. My ies czyniemy uerfnikami
Nafey iabiezholniek zastęgi, a Oni będe
w chwale naywypisnego usilnie kę starais
arebyšmy rarem domiechroneni do hiey
byli. Nicis re kę ta mitosk, przychylnosz
i wdęcmosk 2 obęftron międry Niemi i
Nami uwięrcnia, i ueryni Nas godnemi
uerefniętwia nieskonionow zastęgi
naytaskawszego Naszego Zbawiciela, bto.
gotawmy Panu naywypisnemu, i chwaly
niešlowionow došlonatosh Jego.
Ten teš pryncypalus f.

Lobie, o czym ter i Pismo S. nowi w
Aegach Machabeyskich. Pronum est exors
pro mortuis, ut a peccatis solvantur.
Dobra, i zbawieuna reu iest modlic kę
za umartych, aby od grechow uwolnieni
byli. 4 to iest cel pryncypalny wofy
šticis Naszych Naboięstao, a mianowicie
berkowawych Otawo ofiar za umarte
odprawowawych, to cel zgromadzenia kę
naszego na tym mieysu naybardziej
nas dotykajęcy, i obchodęcy pomoc
Duszy w Bogu zesłego Aigraiu Byca
naytaskawzey Pani Naszey, iereli Jay
ite kolwiek iako ortowiek w utownoszi
na kurecie ryzig, i dtugi racygnoswofy
potrzebuie, ite re Nayjasnieyszy Nasz
Pan naymitosfiwry modlituy te
Sam zalecai, i do zbudowania, i pocię
duchowney Naszey ^{ich} uryczęgai racy.
O 2 iaka ochota, 2 iakim rozrewnienie
czynię te modly, 2 iaka gorliwoszia, i
pokora, prope Boga, aby nie na nicudo-
nosz, ani na grechy moie patrzę, ale
na zastęgi meki šwozey naydoszrey,
i Wiary tey, 2 ktora Imienia Jego wy-
waru wystębsai racyš modlitu

a Najmilne Ojciecki, a nayszczegolniej
Wasz Ministor Otkara, Kaptanow
Proflics

Naszych za Duple Fryderyka Euge-
niusza czynionych, i byl mitofiejow
Jemu. Wzywam Was wszytkich godzi-
wosci, i Nabozenstwa, gdy wnosze
rese do Proga a mitofiejowie, i wierny
odpowydek Duple resitego Ligeia,
rarem aby ten smutek, ktoren Najsta-
skawsza Pani Nasza cieśni nadgrodzie
Jey, i Nam raczył licznemi prociestami.
i Błogostawienistwy ^{swomi} w ~~proboznym~~ Jey
day Proze najliczniejzym Potomstwem.

Proze ignych nie umartyles, kto-
remu wszytko, i wszycky zycie u
ktorego umartyles nie ma, wszycky
boniem umieraicy do Ciebie ider
wytusday Nasz profecyich przeszkow,
i niewinna meke Jwoia: Non intres
in judicium cum sero Jwo Domine
Nie wchodi Panie w sad z Stuga Jwoin.
bo przed Tobie sprawiedliwosci nawet
same nie doskonatosciami sa, a gdy
nieprawosci uwarai zechcesz, ktori kie-
ostoi? lecz ze w Tobie usat, i wierny
w ktorym odpuszczenie jest, nie sadu

Twoiego, i gniewu, też miłofierca,
i bycowności dobroci, i wiecznej chwał
nieśmiał uczestnikiem będzie, gaudia
eterna possideat, iakoś sam powiedział
Kto słowa mojego słucha, i wierzy,
nie na sąd przychodzi, ale na żywot
wieczny. Daj to Panie Jezu, i Nam
Amen.

Wchodząc do tej Świątyni Pańskiej napotkaliśmy
prawdziwą, pościelę, widząc szczęśliwie dokonane
pobożne Twoje nagrodzanie i hołdożenie.

Przed lat kilkonasto pierwszy kamień na
budowę tego kościoła postług obiadku kościoła
w przytomności zebranego ludu tej Parafii uroczy-
ście poświęcił. Smutne okoliczności dotykać
nas wprost nie dozwolity przystąpić do poświę-
cenia tego Przybytku Pańskiego kosztem i uciążli-
wym staraniem Twoim wystawionego, ^{nie}werwany ten
będąc od Ciebie do tej postługi duchownej wi-
menem oddać sprawiedliwy hołd Twojej Chci-
i Religii, która Ci w kardyniście towarzyszyła,
przekona życia ostadrate, i nagrodzanie podług
była do Ciebie, budowaniem kościoła w Parafii
Tutejszej, tem to prawdziwie godnie Twojego
Cena, a Bogu miłemu, i ludzkom użytecznym
drieten.

Tak czynię i czynię powinnym Pięć z Bogiem
stępnie. W najczystszych przeciwnościach, w naj-
dotkliwszych ranach, w najcięższych smutkach
nie upadnie na umyśle i Sercu. Bógwione
moca Świątyni Religii, podnoszą go, staże się
wysięmi nad wszystko. Boga obierają za Boga,
i w opiece Jego usnął swoim pokładają. Oto jest
rys Twojej Cnoty, krótki opis Twojego prawdziwie
Chrześcijańskiego życia, w którego Świątyni
kochane Dzieci przykłady dla Was zostawione,
zapisującie na sercach Waszych.

Każdy maigey udział maigtku używać go
powinien jako daru Boga; wzd hę rodzi powin
czynienia dobrze bliżniw, zastulienia łbie wiecu
szereflowey, i oddania Boga cześci takiey ku
pomnieniu chwaty Imienia Jego świętego.

Szczęśliwy, kto to docetnij, z tym uczuciem,
takie tworzy w Sercu Jego Religia. Nadzieja
Kodka unosi go, że Bóg świadek, takowego
czynu pierwszy przedmiot Jego czystey ofiaruy
niedogodzi mu w oficie w doczesnym nawet
życiu.

Tym dechami Religii zwycięż niegdys' Prodkow
Nasi nie ratowali koscia na nasygnanialne
koscioły, ofiar na uposarenie onych, fundusio
na utrzymywanie całej świeckości w służbie Boga
Wygostawienictwo tej Boga spoczywało na Jed
Domach, Familiach, a w miarę Jed gorliwości w
pomnieniu chwaty Nagwyższego, iosty Jed
maigtki i promyślności.

Temi sładami postąpił najukochańszy
Liotko. Oddana katowicie edukacyi Choresci
khey Jwoich Oriatek, od Bomu Boga najpi
wey w własnie domowym zakresie, w tym
celu oddzielita cześć z maigtku Jego, ucz
nitas z niego ofiarę ku wierney zastudze
Jwoicy, ku wickopomney pamięci, scyżajze
na Dziatki, tonuki, i Prawnuki Jwoie w naj
dalsze potomnoie Wgostawienictwo Prohice.
Juz oględar owoc Jwoicy troskliwości, w
tędi wiemy ganne hę do tej świętości, wy
spiewanie chwate, Nagwyższemu, gorliwou

Twoja nie przestala na tym. Waznym nawet
 i znakomitem byt w ocsach Twoich Wzrost Pastora
 Pawlisa, do ktorego nalezy ofiarowac, blygoslawie,
 nauzac, srafowac godnie Sakramentami od
 Abusa Pana ustanowionymi, opowiadac ludzom
 prawdziwe Nowo Bozkie, promowac obyczaie,
 sposob myshlenia kierowac, utrzymowac moralnosci
 a w kazdym razie przytadem przewodniczy.
 Ten wybor najswiekszy i najsluteczniejszy
 zrobilas w Bozkie szanownego tutejszego Pastora,
 ktorego iak szaxatto niepospolite, tak mowice wy-
 sokie cnoty i najsame sa szardemu. Ten godny
 Pastore, ktory formowal serce, i onwiesad amysl
 Twoich dobrych szynow z sprycieha, nie tylko Twoja
 iako najlepney Matki, ale z ukontentowaniem
 całej Familii i szbudowaniem szimnem mowice
 publiczności, ten mowice szaxatan jest najswiet-
 szym szrokiem tego szaxatku szardkiego, jest
 szwiatlym nauwycielem, jest godziwym i szwizgo-
 bliwym Pastorem, najszupetniejszy odpowiadacz,
 cyn Twoim szoboznym szaxatom.

Liezbie, szaxatostansca szaxato szwocem Twoim
 szaxacy w tym szaxataniu ze szax Bog z calym
 Twoim szaxem nie przestawie szaxoslawie.
 szaxali szaxowiem i najszaxniejszy szaxto dobra
 intencya, szaxpetnione nie jest bez szaxnody,
 masz prawo szaxoducowac szax tym szaxoslawie, ze
 tak szaxue, i mile Bogu szaxto dokonata,
 szax szax tutejsza szaxoslawie, ze masz, iwi ten szax
 szaxek szaxli szaxoslawie, w szaxym szaxoslawie
 szaxetkie dla szaxie dany, szaxetkie szaxoslawie

także, podług repeatedenia samego Jezusa Chrystusa, omnis qui in ea petit accipit, et qui quærit inuenit. Postępuj zatem w drodze zbawienia Twoiego, odpowiadaj stawianym Twoim rozkazom, wznosząc modły za pomysłowość, i najdłuższe zdrowie Fundatorce tego Kościoła.

Ty zaś Proce bycio Naszych pomniasz toż w przychodzących błaganiach Twoich miłoserdzia wskreszaj ducha prawdziwego do odnowienia godności w stworniu Tobie, do poprawy obydwaj części zepsutych, utrzymuj Kościół Święty katolicki, i Namiestnika Twojego bycia św. Piotra VII. któregoś Głowa, widoma Chrześcijaństwa mieć cheiał, przy tych prawach, któreś sam jako Najwyższy Prawdawca do zachowania, i Hsereienia Mu podał, przywieź do pokory tych rozpuszczonych, którzy się umielają gwałtownym zadawać, odwrócić od Nas te sprawy, które prnościemy oddal te kłębki, któremi podobnie Ci się, Narod ten prawowiercy dotknęły. Uwierzyć Panie modłom Kościoła Twoego, wzbijamy za wstawiennictwem wszelkich przeciwności i błędów, w Świętej wolności sturij Tobie mogli.

Obsecro orationes fieri pro Regibus, et omnibus, qui in sublimitate sunt, ut quietam et tranquillam vitam agamus, hoc enim bonum et acceptum est coram Salvatore nostro Deo. 1. Timot. 2. 1.

Zaklinam wasby modlitwy czynione byty za Monarchow i wasytskiel ktony na wasytskoi fa, wasytsmy spohogne zysie prowadzili, to albowiem dobrym i przymiernym jest Wasytskoi wasemu Bogu.

Przy obchodzie mitym i stodkiem dla wiernych Poddanych wasytskiego dnia Imienia Najmitoi waszego Pana waszego Aleksandra 1. Imperatora i wasytskoi wasytskiej Catey Kopy, co my dnia czyniemy wasytski do wasytskiej Panskiej, i przy ofierze Najwasytskiej wylewamy przed Bogiem modlitwy gorzkie, aby nam dni Najjaniey waszego Pana przedturyt jak najdaley, aby zdrowie Jego drogie umacniał, aby wasytskie Jego zamiany kierował i blagodawit, czyniemy to Stwasre poboinie, przytawnie tak ka uciwreniu Wasyts Monarsy, bo przez to hold poddankli, i mitoi Jemu okaziemy, jako ka wedlug wyroku Pana odemnie przywie dronego, czyniemy to ka wasemu dobru, i ka chwale Wasytskiej, ka wasemu dobru, ut quietam et tranquillam vitam agamus, bo Bog tak sprawiuzym ka Poddanym nadgradra spohognosia i powodreniem panowania, ka chwale Wasytskiej, bo przez to Bog Jego, i wasytskoi nad nami uciwreniamy, i Bogu ka to wielce podoba, hoc enim bonum, et acceptum est coram Salvatore nostro Deo.

Ka dla nakaru wasytskiego Kradawego, nie dla wasytskiej obrudowej, nie dla podchlebitwa obmiaszkiego, lecom Słachetnym, ale przez

Religia, bogobojny ten, i święty obrządek Chrześcianie moi sprawa-
wiodai many. Pyta to we wszystkich wiekach, i w tym nawet
gdzie Boga prawdziwego nie znano, że Monarchów swoich uważano aż do
baptoswałstwa, stawice w świątyniach Jez wyobrażenia, i ofiary
przed Niemi, iako przed Portwem czynice, ale co Oni uczynili przez
względę ludzkie, i przez krzywdzące niewolnictwo z podległości, to
Portka Nasza Religia poświęcając, nie przez bojaźń protegi Monarchy
czyńcie nakazicie, ale iak Paweł S. mówi przez Sumienie, non
propter iram, sed propter conscientiam. Dobry Chrześcianin
należy się, i najgodszy jest poddanym. Dobry Chrześcianin
nie stawice Monarszych obywateli na Otanach, które dla samego
Boga wyznawione są, obacz Jego ma w Sercu swoim, a dobro, i
pomysłności Jego nad dobro i pomysłności własne, więcej kładzie,
a to przez Religia, i względ na Boga, bo Monarcha iest obywatel
władcy Portkiej na Ziemi, Namierka ktem od Jego postanowien
i sprawic Jego Rozządów względem Nas. Dla tego głoś przewręczny
wszystkich Nauczycieli Komueta, i Komueta samego Nauka iest,
Deum time, Regem honore, Boga bę bogie, Króla szanujcie
Dwie te nauki tak blisko siebie połączone, tak ściśle z sobą spione
są, iż z kiej trzecia nie wypływa z wyroku Ducha S. i nieomy-
lna wypływa prawda, że kto Monarche nie szanuje, Boga nie
szanuje, qui potestate resistit, Dei ordinationi resistit, a kto
Bogu wiernemu iest, i Onego kocha, i Jego bę boi, nie może nie
być wiernym, nie kochać, i nie bać kó tego, którego
Obawność dla sprawowania rządów swoich nad nim

protezyta. Time Deum fili mi et Regem moim Medwee Pańsli.

Do głow Religii za wiernością, miłością i uszanowaniem Monar-
chowi twoim, Oni bowiem uważają o nas, My też troskliwie o was,
całkowicie, opatrzeni, urządzeni i spełnieni. Oni cały swój czas,
cała swa uwaga, cała moc, i zdrowie toż na to,
abyśmy szczęśliwi byli. Jako dobry Pasterz nosi zimną, i znoje
i czuwa ufrancuzić aby swa trzoda na dobro pasze zaprowadzić,
i od zwierząt drapieżnych zachować, i jako pilny Gospodarz, i jako
stronny Ojciec nieustannie obmyśla, i prosi, aby wszelkie swa
i dła swa wszelkim opatrzył dobru, i sobie samemu wymiść,
aby im dodać, tak dobry Monarcha względem swego zachowuje
ludu, któremu według słow Pańskich ustanowienia
jeź Pańsli, jeź Gospodarzem, jeź Ojcem. Im większy jest
Dom jeź, im cięższa trzoda, tym większa musi być Jeź
troskliwość, tym pracowniejsza pieczęć. Porozumij więc
Wód przez zdrowy rozsadek, i takim sercem bądź miłemu ku Pa-
ńsli. Pójście ku Niemu, iako dzieci ku Ojcu, iako Ojciec
jednego Domu ku Gospodarzowi, iako Ojciec dla Pańsli, to jeź
wien, postawien, wdzięczni, przywiązani, gorliwi przed ludźmi,
i przed Bogiem. Słusze słusze Pańsli Pańsli, iako Ojciec
rozumu potawiedra, uję nas przez Procyta, i wladra Monar-
chowi ustanowiona dla dobra Pańsli. Dei Minister est Tibi in
bonum. Niczego więc Oni dla nas ani chęć, ani chęć mogą,
Co iereli i miec Jemu w esse dany jeź, to i ten dla dobra Pańsli
areby nam kto zrodziły nie tego nie ucyquit, gdy bowiem

Norliwego od krupud Nasycis zawiessizza, Nuzg iefr w tym Poshina
i mscicidemu gniewu Jego temu, kto ile czejni. Vindex in irani ei, qui
male agit. Oddawaycie wiye wedtrey Stow Pawta 82 Monarsie fowemu
i stierbe, i podalki, i boiaru, i czest, i mitofe, i oddawaycie nie
2 przymusi nie z boiaru, ale z sumnienia bo to iaku se wyjey nekito
1. Wam zbawienno iefr ut tranquillam vitam agamus, i Bogu
propjenno, hoc bonum et acceptum efr coram Deo.

Co iereli dla kardec Monarchy tak tashawep, tak i foweyo
poninnisny czejnie, uszelli bowiem od Boga dla btogodawienistwa
lub dla ukasania tudu dany bywa, co dignero mowic, i te
winnisny dla Nasreg. Naytashawepo Monarchy, byca prawdziu
Narodow pod bestem Jego spokoyne, i srecliwie wiek prowa-
dzyca. Gdybym dciad mowic, lub gdyby byla potrzeba mowic
wiadomym o Jego dobroci bycowshiego. Teca, o Jego tashawepi
ber przykladney, i cnotac prawdziwie Monarszych nie byt byca
zapeune podeyranym o podchlebetwo, od ktorego mnie i
wiek moy, i Urup, i mieysie swiete wymowie by mogty.
Teca Nasre, i wyzwania iednostoinie uszyskies Stanow, i triskoi
ar do hiemowolgt prauie ta mi w tym sadadectwem. Wszakie
wopraniwszy prokhoroty Jego osobiste wymownieyszym ustom
i potomnoki. Gdy na owoce Panowania Naymitociu wreyo
Nasreg Monarchy obzacam uwage, nie moze nie wspomnieci
dla obuwienia w sercach Waszych Huchacze, zdruzcznosii, i
mitoci tu Nasremu Panu, a zultym i Nebozienstwa o Jego nay-
droisze zdrowie, nie moze mowic, nie wspomnieci, ze gdy

w innych Europy krajach widniemy zamieszanie, i odmiany, My
 spokojnie używamy jednostajnego, i łaskawego rządu, i nowe coraz
 ku najlepszemu postępkowi mądre urządzenie ustrój, gdy inne Niemie
 krajem ludzka w ogromnym płynącym wojnach, zalewa, My protego-
 ramienia Jego ostoiem, albo wojen, i nieoddlegnego od Nies Suro-
 wienia nie znamy, albo teści które toczy się wydarzenia, które jednak
 aby koniec rychły i pomysłowy wieści zgodnie z Sercem Naszego Mo-
 narchy Boga prosiemy, ucigiliwości onych nie ~~tytu~~ ^{nie} czujemy, gdy
 w innych Państwach w swobod. kraju Orzeja Surojynie nauki miłosci
 musie, w Naszym ogromnym Państwie po wszystkich miejscach
 ofiiczenie publiczne najświetniej się przez szeregowe Monarsze
 Opieki odradza, i zdumiewający wzrost bierze, gdy wszędy prawie
 Chwała Boga, ściesnicie, widniemy, i o stopieniu, i wywroceniu
 Surojnie Pańskich, spowiesaniu obyczajów, i Suroj Otawa z zalew
 i strachem gniem Bziego Surojnie, w Naszym Państwie pod bieżem
 Bogoboynego Pana w catoai Otawio, bez zamierzeń i odmian
 Obrudów Suroj Bzoga w porządku utarcinym w cichoci spawianym.

O tym gdy mówie, w Kociele Katolickim, i jako Przepis
 Nalerij mi wyznał najczulra wdzięczności przed Bogiem i Ludem
 Najtashawremu Nasremu Imperatorowi Alessandrowi I. za Jego naj-
 dobrotliwsze Opieki dla Naszych Rzymko Katolickich Kociołoa
 i Obrudów, które nie tylko nie nadwyręzione w niczym są, ale i coraz
 doborcia Jego wsparcie wszelkiej Kradowej domian, protekcyi,
 i względu. Nalerij mi w tym dniu najpohownieysze Tobie
 Poie

za takiego Monarchę i Nanieśnika Zwęgo stoię dzięki. A
ialam przy najniezstrey Ofierze Jowiemu mitowiedziu Panie
płecad zdrowie i pomysłności Alexandra I. tak i teraz podnosze
qtoś miy, Serce i zse wotaię Domine Saluum fac Imperatorem
nostrum Alexandrum. Zdobway Panie Imperatoru Naszemu Alexandru
i cały najjasniejszy Dom Jego, ofiercay mądrości, protega i ustrymy
opatrności, Ania, mitowiedziem zbaw. Przyimiy Panie u Fronu
Zwego to serdecne wotanie, które Ci przyproszę ze Stugami
Ottawa, i z całym tu obecnym i nie obecnym Chrescianistwem
za Niego, za cały lud Jego, za usygnie Frany Gaslue, i
Lwienne Amen.

Nich nice prawca
kaj ob finem nudg
i najubna serca

Kiedyś, miłsza i przyjemniejsza być może dla mnie sposobność otworzyć się z sercem moim
 z takim ięsem ku Wam, iereli nie w dniu dristeynym, w którym z miana Roku rozpoczyna się
 nayznakomitsza w całym Chreścianstwie Epoka lat upłynionych od Narodzenia Króla Pana
 zgromadzenie swe naypryncipiowsze chęć do Ję Wapych, i w tej Pańskiej Świątyni w Stodkiej
 ofierze przynosić mi że racycie. Odbiera się, od Was z cnota, wdzięczności, chlubno mi ię
 wyznać, w tym miejscu publicznie, i oświadczę na wrzajem nayprzychylniejsze moje
 życzenia, a które za Was wszystkich wylatem w niegodnych modłach moich przed Ojczym
 Bogą żywego, zapewnie Was oraz o statym moim przywiązaniu i szacunku, Was którzy
 iestacie moim, iędyma, pieczę, Corona mea, gaudium meum, którym przyktad, i nauka
 ięst przewodnic, do cnoty, a wziewa się szacunek Religii i Praw Bożych porządowania
 przypominki, pracując wszyscy choć w obębie urzędów, i powinności oddzielnych przyktadaie
 się wspólnie ze mną, do dobra Dycerji, którzy promyślność szersze i szerszy tak zgymać
 moim gorliwość, i z przekonaniem mogą powtorzyć słowa Święte Je non facio animam
 meam pretiosorem, quam me dummodo contumem eusum, et ministerium meum
 adimpleam. W tej troskliwości, która, ^{jestem} ~~jestem~~ ^{Wam} ~~Wam~~ ^{o dobro} ~~o dobro~~ ^{Dar} ~~Dar~~ ^{Waszych} ~~Waszych~~ ^{przyktad} ~~przyktad~~
 moim bawarsko głos mój do Ciebie podnoszę. Obchód Religijny dnia dristeynego
 i uwroczności, i nabożeństwem Nam Chreścianom przyworotym czyniony zgromadził
 Was do tej Świątyni, abyście dzięki Bogu za wszystkie łaski, i dary w Roku przeszłym
 odebrane, zapewnili je sobie na Rok następnicy. O gdyby duch mocy, i prawdy ciężki
 mowę moim, tym wyrazem, który makuje wielkoci dawno z strony Boga dla Ojczym
 prudełwa w serce Jęgo wdzięczności, i czucia, tak bym tu Was myślamy świętemi 2aig, i
 zgymać, iak bym dusze Wasze ocucił dla podniesienia się ku Jęzowym świętemu, i wyni-
 szczenia się przed Nim w naygłębszej pokorze. Dzien dristeyny lubo ięst dniem ornyu
 w Narodzeniu Króla Pana, ięst wszakże dniem tym, który cały Chreścianstwo uwiera
 za Epokę od ktorey rachuje lata upłynione od Narodzenia Króla Pana, wszystkie Prawdy

wszystcy Monarchowie, wszystkie Urzędy Duchowne, i Cywilne używają, ię w Piśmiech
Publicznych, i najrozsławniejszych Aktach dla wieczney pamięci wdręmem, i Wzdanym
Naszego Poga, przywodzię sobie na pamięć ow sześciany moment, w którym zbliżyło się
szeregkie Rodu ludzkiego, iako kowót opiewa, Levate capita Vestra, ecce appropinquat
Redemptio Vestra. Jużnie przez dopetnienie wszystkich Procektów, przez Narodzenie, i Śmierć
który będzie Poga, Synem Przedwiecznym, wspólnym Synem, i Synem natury ludzkiej
dla nieporozumianej łowy ku Nam mitoki, a staie się człowiekiem, i staie się ofiarą, w cierpieniu
dla okupu grzechów Naszych. Mirabile mysterium declaratur hodie, innovantur nature
Deus homo factus est, id quod fuit permansit, et quod non erat, assumpsit, non committitur
papa, neque divisionem. Niechże ta Epoka będzie epoka, naszego odrodzenia, i abymy
byli w obliczu Poga nowym stworzeniem, i czynem dziełem, i takim była dusza, i bogactwem
Adama, ut essemus in ipso nova creatura, novumque signum. Wyruymy się z trawego
ciężkiego, i zaciemy się dziełem, i czynem onego. Deprecamus ergo veterem hominem cum actibus
suis, et adepti participationem generationis Ipsi carnis renuntiemus operibus, ut nesciamus
do godności tak wielkiej przez łaskę Bawiciela, przyniesieni do uświetnienia natury Prostej,
przeniesieni z ciemności do światłości, i protestwa iujmy tak iak Chreścianom i iak Oświe
Chryścianowym przyto, i należy. Agnoscere o Christiane dignitatem tuam, Divine consort
nature, nisi in veterem vilitatem degeneri conversatione redire. Tak niegdys wolał Leo
tak i ja wolał do Ciebie Oczczamio moja, używając słow św. Pawła Jo. Apparuit gratia
Salvatoris Nostri evadens nos, ut abnegantes impietatem, et secularia desideria sobrie, i iuste
et pie vivamus in hoc seculo. Łaska Poga Bawiciela Naszego zaiasniła całemu światu,
i wszystkim ludziom, uery nas prosto, abymy wyrękt się z wszelkiej bezbożności, i niegwał
wzrostek iud. Światowych słowem, i rozumem, i probajnie żyli na tym świecie. O to
jest wstaie co zawsze samogai należy, o co do Poga najgoręcej modły wręcać, o co
ja niegodny Wasz Pasien z ludzi wybrany, dla Was postawiony w tym wszystkim co ty
sięga do Poga czynitem ofiarę za grzechy, ubolewając nad temi, którzy z drogi cnoty
schodzą, będzie tam wiele upadkom podległy, a ratym nie tylko za ludem, ale i za sobą,
samym wstawiając się do Poga o odmówienie grzechów. Ten jest mój świąty obowiązek
podług nauki św. Pawła. Omnis Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus

constituitur in eis, que sunt ad Deum, ut offerat dona, et sacrificia pro peccatis, qui
condolere propter eis, qui ignorant et errant, quoniam et ipse circumdatus est infirmitate,
et propterea debet, quemadmodum pro populo, etiam et pro semetipso offerre pro peccatis.
Pani Panie wystuchai modlitwy Twoego ludu, raz prujijz proiby niegodnego Jezusa
ktorego lubo gresnika cheiates' miei między Tobą i Nim Posrednikiem, i chociaż znać,
Panie, że nie ma żadney zastugi do ymowienia, i przedstawia Liebie, wsakże przedowi
powierzonego Mu od Liebie szafarstwa odmowie nie rucysz, ażeby przeromnie niegodnego
nie była proina, dla nich naydwoisza ofiara, która wyrzucisz dla Jezusa zbawienia.
Prosiemy Cię Panie, abyś rucysz ażebyś kociot Tędy Święty sam sprawował i zachował rucysz
Abys' Namiestnika Twoego, i ^{Rusa VII.} wszystkie Duchowne Stany w świętey pobozności utrzymywai
rucysz, abyś proiby Nasze, któreśmy do Liebie zanowili o długoleknie zdrowie, i nayrzeglinsze
Panowanie Najlepszego i nayukochaniejszego Naszego Monarchy Alexandra I. wystuchai
rucysz, i o promylnosć Narodów ~~Prósta~~ Jego poddanych wystuchai rucysz.
Dodaj Panie także temu błogostawienstwu, które ja w Imienia Twoim datem uworujcie
Catey Bwczarni, i które z nayumyemniejszego dla wszystkich Jena potwarzam, niech
się zlecie na nich nayobficiej. Z naywiększa ufnością w dobroci i miłosciendriu Boshim
podnoszę rękę moją do Liebie naymilsza Bwczarnio. Niech Was Bóg wszechmogący
błogostawi Ociec, Syn, i Duch Święty. Amen.

42

Benedictus Dominus Deus Israël, qui dedit hodie sedentem in Sedio 3 Regum 1. 4. 18.
Błogostawiony Pan Bóg Izraelow, który dał dziś siedzącego na Stolicy.

W jakim cruciu i przekonaniu oderwał się niegdys Dawaud widzący na Stolicy siedzącego Salomona do wrodzenia ludu Izraelskiego od Boga wybranego, w tenże samym to w podobnej okoliczności przy obchodzie uroczystym Koronacji Najjasniejszego Pana Alexandra I. P.N.N. mowę moją do Was wcielam Francowi Obywatelu, i całej ukochanej Odmennie mojej Oweczanno. Błogostawit Dawaud i lud cały Boga, że Mu dał Króla, który miał czekać nad nim, i szczerstwym go czynić, Błogostawit Nam należy Pana Pańco, i Króla Królucyjski, że wyniosł na tron potężny Alexandra I., i dał Mu wszystkie berto, pod którym spokojni, bezpieczni, i pełni najwyższych nadziei być możemy.

Jakoż i zeszli Karida taska, i dobrodziejstwo Protkie niekończącego z łobie ja godne z racunku, a z strony naszej nieskończony wdzięczności, i ciele Osoba szczerstwa na którą Bóg dobrodziejstwa zlewa do szczerstwy obowiązana jest wdzięczności, do jakiejże Nam dał dobrodziejstwa dla ludu, i tak dobry Monasche cały swój kraj szczerstwym czyniący Błogostawiony nasz Pan Bóg Izraelow, który Nam dał siedzącego na Stolicy. Benedi-

który pewny tylko porządek między ludźmi dał się widzieć, odkąd Towary? Nowo, i spóteczności formować się zaczęła prorywano sobie za powinności szczerstwiej i takie spóteczności obchodzie uroczyste, a tym samym pobudzić się do wdzięczności, i do gorliwego pełnienia swoich obowiązków. W porniecznym czasie, kiedy Religia prawdziwa wniosta swoje światła do najdalszych zakątków świata, a Państwo, Narody, i Królestwa rzuciły maskę błędów, która je okrywała, umyły się, i tudasie podniosły się, i tuż dobrodziejstwo, czyli dar iakowy nie ślepego losowi, ale rasy Boga Towary swoim przynawaty, przed Tronem Jego korzystać, i w pieniach radośnych, i dziekczynnych Opieki Jego potężnej, nad sobą umiel- trwały.

Z tych to sentymentów, które Religia Chrescianska wpaia, wzięty wa Akt nasz niniejszy, na który nie inni dla proiny jakiej ceremonii, ale rasy iako Chresciansie duchem Nam wotasiwym radzący się, do tej świętocy zgro- madzili się. Nie podobna, by się każdy nie napelnit najwyższymi poiecha, i wyzgi, że Najjasniejszego Pana, ow to Dzieci najtastawory Narodu.

w którym dobroć ow to najsławniejszy przymiot, nie cnota nabyta, ale nieod-
dzielna od Duszy Jego własności, i do natury jest wpojona, skronie swoje ma cwi-
czona korona, nie można pomyśleć, ażebym szczęśliwym był każdy mieszkaniec nie
mianował, i z rozważaniem że tak powiem z ust do ust nie podawał tych to naj-
śłodzych wywarów, w których oświadcza się swa Monarsza troskliwość o dobro
powołane, wysława serce swoje, tażęże i z sercem Synów Cyryzmy. Jai kosztuje
narod śłodkich owoców Jego Monarszych radów, karmi się na dal najproduktowniej-
szemi dla siebie widokami, a z pierwszych dni Panowania Jego przekonywa się, że
ten Monarsza nie zakłada sobie innej chwaty nad chwaty w uszczęśliwianiu swego
ludu, że ozdoba swiego Tronu chce mieć taskawość, że miłoserdzie i łitość za
prawidło we wszystkich swoich orzeczaniach potrojęt, słowem byci pragnie Wielki
Alexandrem przez podbite sobie Serce swoich Poddanych sama dobroć, i taska-
wość, domier ten wielki dar przypisał winniśmy, że z takiemi przymio-
tami, z tak nieporównana dobrocią, z taką dla wszystkich uszczęśliwienia mamy
Pana i Monarsze? Dzielto to jest Bożkie NO. Jego Prawica potężna wybiera
z porządku ludu na Królów i Monarszów. Ona nadaie Im Bzito, ow to znak
władny najwyższej, w ręku Praga jest Serce Monarszów, ^{to jest} to jest wielkie
prawdy, gdy Nam przedstawia Religie prowadzi Nas owar u Tronu Praga
żywego dziek pokornych za danie Nam najlepszego Monarszy, wraia, w sercu
nasze powinno, ażebyśmy modły nasze wnosili do Króla Królów, aby Panowanie
Jego uczynił najdłuższym, i najszczęśliwszym, a to idzie nie tylko za przykładem
tylko millionów ludzi, ale bardziej za cieniem swiego Serca. Ja u Ostaru
Parskiego Kapłan za Was postawiony, w niegodnych moich modłach poselstwo
od Was sprawujący zaniostem iwi na tym Ostaru błagalne. Ofiarę by naj-
przym Monarszy chęciom ku dobru Narodu błogostawic' raczył, ta jest wza-
danina, która Mu z Serca naszych czyni zawre powinniśmy. Nim jeszcze
wspólnie z Władzi NO. potęga pienie dziekczynne przed Tymie Tronem Bożkim
korzystaie z każdej sposobności mówienia do Was licniey zgromadzonys, a za-
żwaniennych Waszych sukajsz przysięgów, pozwolcie mi czatu, ażebym jako Pa-
przypomniat Wam obowiązki, iakersny winni Monarsze głębokiego uszanowanie
mocnego przywiązania, i nieskarypelnej wierności, gdy o tych obowiązkach mówię

przedh bione, nie w tym celu zapewne, aiebym broi Boie powagpiwai miat o je
 mateurym prer Was dopetnianiu, ale rurey, abym w hotdrie nayporuinnieyszym
 przynioit Naylepsremu Nasremu Monarchowi te crucie, ktorym karidy z Nas iest ta
 ruzety. Mowige o uszanowaniu Monarchow nakazanym prer Ciebie Wielki Boie
 znamy to, ze wszystka czer i chwata do Ciebie hie odnosi powinna, bo przed
 Naguyiszym Majestatem Twoim wszelkie tworenie yrokowai hie, wszelkie Mocan
 twa nie hwoie, ale Twoie szeregolnie utrzymywai hie magge Potega unizai hie,
 powinny, rac Panie wystuchai modlitwy moie. i daj takze iustom i guborniti
 memu, ktore w Imieniu Twoim podnosz ku wiekszej rauce chwale Twoiej,
 i za przyrzec, Ps. Marii Panny poddrawiaige i. Anielskim podrowieniem.

Kiedy idzie o przewzek Panstw i Narodow wyrokowai Historiya wiecy
 nas w wyptliwosci, anizeli w pewnoki rozmawie. Ale kiedy hie uwazai od iakiego
 czaru, i epoki przewzi bydi Monarchowie na Ziemi, nie masz w tej materji zadney
 prawie niepewnoki. Bog, ktory widzialnym sposobem prer Ofoby pewne
 wroghi tym hwasem, chieat, aieby ta wielka Epoka, od ktorej huiat mieci
 zaczej Monarchow byla wiadoma wszytkiej potomnoci, aby Historiya se
 o niey nas nauczyta, aby miedzy Pismem Jego naydowaty hie Listy Krolow,
 aby prey Jes Koronacy drzaly hie obradki hwieste na znak, i na pamioge zely
 Jes czciu, szanowai, i wiecy tak samych ludzi powozai. Tak otworimy
 tylko Siega Pisma se, widziei w niey bedriemy szeregolniey wyglad na
 Krolow, i od Boga samego nadane Im przywileie, tak dalece, ze Krolowania
 Saulow, Dawidow, i Salomonow zabiera czeci Historiji Jej, a Imiona Ich
 sa, wpisane w te dzieie, ktore nie sa dyktowane tylko z Duchu se, i potozone
 obok Imienia Krolow Pana Wredwieznego. Prey rzujmy hie daley
 tam hie doczytamy, iak sam Bog byl Pospowizicielem Saula, iak dawad cudowne
 znaki na Jego wybranie, iak roskarad Samuelowi wyglai na glowe Jego
 oley zbauwienia, i btogostawienstwa, i iakie roskarad Mu czynie uszanowanie,
 tam obaczymy, iak Bog daige ludowi Krolow cale bezpieczenstwo Jes Ofob

bierze na siebie, magnificans salutes Regis, iak Jes staraniem polecajze
zbawienie, i pocieche ludu sam obmyśla dla nich w trudnościach ostrości
Rex letabitur in Deo, iak pomaga Im panować, i utrzymywać władzę,
Rex in Deo non commovebitur, iak naresztę wiele wpływa do Jes królowania,
i władzy, to iak tylko Saul został wybrany, namaszrony, i poświęcony
na króla, stał się na tych miast moim moim insuper Saulem, i napet-
wiony rozpad duchem Proskim. Insiliet in Te Spiritus, et mutaberis
in Virum alium. Co widzą lud, i uważają wzdęcie samego Boga w Jego
wybraniu, i na królestwo wzniesieniu, raczą się cecia, osobliwa, wielkie, i poważne.

Im dalej postępujemy w czytaniu Pisma Świętego, tym więcej dostrzegamy te rzeczy
takowych, które nam godności Monarchow pokazują a tym samym, które nas
przekonywają, że ponieważ z woli samego Boga imają coś więcej nad ludzi, szanowa-
nięto Jes więcej naley, niżeli innych ludzi, postreżemy nad to, że namaszronie
Jes, które bicia, będą z siebie święte, czyni Jes charakter radna, niestateczności
i odmiana rzeczy nie zgłuszony, a powaga, blask, i Majestat, któremi się oto-
czeni jest uczciwością wielkości, i jasności samego Boga. I stąd ci to ta
głęboka uniżoność, ta rzecz osobliwa, która się zwykła wynagradza Monarchom
bo zawsze Religia na fundamencie Pisma Świętego wolała do świętych swoich, że w
Osobaes Prój się sam wyobraża, że Jes godności i racności przechodzi z racności i god-
ności samego Boga. Lecz idąc już od królów wyrażonych w Pismie do królów
i Monarchow naszych doń jest zastanowie się nad obredami, które się dopetniciają
przy Jes koronacji, przy Jes namaszronieniu, i poświęceniu. O co za święty, a pełen
tajemnie Obrudek, co za błogostawieństwa, co za modlitwy dzieje się nad Jes
Osobami, ażeby były dowzre nad innych przed obliczem Pańskim. I stąd to
Kosciół S. narzuwa Jes Anjotami, Swojami, stąd się modli za Jes zdrowie
życie, i zachowanie, stąd wołają S. osobne, za nich karę czynie wzniesioną

Wie albowiem, i usupthim nam wiedziei karę, że Jez Trony za Tronami
 samego Boga. Solium Domini, że Jez władza rodzi się z władzy samego Boga,
 Non est potestas nisi à Deo, że Jez Panowanie jest namiestnicze, władze
 samego Boga. Per me Reges regnant, i że nie masz, nie świętszego nad tę
 przynęce, którzyśmy powinni im zachowywać równość, i od której nas żadna
 czama okoliczność wolności uchybie nie może, Custodite verba pacti, et im-
 plete ea. Kiedy się obejrzemy także na pierwszych Chreścian, i hierarchy
 Ojców Kościoła nagnaliśmy i tu wiele zbawiennych nauk z jakim bydlę po-
 winniśmy uszanowaniem dla Monarchów. Imenne i zatorne to jest uspo-
 mnienie, kiedy Monarchowie nieoswieceni i csero światłem Wiary, Jez
 nie przyjaźni, wgniewali przeciwko im trogów swoich, trzymali w okrutnej
 Jez niewoli, rozlewali Jez krew, i wskazywali Jez na meki, i rozmaite ucie-
 caenia. Oni przeciw jako Chreścianie szanowali w nich to wszystko, co było
 w nich Boskiego, to jest szanowali Jez godność w trymaniu rządów nad
 nimi, których chociaż na rta ugiwali, nie kładli jednak pierwi Chreścianie
 poddaige się pokornie nie dosięgłoni łagłów Proskid, aby im wolno było myśleć
 nawet czernić Osoby Monarchów im cogitatione Jca Regi ne detrahas,
 nie rozumieć mowie, żeby kto miał prawo to im odbierać, co im Bóg
 powierzył, tak iż można mowie, temiż samemi usty, ktorými preklinali
 batwanow, błogosławili batwochwałskich Monarchów, sprawując się w tym
 podług przykładu samego Chrystusa Nauczyciela swiego, który i sam
 w Osobie swojej to wykonał, jak nas dźwięczy nauca Ewangelia, względem
 Tyberjusza Cesara, że So uccit, i usupthim wygnawającym Jego święta
 naukę należne uszanowanie zalecił względem wszystkich Monarchów.
 Reddite, que sunt Cesari Cesari. Co Chrystus sam powiedział, czego
 w życiu, i przykładach swoich nauczał, to nawet i potym wykładając

powtarza: Pracycie się radocyj czynić powinnościom Waszym, odda-
wajcie co komu od Was należy, komu daninę, daninę, komu cześć jako
Monarsze to cześć. Reddite cui honorem honorem. Jakoż ta to cześć
nauka koniota zawsze iednostajna, ciągle przez wszystkie wieki, i czasy
powtarzana, à co mowid imieniem przewiasłkowycis Chreścian Jezu-
tian. Czeimy Cezara jako Cztowieka najwyższego ze wszystkich ludzi,
à mniejszego od samego Proga. Colimus Imperatorem tanquam hominem
à Deo secundum, et soli Deo minorem, toż samo i My Katolicy zawsze
powtarzamy, i nauczamy przeciwko bliźniemu ustom, lub stworzeniu,
i rechwatym piosom. Ale na coż tak dalekich szukać przykładów pre-

konywajacych Nas o to żeśmy winni uszanowanie Monarschom. Uterpiani
wszakre i wynawcami i cześmy tej Religii, która Monarschom poświęca,
która wskazuje ścisły wzgłed między sobą i Monarscha, która progląda na
pro wage, Jd, jako na pro wage, od samego Proga pochodząca, która brydri się
wytępkaniem obawionego Majestatu, jako zbrodnia największa, i za święto-
kradstwo godne wszelkiego przekleństwa i kary iaka tylko bydzi może
najsmońna pokrytuie, gżonu wieg tej hoigstej Religii Naszey zawsze, i
w każdym czasie słuchajmy, Ona albowiem przypomina Nasz obowiązek
szanować swoich Monarschów, Ona przykaruie Nam wierność, iako
Panu Naszemu.

Prog radzi światem sposobem nie widzialnym, ale na miejscu swoim
zostawił Monarschów, aby tymie światem radzili widocznie, aby imieniem
Jego czynili pokoy, sprawiedliwość na Ziemi, tak że kto na nich powstaje,
kto się im sprzeiwia, kto Jd rady, i ustawy uporne niewieznoscie,
opacznyim Homarszeniem miesza i wywala, takowy powstaje, sprzeiw

45
kę, i podnosi bunt przeciwko woli, i rozporządzeniu samego Praga według
zdania, i Nauki Państwa *Se Qui resistit potestati, Dei ordinacioni resistit.*
Niest więc owa dumna i fałszywa w sercach nie mających Religii
wyległa Filozofia, która niekiedy ena i żadney władzy na świecie, żadnego
podlegania nikomu, niest mówi, rozsiewa swoje burboine maksymy, że
wszystcy co do rodzaju ludzkiego równi sobie, i jeden drugiemu najmniej,
podlegającym być nie powinien, też do obalenia ich uktadów dory
i est użycie pytanie, czemu byto bytostwo Adama? nie był to pier-
wszy tytuł władzy panującej nad drugimi, które iak go użyciło bez
wzpięcia wyższym i Prudca nad jego synami, tak byto obrazem tej
powagi, i władzy, która swego czasu miała przejść do Monarchów, i
Królów, tak że dostojność panowania nad ludem powazszy się od Adama,
ciągiem nie przerwany idąc przysła aż do Nasuy Monarchów, i uwie-
cznita się na ziemi. I w samej istocie trzeba by było nad to ciemnym
w polityce, żeby nie przyznał, że porządek, bezpieczeństwo, spokojność,
i szczęście osób szerególnych zawisły od Pradków świata pod nazwiskiem
stanownym Monarchów. Komuż bowiem nie znana jest żywioł, i moc
namiętności ludzkich? a chtoż nie poradna reszku, i przenoszenia się
jednych nad drugimi? pragnienie ambicyj, rozkoszy, nie nawiści, zaycia,
rosterek, kłótni? ah te i tym podobne namiętności nie mają, i nie
znają dla siebie żadnego hamulca, czyliby nie wzięły gony nad cnota,
i niewinnością? czyliby nie użyły swych zdrad, i chytrosci na iey
znieważenie, i pokrzywdzenie? Prawa najwyższe rozważayby na
świecie obumarte, gdyby nie było czuwających na to władzy, i strze-
gącej onych zachowania? a cztowiek spokojny czyliby miał dawać

dla siebie zabezpieczona pomoc, ratunek, zastępcę w napaści, i wyraż-
dronym gwałcie? Coby było, gdyby ludzie zostawieni własnym swoim
siłom, a przeszereni na własne łwy rąk nie mieli Wodrow, Monarchów,
któryby wadzyli niemi, i maigie sztuki wadzenia samych nawet namig-
tności wzywali ku ich dobru, i srogiłowi, którzyby kienigie Jencami, i
umydlami ludzkimi, mimo przesądów, i uprzedzeń, mimo opowio, i zacię-
tosi, mimo przeciwnictwa, i niewdzięczności staly uktadali na kwiocie
porządek, zuchwatość pokramiali, rozterki utatwiali, na pokrzywdzone,
i przemoca, pronażane opiekie swa, rozciągali, słowem o kardey w Narodzie
Osobie, iak o wszytkich myśleli, dla ich zabezpieczenia, i spokoyności swodli
potrzebne obmyślali? Pan i Kuga, Rodzice i Dzieci. bytoby to wszytko
toż samo i iedno, Ciato towarzystwa ludzkiego maigie cztotli, a nie
maigie głowy bytoby straszędtem, a cały świat bez Monarchów bytoby
stek nierządu, zamieszania, i okropnym codziennie Jeatrem, na którymby
się krew w strasney posobie sacryta. Narody bez Pradziów iedne po
drugich na przemian bytoby ustawiczna, i nie przemiana, zagrozone
buna, mieszkani, i obywateli Ziemi nie znaliby nigdy pogody, i
Nodkiy zaisry. Duka rzezi, i spryszczenie się na własne zgube, uwy-
nitoby z narodów zaludniionych, draka, i porura, pustynię. Cztowiek
cztowiekowi bytoby niebezpiecznym, a moment kardey to, naysroisze,
dreczytoby myśl, aby się nie stał tępem ^{msci} chciwego, ofiara smutna,
rozgtrzonego gniewem, albo widokiem dogadraigym namigtroneiu
podobnego sobie iestectwu. A nawreszcie gdybyśmy nie mieli, co bytoby
nie może spodriewać się czego ztego od ludzi rozraigzych bez zadney

najwyiszej wladzy, czyliby w licney gromadzie, gdybysmy wшысеу
 pomagali, i radzili sobie chcieli, odnieci mogli wiele korzyci, a suta ku
 naszey obronie w ruku wшысhich zostawiona zastawiarby od niebezpieczeń-
 stwa, iedli by nie bylo najwyiszego Luierchuike, ktory by nie skierowad
 sam, szkod nadchodząca upatrwie kleskę? Preyrat to Bog z wierności
 wшысhich widzący, a zapobiegający tak strasznemu niebezpieczeństwu, prosta
 nowit zaraz po skowieniu tego, ród, i Luierchność, która przewidek pewny
 wymienia, ogłasza, i upanawia, której celem jest bezpieczeństwo, spokoy
 ność, i catość Łańdego. A tak ma Religia i Kosciot swego najwyiszego
 Paprena z wladzą, sobie ^{udzielony} od Boga dany, ma Priskupow, i Kapitanow, ma
 Swiat swoich Lesanow i Krolow, abyśmy byli i podług Boga, i podług
 Swiata, abyśmy byli tak tak Chrescianom, iak rozumnym ludzom
 i Obywatelom przystoi w prawdziu, i sprawiedliwosci.
 Z tey wiec Luierchności od Boga nam ustanowionej, kiedy jestemy
 tey wierności, i postusznosci co za szkodliwosc wyptywa, i iakie przychodzą
 wyniki, ktory nie widzi, i nie pronaie? bo iako w pierwszym względzie
 uwarani ludzie bez radney Luierchności, i w porwad siebie nie mający
 ani roskaruznego, ani stuchającego, ani wyiszego, ani nizszego, Monar-
 chey strony, kiedy jest ręką, która kienie, radzi, moc i wigot pra-
 wom nudaie, kosztowaci pewnie bedzie Narod ludzki owocow przyje-
 mnych tegoż Krzedu nad sobą. Stad Poganiskie nawet Narody pro-
 czayusy od Nemroda miały swoich Pradkow, ktorzym byli wierności,
 i postusznosci, bo z samego rozumu poznawaly, ze Prawa same nigdy
 panowaci nie mogły.

O Oycowie Szanowni Narodów, o Królowie Niemi, gdy wasze rady tak są
potrzebne do dobra Narodów, którzy będą taki, któryby nie chciał onym podlegać,
i być wiernym. O ludu polniejszy dźwiżne uktady Opatrowności Szczęśliwej
radzącej, zasmakowujcie i podajcie do serca swojego, czemu by sprzeciwności były,
gdyby Opieka rządowa nie cieżowała nad Niemi, wzwai z ustanowieniem
to czei godne łnie, Monarchów, czem onć jest dla Ciebie, rzeknie z w dusze
że jako Ociec dobry wart jest od dzieci, aby wiernoni i postuszeństwa doświad-
czat, tak radny Szogodan, ażeby domownicy Jego pnie postuszeństwo do
dobra Jego przykładali się, i na każde zawołanie byli gotoweni, tak
Monarcha każdy będzie Oycem ludu, Szogodanem Kraju wiernoni pro-
wdniwey od Nas doświadczaj powinien, i ma do niego prawo. O Narody
ktorych uszczęśliwienie pierwszym jest zawsze celem dobrych Monarchów,
podawajcie z ust do ust tę prawdę, która Medeci Pańsi w tych
krótkich, ale mocnych wyrazach zamknęła, że Monarchowie są farora-
ludzi, z ktorych mądrości rozprzeczności pnerozności tak z wrodet szu-
myli wyptywajcie napetniaie, cęty Narod poriecha, dobrem, i przytlich
Rex Sapiens stabilimentum populi. Szukcie więc w prawdzie, i z cętego
serca, nie dla oka, lub dla boianii, ale z obowiązku sumnienia. Subdit
errate non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam.
Bądźcie postuseni waszemu Monarchowi, jako waszemu Panu Słubie-
cti estote Regi, quam excellenti, mowcie o Nim z ustanowieniem
Regem honorificate, modlcie się za Jego ocalenie, i pomysłność pro
salute ipsorum orate. Dat mi Bóg rady nad Wami, Szanujcie je
procto z uległością, i wiernością, Arianom przypowita, nie dlatego
że Ortowich tak karie, ale dla tego, że Bóg karie pnie Ortowicki kraj

z władze postanowit, tym to albowiem duchem, iako trwałemu
 węzłem spoiomy bydi, powinien Narod z Monarche, a w ten czas kę dopiero
 przychodzi do prawdziwey szczęśliwości, gdy ieden władze swoie obmyśla
 skuteczne do niej środki, a drugi postuszeństwem, i wiernością, oraz
 pilnym wykonaniem rozkazów najlepiej Jego checi podpiera. Uwagażcie
 godni Obywatele te ^{prapoda} Klauze, Stodha, zbawienne, i prawdziwe, uwagażcie
 ten związek silacsetny władzy Monarszey z Poddanemi, i to oguwo
 przynępalne porządku od Boga przelazonego. A pomażesz i przekonasz
 kę o niej, uwielbiaymy ten drogi dar Nieba w Głobie ukoronowaney
 Alexandra I. Zapewniajcież nas iak najuroczyściej o byciowości
 prawdziwey troskliwości swoiey o dobro Narodów Bestu Jego powie-
 rzonych, o pomysłności, szczęśliwości i spokojności kardego w szeregach
 sthich Poddanych swoich iako dzieci, iako Domowników swoich do
 wspólney z nim pracy, i postugi ku powszechnemu szczęściu. Wy
 szanowni Obywatele, ktorych silacsetnoś, otwartoś, wiernoś, i zyz-
 celiwoś dla swoich Monarschów, poświęcanie kę na trudy, i prace
 dla dobra byczyzny byty zawsze najprzedniejsza, cecha, pronowie
 jony driniejszym Akcie Religii Naszey, cosie tylekroć rary z naj-
 miłsz, poświęca, otwierali, ze lubo w najobserniejszym tym Im-
 perium odległemi iestęmy, i najpoziniejszymi Jego dziećmi, też
 przywiązanie Nasze ku Monarsze rowna kę ku najdawniejszym,
 i nikt nam przeszeństwa w wierności, i najlepszych życzeniach wiążę
 dla Prowincyi Naszey okaranych umiedzić nie wdota.

Tak też a nie inaczey Najjasnieyszy Panie, Panie nasz, Najmitowiony
głos nasz, nie jest w prawdzie dźwięk od Ciebie słyszany, ale Bóg jest świadkiem
że Tron w sercach naszych wierność i zycielność Nasza Tobie wystawia.
Nie wspominaamy Cię inaczey, iak tylko pod słodkim Imieniem Ojca
narodu dla wymiaru sprawiedliwości dla kardego bezwzględnie Panu,
dla utrzymywania statego we wszystkim porządku, dla dobroci, i tego
dnosi Twoicy, ktorey tybotyczne daneś Nam dowody. W pienoszyt
tesere momentach, ktore Cię ogłority Panem naszym napetualismy kę
tym większe, procięcha, im obfitrze pochwały o Twoich Monarszych przy-
miotach do Nas dochodrzy, drinay tem więcej tuzi mamy probudek
do tej radości, a przeto powtarzamy słowa Pisma że powiedziane
o takim Monarsze, iakiego Nam dany Nieba w ~~Twoich~~ Twoicy
Beata gens cuius Rex nobilis est, Błogostawiony Kray, Błogosta-
wiony Narod, Błogostawiony lud, ktory ma wielkiego Pana nie tylko
z Rodu swojego, nie tylko z obremnoci Państwa, nie tylko z potęgi
mejnych Rycerzów, ale z darów wspaniałey Duszy, i z obfitości
radkich cnót, i prymiotów. Coi więc za ofiarę Ci uczynić możemy,
o to w dzień koronacyi Twoicy W. P. czyniemy daninę obydwóch
naszych powinności, to też powinney czci dla Ciebie, i powinney
wierności, dodajże najprzychylnieysze zyczenia odrywajże się do
Ciebie z Daniłem Rex in eternum vive. Wielki i potężny nasz
Monarcho niesmiertelnego zycia godzien, żyj iak najdlusiej.
Żyj z procięcha swojego Serca oglądajże szczęście Narodu swojego,
żyj tak, aby wszystkie dni Twoie nowe chwate były napetnione.
Vive in eternum

Tak ięcy li Narod cały, tak odrywamy się, My wszyscy zebrani do tej Świątynicy, à czyniąc naguroczyście tu dzięki Bogu Dawcy błogostawieństwa wszelkich, prosiemy oraz w upokoreniu ducha, ażeby i dalszym Twoim zamysłem dla Narodu dobroczynnym błogostawie, światła swoich prawica, w trudnościach wspieracie, i Narod takim Ci pozwolił oglądać, takim go Sercu Twoim mieć pragnie.

Twoje zastępow, Królu Królujących Spraw to młotkowie o co Ci najgo-
 ręcey dla Naszego Najlepszego Pana prosiemy, à iako sam ten Pan
 głos swój do Narodu kończy na tworzeniu łaski Twoicy, i odrywa się
 do Nas, abyśmy modlitwy Nasze z modlitwami Jego łączyli, tak refrii
 w miłosierdziu Twoim nie wypiemy, że Mu prosię od Tronu Twoiego
 medrość ze światła i pochodnie. Da sedium tuorum assericem
 Sapientiam, dajcie Mu ją, ktoraby radzita Sercem Jego iak Salomona,
 daj Mu sprawiedliwość, na ktoraby się Tron Jego wspierał, iak niegdys
 Dawida, daj Mu oraz wiek najrozczepniejszy, ktorogo ten wielki Monar-
 cha ięś godzien, i zachoway Go Nam w takiej catorci, iako Opactwoś
 Twoia widri dla Niego najpotrzebniejsza, i w takim zdrowiu, ażebyśmy
 pod Panowaniem Jego żyli spokojni. Domine Salvum fac Imperatorem
 nostrum. Ty ięszere Wielki Proie, ktorzy bęta, i ktoromy rodaię,
 Trony dobremi Monarchami według zastępow Narodów osadzisz, w
 godnym Reki Twoicy Monarsie dajcie Nam Ojca, i sprawiedliwosci
 Nauczyciela umacniaj powage, Tronu Jego w Sercach Poddanych,
 ożywiaj miłość Jemu powinna, à Sercu Jego uwidencz korone, pociechy,
 ażeby i On za swoje Panowanie, i My za wierne postawieństwo
 zasturij Sobie mogli na wiecnie błogostawieństwo. Amen

Elegi, et sanctificavi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempiternum, et permanent oculi mei, et cor meum ibi cunctis diebus. 2. Sam. c. 4.
 Wybradem i profurcitem to miyssa, areby Smis, moie byto tu na wielki, a ocy moie, i serce moie prur, wrcyphie dni tu zostawaty.

Przychodzy do tej Swiętyni Boga żywego, abym tu dojeżdżać nie
 iwi nowe iakie obredy, ale raczej te, które podane Nam zostaty przez
 Apostołów, a upowaznione Przekazaniem Pańskim w Przymiu nawet Jezusa
 menie przy poświęceniu Ołtarza przez Mojżesza, i owego to Księcia na
 cześć Boga przez Salomona wybudowanego, gdzie tu zbrany z Kaptany
 w słodkiej prośbie Sena daną powinney wdzięczności niemi przed oblicze
 Pana swiego, równażąc wielkość, i wzmocność, i niepowolność
 Swiętości tego Boga, ku uwielbieniu którego te to wierchne obredy przysięg
 Przychodzy tu mówię do Was w tym celu tak znakomitym, w tymże
 samym duchu Religii odrywam się do Was P. O. Słowy Psalmisty Pań.
 Swiętości, Przejrzucie uszy, przydadzie, pokłonimy się, rzecem Bogu w tej
 Swiętyni, w której sobie obywat Bóg mieszkanie, przydadzie i upadnijmy tu
 przed Nim, udełmy serca nasze, spójmy o Jego miłosierdzie nad sobą, o Jego
 dary obfite. On jest naszym Panem naszym, on Tworca naszym, my stwor-
 zeniemy i dziełem Ręki Jego. W tym to miejscu Swiętym Najlepszemu nasz-
 Pan, i Ocie ocy ma zawsze otwarte, i Serce nigdy nie zamknie te dla Ołtarza
 upokorzonego przed obliczem swoim. Ah Księcio, to słowo potne pociechy,
 Nowo świeże i szanowne w ustrasz i Serce Ołtarza cnotliwego, Ołtarza
 czystego, i przenikniętego żywo wiara, Księcio tak wiele szanowane
 do najmocniejszej potęgi świata, do najstawiętszych Cesarów i Królów,
 tyła przywilejami i zaszczytami ubogaczone, co to ja, ierdi nie owe przy-
 bytki Boga z ludmi, w których mieszka i Niemi bydzie aż do Koniec
 świata. Ecce Tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis. Apo. 21.
 Analiz nie do Księcia stopnia się owe słowa rezonane przez Jakuba Patry-
 che, kiedy obaczywszy we tnie drabine, tykać się Nieba, a po niej

wstąpię, i zstąpię, i Aniołów, na tej zaś wieńcówku stojącego
Pana zawołaj. O jak wasze jest miękko to nie co innego jest, tylko Dom
Boży, i Prama Nieba. Gen. 28. Kiedy byci może i siłę, dla miękko
winność, i większa potrzeba, i dogodniejsza znaleźć się groźbę, prosić
ku przedroze wafrey słowa, które Jeremiasz słowem Pańskim odnowy 2 rozkazu
Praga w Pranie domu Pańskiego wogrejt do ludu. Stawajcie Pańskiego
Słowa wafrey, którzy wchodzą przez te Pramy, aby nie się poklonili Panu.
Z albowiem mówi sam Pan Zafę pow. Jerem. c. 7. Kiedy mówię ten to głos
Bożki upominający miękko, ponieważ taturę, wstęp do Ser Wasz, jeżeli
nie w dniu dnie, gdzie iur i rozum, i Religia nie przestaje, na Nas siłę
wotai, że wnytko, co kochnik tylko tu widziemy, wszystko co kochnik czynimy
wtrąca nam święta, boiam, wlewa się razem dla tych świętoni uszanowanie.
Templum Dei sanctum est. Cor. 1. c. 3. a przeto, jako to na co potrzebny, świętym
jest, tak mówię w Nas samych świętobliwość wydawaj się prosić.
Profe więc Was i zaklinam na Imię Jhousa Xpura, aby nie godnie, i z wofelka
skromności, jako na dobrych Chrestian, na cnotliwych katolików, na podziw
obywateli przystoi, nie tylko w tej to świętnicy, ale zawrac i we wnytkich
Łoskotach podług nauki Państwa zachowali się. Nicczaj się, którzy na nierobność
od dawny się, przynoszą ogromne wdania do samej nawet świętnicy, aby same
niewinność zanarli, i umyśle ludzkie od bogobynności odciągneli, rozstrano
w zapedał swoich, przez wasze godne Chrestianina w kościołach sprawowanie
się, powściągnięci, i w krocach dalszych umiarkowanych do wydania czei
prawdowej Pragi przez wasze słuchanie, wstrzymami. Nicczaj się, którzy
i z waszego przykładu nauca, że kościoły nie są miejscem zabaw, rozmów
ale są miejscem, na które wierni, ile dla wspólnej wiary iedne dusze, dla
wspólnej nadziei iedne wole, i chęć, dla wspólnej miłości iedno serce
miej powinni, ile przez tego iednego bycia maiguy w Niebie, nie innym celem,
i umyślem zgromadzi się maig, tak tylko dla porządania gorzuych woych prob.
i modltow, nie iur kardy z osobaa, ale raczej wzorem Apostołów w wypełnieniu
oczekiwaniu darów Ducha Pańskiego w iednym miejscu rozstrajuych, wzorem pier.
wielkoych Chrestian, gdzie wnytku spotem za kardyn, a kardyn wzajemnie
za wnytkiem modltow, teniey obtrzymywali to, o co prosi, ile gdy prosi
na tym miękku, na którym wstuchiwai modlitwy obowiązaj się Pan
Najwyszy w ten czas, gdy o przenosym domu swoim w nia o wnytkich
kościółach swoich mówi do Salomona. Jeżeli zamknę Niebo, aby deszcz

= a

nie padał, lub ierli przykarc Szasanczy, aby pozarta ziemie, lub ierli
 przegusiere powiechre, aby umarato ludri, a nawoociusuy ko lud moy nad
 ktorym wywauie iesz Imie moie, proutby, i sukad obiera mego, i pokuto-
 walty za drogi swoje w doliwe, ja wy stucdam z Nieba, bede mitofiu gre-
 choa Jes, i widoucie ziemie ich, bo oczy moie bede otwarte, uszy moie
 gotowe ku modlitwie tego, ktory ko bedzie na tym miejscu modlit. Oculi
 mei erunt aperti, et aures mee erectae ad orationem eius, qui in loco isto
 orauent Mat. 7. Medlay li, ktory ze uicpe, Now Lawta se znikremuclia
 w myslach swoich, i racmione maie, i tence, najetuieni orar, bede stofia
 wsrzelka, niegmauiedlioufia, przekonaia ko z gte boliecy pokony, ktora praci-
 knieni chwali i wydawia bedzieie w Kofciolach Boga przytomnego pod
 ofobami chleba, i uina, ze Kofcioty se mieycate, gdzie ko odnawiaie naj-
 piewofie Religii Naszey Tajemnice, gdzie ko todzi Obawiciel w rekach Kapitan
 thics, iak niegdys w Betleemskiey Stawence Mat. 2, gdzie ko ukrzyuz pod
 przymiotani chleba, iak ko niegdys ukrzyuz przed okrucienstwem Heroda,
 gdzie zamienia tedno i pole w druga, w Salwamencie Ottawa, iako zamienid
 uino w kanie Galiteykiey Joan. 2, gdzie ko przemienia, iako niegdys na gorce
 Taboru Marc. 9, gdzie nauera uszy swoich Ministrow, i Kruz swego Ottawa
 tud zgromad rowny, iako go nauera na gorce, Mat. 5, gdzie uiewne Chre-
 sciany ciadeny, i krowa swoia kamni, iako Aposotow swoich Karumi w
 uiewreniku Mar. 14, gdzie prohwieca wode, na okrypienie Nas z grechu
 piewofoznego, iako ja prohwieca w rece Jordanu podoras Chreca swiego,
 gdzie ko odprawia za Nas ofiara Religii Naszey, iako ko niegdys za Jania
 odkupienia Naszego ofiara odprawiaia na gorce Kalwaryi Lu. 23, gdzie
 Bóg miejska w pyro Nas, aby Nas najethid darami swoimi, tak iako ko
 niegdys po chwalebnyim Anarkuyis franie swiow w posrod Aposotow znay
 dobat zapowiedzie im pokoy, i ducsa swiego, Joan. 20. Stowemy ze Kofcioty
 sa nawiesspieni epuzhu Portem, do ktorego zblizaiauy ko po gwatfowney i
 nawalney burzy, mitey spokojnoci, i racim kostnie, sa do tabiem Noego,
 po za ktorym nie ma zbawienia, sa skladem wsrzelkis taky i do bndwieystwo
 Prokicid, do ktorego przychodzey z mocna ufnozia, mayduie Ala hebie choa
 tym, sa wrodtek zbawiennym, z ktorego wytryskua wady na zywot uiewny,
 a ktore zblizaiauy ko z chacie obawicie ko w onych przymiotani bratof,
 cudy ranez cudyfiof, i niewinnof humiancia greclami skalanego przywraeie

Tę dla uszyścił ogólnie nalerij ni powtorzył te nigdy nie rawodna, prawde
 tereli Jakob Patriarcha miejsce to, na którym usynad Proga, natychmiaj narzadz
 uciad, i namaszczaniem pphwizid, jako ten baidney Kof. ty Karolickie owe to
 miejsca, w których nie na jeden raz, ale na czasy nie przebyte, pski tylko ludri,
 i wiary w ludziasz franie, nie we wie, ale na jawie, Prog sam przegolnie pphwiz
 sprobem przemierzawać rary, nie maie być najwigtzym uszanowaniem
 Frydaymur i to, tereli przypytel bio, w którym stozona miata bydi Aika Kankla,
 a ofiany z bydlit w nim czynione byty, powinien byt podteg roskaru samego
 Proga re uwytklieni naczyniami kwioceni z najwiktora. Kromnacie greiony,
 ialo ten, który przez powiezienie olejkiem pomarania rozrat kwiocym kwiocym,
 omnia unctiois oleo consecrabis, ut sint sancta sanctorum Ex. 40. Jakiego
 uszanowania nie powinien odbierac Dom Progy, w którym nie Aika tylko, i
 w niej Tablice Pochwal Prapharan, ale sam Prawdawca Prog nasz mieszkanie
 Sobie obiera, i sam się za Nas Proga bycu Przewiezianemu ofiancie codziennie.
 Miam nawerite te sranliwe pogozki przepowiedziane Inicieniem Proklam pmon
 Jermiana Poroka dla przychodzących ni uszanowaniem do kwiocnie Kankla.
 Zamierzam kiedy ktus dżoty goli wglie o ni uszanowanie Kofioła Jewordiu
 sziego, Pan sama dobroc, sam przez siebie ukaszt, i ialo niewaitych miejsca
 w Kofiole, przez wypredraiz, i wyruciaiz Geit vendentes, et ementes, Tempa
 traniem Kofioła jest zemsta Pana. Ultio Domini est ultio Templi. Jer. 51.
 Nie wotym, że pobożni serca Wasze i umyły ray maizra zgomadute tu, alykie
 potacuzyli, i że mna. Napresem Waszym, i z tym samym Duchowem i stoem na to
 miejsce przypytel Modlitary, i rarer pphwizionali cala Publiczność, że jedayni i tym
 samym Duchem kwiocicie, którym powodowany tranowuy praudivnie miejsca tego
 Proboser wrocid na to swa uniuok, aby tuteyza kwiocnica obredem kwioc
 pphwizcowa, i Adikurami kwioc, rozrada upowaznicowa, tak areby o nim
 rownie, iak i o kardym, Was przy obchodzie coroczny pamiogtki Kofwiczania
 tego Kofioła, i kwiocowaniu na Prok jeden od Nas dnis powolonego dopustki.
 mowic się moglo. Im molabat victimas coram Domino, et omnia Israel cum eo
 fundens preces. 3. Reg. c. 8. Tak Na. przypomne tym kwiocnym obredem, ktore
 na wrot Jwaclitow pphwizcaizych kwioc mity czyniemy, kwioc obredem kwioc
 wazre pociada, i uli nie wrotem abla skrapiaizeg. Otwarc kwioc bydlit kwioc
 okanuzcie roa, wozieruok ku Progu, ale rarer czynicie ofiare z Ser Waszym,
 Serc napetaizoych gorczico, rawnie mitofia, z Ser gotowyz na to wrystho, cohol
 nich tylko ocrou Proklam podobai się moie. Tę to rawawde domagaiz się
 na Was obradli dopetaziane odenniz, a ktore stozem ni maszuy ni kielako na
 Was wotais, aby nie duse, wazra, ktora jest Kofiolem Duchu z se wpskiz

f. m. Jereli wzyta-
 emofe prawy zraw
 nek nhdzie, i i spot
 chwate prauwacem
 pphwiz, a ktora
 praca bydi moie
 albo wryterzicy p
 albo prauwacizy
 w obrad obrouck
 Chrestianszkiego,
 ialo prauwacizy
 kwiocny, czyl. so
 cey koto Dobru
 Progy.
 Ulidbiaizy w
 prauwacizy
 Jwa Fundatma
 miejsca tutey
 bidymy się z
 wrotem, i pphwiz
 pphwiz kwioc, i
 tonmof: rozpa
 ni onego.
 Kofioł, i Ne
 qui pphwiz
 kwioc one
 ialo ofiany
 Serc pobo
 in ego
 Jwaclit

z uszanowaniem
 glos mozy obracam
 do Ciebie Sw. Wrodo
 swanoway i dobroczynny
 swignicy tuteyszey Fur
 datore. Nie uszanowan
 Ci inaczey, tylko z pra
 widnym uszanowaniem
 Twoj powazney ofity,
 niepienicy z stawy modlit
 zado tej z dnoct, i zasku
 zwoil makomicy, i z
 wywymym umiobracieo
 Twoj przyuzycania ku
 Religii, Kosciolowi i du
 chowicznemu. Czymam
 swia, przykladna proba
 onki, Twoj niepoznajta
 o ciek Bogu gorliwo
 nie kur nie ubi na kopio
 wpsd marmurac i wympo
 ale ranczy cypram ca
 wito tej wspanialej hojnosci
 z nieszmatym swym kojmo
 i z uszanowaniem swym
 swianoway swianoway
 wreczney panicyne wy
 swianoway. Dlugi pro
 cigz czasu nie potraf
 zaktrei nigz na do nie
 przopolikey swey cnoty
 i probonki na wieczna
 w tym miejscu wyra
 zonego, a naypotniej
 przychodien swianoway
 tu swa nogz zwroci
 nani hoc dny, wyomi
 widzi radzisz, te Reke
 probonki, i dobroczyn
 swianoway z ciekawoscia
 bedzie o swianoway to
 smig, by oddad prawdzi
 wey zastudac pochwal
 zachowac ce w swian
 dnoim, i uwienicy
 ze naycudniejsi
 wyrazami.

Syrenowi greckowey odcykali, aby nie w myslach i mowach byli zawsze
 mrosnieni, i nieustannie chodili oho to zbawienia waszego, aby nie przepo
 towali miernoscie Pieloni. Kotacemu zawsze do ten wazny, i ciekawemu
 nicialo d Was samycy zezwolenia, aby wstep nie byt mu tam wbraniany,
 a nieby nie grechy wasze solo, umartwienia, popiolem pokuty, winem mi tofi
 Bozey umywali, Koige zat w potore w Koscielle przed obliczem Boga, w naga
 zado tej z dnoct, i zasku ko na wros Abrahama, ze iestemy przed, i popiot, w proszcie serca chwale
 Boga, jemu potrzeby rancz przedadali, od Jego pomocy, swiatla, i taki nad
 tak owe prestrzogi, ktore sie odemnie w miejscu tym ukazywali, jako ser, te
 nauki, ktore zaloscia do lobie dnoicyre obrady, nie to dla oddawania
 dzieki Bogu, i radowania ko w kopiotaes ku csci Jego z taka uwroczonoscia
 poknujacych, tu dla przykania ftogostawienia Boga, za pomoc
 ktoreg mogli byscie trafić do Kosciota tryumfajacego.
 To gdy moicie z uszanowaniem wyrodnicy mi tu nalery wgrawiacz
 i dobroczynny Fundatorow tuteyszey hojnosci. Fundatorow moicie wrod
 koscie Jmienia, z makomikeni dietami zaszczyconych, a przyuzycania ku
 Religii, Kosciolowi, i Duchowicznemu wros i przyklad wrosz nim Obywate
 tom daizych. Je to zarwawie tej probonki, te gorliwosc nie poznali te
 o ciek Boga, o ordobe hojnosci nie kur na rozpniatych tylko marmuru
 nadrobhaes cypram, ale ranczy w tytulicayes Kosciotach w jed Dobrach
 pedacyi i przystojnym fundusom opatrzonych. Je to ja, ktore rozkaru
 i wmarywai bede naydalszy potomnoki, i chwale tego Jmienia, i za fup
 nieodrodnych od cnoty Pradkaw hojnosci krwi Krolewskiej Jagellonskiej
 wielkich, i godnych tego wielkiego Domu potomkow. Wszakże Kosciot
 i Religia wielbize takowe cypry, i spogledaize z uszanowaniem na te
 ofiary, stawia dris za wros dla wrosznic, i glosom swoim przemawia, ze
 tuie ja, nayprzegniejre czynnoki, ktore i zycie, i Jmie kaidego uniesnie
 telniaia, to iest gdy Obywateł maigtek, zabiegi i usiutowania Boga,
 i poternoki popowca, nie iyzie tylko lobie lamemu, tub przyratnym
 swianoway domytnow, lez maigtku, ktory iest darem Boga tak uwywa,
 aby nim i Bogu, i Sobie, i bliznim słuzył. I ztad ci to wiaisty swoy
 przegtek Inieczny Nawem nawet Pochim na znak Jego naywyzszego
 Panowania nie tylko zalecane, ale przykarane. Ztad to Dufce cnotliwe

P. S. N.

wrodo ko

umiejęcie cenić dary Boga wzięty są do budowania świątyni, i wydzierania
na jej ołtarze, i postugę pewnych z majstrow swoich craftek. Lecz to ofiary,
powstały, które pobożności, i wdzięczności sercami ludu kierują, do kłopotów
przyznosić racją. Jakże nie waci ten, który Bogu dać, owszem dary obfite
dla siebie zapewnia, gdy przeciwnie nie bogactwo, które jest do niego, jego
ręka, po niego nawet po funduszu, kłopot, i wydziera własności onemu
świątyni. Prędzie albo wiem mowi S. Augustyn ten czas, w którym gniemu
Polskiego za to najprawiedliwszą stanięć ofiarę, a w niedostatku nawet
ukonwój życie swoje. Widniemy prawdziwie dopietni oae błogosławieństwo

Polskie na Pomie Sierżb Bractwoyskich. Opactwo Najwyższe, ocaliła jest
małżeck w nadgrze zapewne hojności, tak na ołtarze, świętym Podział,
trójklinowi w dopreganiu catości funduszu, w oddawaniu Duchiecin,
i nieprerodowaniu nigdy godzenia się na pieniądź, najdzielniejszą po-
możę, która dała, we wszystkich warzenia, Mebanon kłopotów swoich.
Miedzy tytu innemi kłopotami miadnoem jest także przy kłopot
zobaczyć w spohognieu profiadaniu swoich ziemskich pospekty, i wstąpić
dnie wprostym tu przychodzący, że dom Sierżb Bractwoyskich, stojący
zawone przy kłopotie i Religię jest miejsca tego fundatoreu, a wdzię-
czności najgłębiej na łecach wyryta w najpoiniey, że wielki chwalił
wielbić, i sławie nie przepanie tej wygniadney Bogu wrymionej
Ofiary.

Zaemy miejsca tego Papreus znany mi najlepszy z Szwecy najwię-
ksey gołciwoni o ołtarze tego kłopotu Prędomi dwemu Demacie posuorauz,
gdy wosowany od siebie dojetajam tu obredy popuycenia swego, które mi w
myśli owa Epoka, kiedy Erciesiarz za panowanie jego w Genralaw ze
wszelk mian chwalebny, i toż za i najchwalebniejszą, że się karat we wrymku
petnie udo, i upodobanie najwyższego, tak tylko wstąpił na tron, tak zawa-
cany, myśli swoje obrat, aby kłopot Paniki, którego był w zariedbanu naprawd-
pospugat, i chwale swoje w nim odnowi, co że wykonad przypierwie, napredniowy
zobgat radością, tak wielką, że się ta radość na cały lud Izraelki rozplyneta
Latatus est necitas, et omnis populus cum eo, quod Ministris ubi domini
esper adimplerum. Korntuek iur dris owocow prawdziwoey pocielhy z
Szwecy iacnemi Parafrazami, jako Paradokanii chwalebnych Szwecy dnie
Boga iwe majgłi, drzebli są onemu, a tym samym bóggali błogosławieństwo Boga na siebie, na domy
i Szwecy swoje na najdalre nawet pokolenia, że krwi jest pochodzące. Opactwo Najwyższe, ocaliła
która

w wypłcaniu
regulaminu
urugi podług
pięćbysył zarząd
ber umietyprauie
jed ze sędzo
funduszu, ożpe
coby sam przewi
czaru, lub Nawol
ialowa w niegrau
muiter, nay chę
za okaraniem do
wadow prawcau

Jw. Wrodo. Wp
to, com dopiero
wiadzial, nie zbil
do tego, abym wic
zwoie w Religię
zastupi, bo te
będę caley biał
czności, tym biał
nie moze, byz
drucowienstauy
rarey abym okar
ze w sobie zycie
pobożnok, i go
dauny d Nasuy
Pródkow, który uieśli na ofi
która

Podniecie iur, rognolnie se mus, mysl i seue wase do Proga
Dawey wrellid tak i darow, prope 2 Salomonem, aby otworzyd
oczy swoie nad tyro Romeu we dnie i w noc, nad myslem
na ktorym obicead wystuctiwai modlituy stug proid, i onys
takami proicmi napetniai, a iereli my chybit w kofrodas
kiedy poninny mu czi i uszanowania, driniay preszte oblokauia
Nasze optakujemy, drisiay upoharazmy te, i czejmy pokute
moai 2 Joelen Proobien Pace Domine, pace populo
Tuo, et ne des hereditatem tuam in opprobrium. Prekup
Panie, prepun ludowi Twemu, i nie daway drieductwa
Twoiego w ochy de, mituy te nad nami wedlug mito
kiedria Twego, nakton ucho na gtony nape, alboicem
Ty iehci seden Progiem naszym, Abonice, uszacti.
nienem, i uen nym korazim. Dalrem Amen

54

Mowa przy otwarciu Konsystora w Lucku dnia 24 Czerwca 1798.

Wzywamy iur. Imienia Pańskiego tu pomocy w pracach Urzędu mego przez te dni groźnego z
Ludem Nabobentwa, i porolowry ty w Panu Bogu przykładem najpiękniejszym godziwości Bożo-
wienstwa, a pobornosi ludu, za co nieś będa Bogu nie skoić one drzki, przytępnie na resztę do naj-
trudniejszej Urzędu mego wzezi, to jest do ufranowienia so dawcy Juis dykcy, która nie może nie
napetwiać serca naszego twogo najtrudniejsza, gdy ty obieram iur. na ragożone przypadki przy
tym refuzie obycraioy stanowiące potrzebe ludu, i czynię sąd twój, iur. na umyśle oddaloue
od szukania, i przyjmowania prosey, i cześćy sprawiedliwosi, iur. na niedostępność ił cztowieryst
tu przemozieniu wynyścis w tym razie racjonalnyś twój tak od własnych niedostatków,
iako też od cudzych zabiegów, iur. na resztę, na najniezła sprawiedliwosi Bożo, która jest
przepasie, wielka, do której ty nam tropować należy, bo Ludowi Jego, Domownikowi i celadce
Jego, Imieniem Jego, i według praw od niego poproszonych sąd dawać winniśmy, patry
zaś Pan pilnie na nasze sprawy wsypłkie, a dopiewi na te, które do dobra protekrenstwa tak
i spornie ty przykładais, iako czynienie sprawiedliwosi, albowiem Jen, który stworzył oko, nie
miał by zaś widzieć? qui finxit oculum non confiderat? a gdy wgląda, nie tak widzi, iako
cztowiere oko, neque sicut videt homo, et Tu videbis. Ja tedy cztowich słobami obiazony,
za moie grzechy ludu boięz ty, zawne wotaie z Dawidem. Nie wchodzi Panie w sąd z Huga-
rowim, bo nie usprawiedliwi ty przed Tobą, żaden żyjący, mam sąd dawać innym, i zabierać ciziam
kaskunku stoni cudzych za niedostatekne ile cztowiere onych ofadrenie, czy przez siebie, czy
przez wybrane osoby, które również ludowi ja. No choi byjmy w naszych wyrokach sama
miałi sprawiedliwosi, on sprawiedliwosi przezaprenie będzie, choi byjmy ty, wyniesli nieiako
od ludu, i zblięzli ty do Proftwa, i w ten czas sprawiedliwosi Jego strasno ty nam byta,
koby chiał frangi w Ignmadreniu tych Proftw, iako to widział Bózek Proftit Deus in Syna-
goga Beorum, in medio autem Deus dijudicat, a w proftoku onych wyfadrai Jen eden sprawiedliw,
koby w Anjotais nawet nigmanof znalast.

Je uwagi przed Tobą maiezi widricie N. O. z iaka niechęcia, i twogo nieuolony jestrem
i ragożone rękę do tej rozgi karnosi, do ufranowienia ludu, i rozciągania go na Was, a iakby
ty chęć sadecnie, aby między Wami kłdów nie było cale. Zaişte nie moie, frery nie podobny,
tyby nie chcieli miec rawne na panizgi cym iestresie, to jest że iestresie ty nami, iestresie, który
ty jest Proft, że Domownikowi Domu tego, którego Pogodarzem jest Ubawiciel, że Diadzi, cami
tego Kiolefnaw, które jest niebieskie, że cztowiani tego Ciata, którego Glawie, jest Chyftus. Joz

Lyonie

Lynowie Procy pokoiu mieć nie będą między sobą, gdy Jsi Ociec na to przyjeżdż, aby pokoy przywrócić,
Pax Vobis, i odchodząc w Teftamentie rozprawił, Pacem relinquo Vobis. Joz Domownik Pańcy okazy, któremu
kwiem, że w Romie takowego przywada potrodek czystości mieszany bywa na polmich obacz. Joz Dwid
niechętniego Krolestwa o te wiktome marności, których się na samym wstępie na Chrześ. zrekaja, wagiem
głębki, i nieważki maści, i chęci, nabycia znikomego iakiego, i wrodzonego dobro, a czystości dla do
drenia iakiej niezmierni tracił maści, i wrodzone dobro, i porbauiał się niechętnie, ony stodycy
Joz nakoniec cłonki Xpystowe odbierawoy karden swoje przeznaczenie, a nie pracuje w tym celu, do
ktorego uformowany przynosić pokoy i dobro całemu ciatu, ma się być wyznać na to, aby ieden drugiemu
wyprowadził przykrość, ieden drugiego miał grypę, i kaleczy, przeszkadza mu do pracowania na dobro
Catego Ciata, i zranieniem iednego rozciągał bol do wszystkich, i samey najwyższej Glawie, ile w
Cłowniku ięś radawai utrapienie. Jeśli byśmy hochali Boga, dalecybymy byli do kłoni z bliźnim.
która miłosiłowie i wygnania z Krolestwa świętych, a bez niej miłosiłowie Kłoni Kłoni nie może. Nie tego
Xpus wysł, owszem doświadczył niechęci zrodła nawet chiał owsy, i zarzei, bo o coż Nam ięś może
o maigtek? Xpus sam ubogie życie wiodąc nauczał, gdy Nam ptażon bicia, odniek bykui, o stawy
Xpus sam Kłoni wyznaczył wyzwy karat Nam zarzei się Siebie samych, a miłosiłowie Kłoni B zrdowić, i zrdowić
Xpus umęzony, niewinny, karat Nam naprawi drugi polierek, gdy Nam cion udeża, przeszkadza mu
albo unikać, albo ciepić, oddawai dobrym za złe, i za przeszkadzców modlić się. Jeśli dalekiem
ięśmy od tej doskonałości, przynajmniej nie przybliżamy się do wykroczeń, nie umiemy być
femi, nie będziemy wydeptenni, nie umiemy kłonić miłosiłowie z weselem, miłosiłowie z obojętnością, nie umiemy
my modlić się za czyniącym Nam przykrość, przynajmniej nie przeszkadzamy im, i nie kłoniemy, nie
umiemy kochać, nie miemy nienawiki, i nie cięgamy do kłoni nawet w zgnawiedliwych sprawach
a dopiero w niesprawiedliwych, same bowiem sądemie się między Xpianami J. Paweł nazywa zbrodnia
Delictum est in Vobis, quod iudicio contenditis, czemu nie radey ciepić kłoni, quare non magis
injuriam patimini, ile gdy nie bawney miłosiłowie Swatostliwy nie truje, która ięś spociem cłonkow
naszego Ciata, i rasadn Xpianickiego życia, iako sądemie się, gdzie Swat Swata odrywa miłosiłowie
gdne przypięcie się ambicy, chęci zemsty, i nastęga najwyższemu przeciwnika, gdzie nie cłonick
oszczędności, kłoniwożność, i wspaniałe zbrodni do pokonania przeciwnika, gdzie nie cłonick
z cłonickiem ma rasyć, ale ciągnie za sobą karden swoich krewnych, przynajmniej, przynajmniej
Kłoni, doradca, a Ci wspaniałe inwespou, i pafuji pofniecaia, cre pofnowi kłoni dusze, swoje, swoje
a nie tylko jani gine, ale rodowai, zgorzenie, i do zguby niechętnie, licze przyciąga, tak d
ze sądy między Chreścianami w Krolestwie duchownym ięś to wojna domowa, w Krolestwie
tycznym, gdzie krew się rąpa leia Swatnia, gine, swoi od swoich, rozporiera się spustokzenie, przynaj
najwyższy stofli, nie przynajmniej wdraia światłego, a slobdy, i nędra, i ptaż do najdalzych
pokolni rozciąga się. Nieś sobie karden te podobieństwo przywodzić we wspaniałe czyniach do
spustoszenia, które sprawca, w Krolestwie duchownym wafnie między Xpianami.
Co jeżeli poradzie mi, iż nie podobna, aby w najlepszej Familii nie było iakiego zrony, iakiego
rozumienia się, że będa ograniczonego rozumu, i otoczeni zmysłowaniami, a w swojej zmaie podchlebi
i prawnie widzą, potrzeba doskonałego bynowskiego światła, aby jęś rozprawić według prawidel

potwornych, i pokarad pewny postępowania sporob, a ratym iezeli uyrynie umiowek, ze potrzeba iest nie-
 kiedy sadow dla obiasnienia nas, dla sprobowania, dla nadgodzenia szkod uyrzniczonych komu, dla zapobierania
 dalszym bledom i szkodom, czemu ja nie przeciwe zapietnie, to i przynajmniej pamietajcie, ze iest iest iedno
 tem wybrauyem, naroden hwietym maigry od samego Ispusa iotowicy obowiazek, aby nie hwietymi byli. Sancti
prote, imeto nieclay te ludy beda u Was, iako hwiety, iako miedzy hwietymi, iako u hwietych, iertli byci
 lozie, nigdy do innych nie idzie: judicio contenditis, et non apud Sanctos. Jako hwietych, aby nie nigdy nie
 chwiali do sadu Swata, ai zornow nee o co idzie wedlug Bozego Prawa dohym sumieniem rozumowuy
 Pawo Bozkie iest pochodnia, w dwore napey ofwiecaiga, zawite si esli. Lucerna pedibus meis, et lum en
emittis Radz to teg hwiata, odkryjesz co nie widzik, rozwiqesz trudnosci. Pawo Pan'skie niezmarane iest
 naucaigie Dufe. Lex Domini immaculata converteus animas Radz to tego prawiadke, uspokoih nasie
 profi, i niekdy stojz, naucaigie to do Proga, kowpdy nawet swoje dawiek, przymuicigie umartwienie
 rglh Proklad, i za grechy twoie ofianuigie, propy, aby one odpuszerone li byly, opuni iako odpuszerany
 rdu zauciem wid kardego zrou udaj to do Proga, wedlug Jego woli, i nauki nee robiazige, choi
 nie umieigtnym byl iako diewie, one daia, miedzy malucolim, Sapientiam pretrans parvulis
 iertli ktornie, Touy wedlug sprawiedliwoni Bozkiey, sam sobie uyrzisz najlepsze faty, fakuy, i be-
 dziek najmocniey pocieszonym, to sprawiedliwosi. Pan'skie proste so, prociwadke sene. Shoo cas dla
 zrou Swata musi, przystapie do sadu z nim, niee ten sad bedzie, iako miedzy hwietymi, to iest nie
 niy na celu troi Boie, aby to nad him pomsit, ai to pynny palnie, aby ten, ktory uyluocuyt pomawio-
 to godziwa iest, ale najprawdiey dla tego, aby Swata Dufe przyskat, aby ten, ktory uyluocuyt pomawio-
 nym byl, aby ukrytych nadgodzonym, uisimony wopartym, aby grech to nie zeszyl, i zaraca nie
 wuta wielu. W takoyim rarie Altus sam przepisal sam postępowania sporob: masz co do Swata twego,
 miedzy nim a Soba, ustuchat to, zyskates duna Swata twego, nie ustuchat, uizy judicow
 uos, lub triel. Postępuycie NO tym tybem w kardey sprawie. Nie pierwey pryuywajcie to do ocer-
 nienia prer Manifesta, do namytwienia to prer, zapowuy, ai porumieacie to z Soba, ai uizycie Pray
 aciot, ai obiasnie pretensye, ai zastranowicie to nad tym co Was porusza, i nad skutkami, ktore
 Was czekaja, ai stowem uizycie lowelkich trodkow w wasrey bedocuyt mocy, to iest posuwajcy, rozuma
trudny, cieplywoni do ukonowienia neuy miedzy Soba, i do wrocenia tey do fwoich karbow. Co iest to
pryuykie nie nadadne, w ten oras dopiew z niechecio udai to nateriy do luwienchnoni, dowiek karie
Stus, komun. Kosciolowi, aby nie wedlug nauki Pawla do sad Wasz u hwietych mieli. Libo terda
luwienchnoni od Proga iest, i to Inuicem Proklam czyai, prer ez franie, czemu by nie mieli na samey
uchowney luwienchni przegai domowym rozgodzeniu, ile ze ta luwienchnoni wyjaruie posuzyciona, i pro
francuiona iest do sprawdowania mieysca Bozkiego na ziemi, czytamy w 1 Smact Opow 11, i Kosciol byl
pryuyach, ze franie pieniawstkwowi do triel wiekow nie mieli miedzy Soba ladow prer Kosciola.
pryuyach w prorodku Kaptanow Birkep, stalo nirpe Prucowienistwo, frony neer fwoie, trer trer, i po postu
pryuyach, dano wyrok po postu, i ber prisma, czytowie z natchaenia Bozkiego, ktoreu ick truych
pryuyach w wiem pryuyach, i dopetnie byli obowiazani. Nie mozie za troi Boie, abym zycuyt w pryuyach
pryuyach do duchownego pociagney sadu, owiem iestli by to byci mogto zgonie z trawami Religii, z z
 by

zyczył bym, aby i te, które do mego Ładu należą, mogły nie być, mówię, aby spraw nie było, a ierli
być musi, aby ta Lwienchoda Kopiczna, która Bycautha jest, Xpusowa jest, Pafreńska jest, iako naj
zykliwna, od Dżeci, od Tłeci, od Xpusa, od Owierek uwarane, była, ku przyniesieniu im drogami
Cicheni, i przyjacielskiemi pokojem. Przed iaki kolwiek zaś Lwienchodę spoy Was wasze popieca
przydzie, także popiecajcie je, iako u Lwieny, to jest ten same. Trzeci mekładaig, dalekiem
od wosklicy ofobrey obrary, nie tagry, do zmaury nie potrzebnych okoliczności, niewiewaig dla siroci
wnika jurego powołanej niekcei, nie pociągajcie innych do swego interesu z obrary. Jes fundem
a troni Wozie kuzymyherktoa, nie ucywaig podeyriow, a naybardziej nie tentuig cnoty Lędziowstey.
Prógan Lędzi, jest, a ierli ludzi omawia, Wozu nie ofruka. Jako Lwici, iako ze Lwiciem, i iako u Lwici
sprawę maig, podajcie ją w prostron serca nie iur ludziemu, ale Bożiemu wyrokowi, i orekajcie od
sprawiedliwoci w ciepli wospi, i pokojem

Gdyby tym sposobem wszystkie umysły usposobione były, łatwe by było sprawowanie sądownictwa
Naszego Władcy, Stodko by owsem było stawiać je według nauki Pawła. Je wszystko w umyśle, do
wasze wtedy pomnaraig, a pokojem dusz Waszych strzeig, w którymby nie wolui od przeszkod, od wospi
kiel zamierzek, niekcei, ni ergody, kłotni, zawafnienia zbawienia Wasze sprawowali. Jako ierliemy
Waszemi ku zbawieniu, tak mi toby było stawiać je Waszemi Pofrodnikami, Waszemi przyjaciółmi, to
byciami, wosn czas gdy Lędziami Waszemi być mamy, aieby kocaig nas, i ufaig do nas przychodrig
ktory pierwoni nie te mitosi Wasze i ufności zasturigi cteimy, tedy petui z Naszej strony mitosi ku
nam, i zycliwospi. Albowiem Lęd Nasz nie jest Lęd strachu, teer mitosi, nie tolu Waszego, teer wasz
Lwigoobliwosci chcemy, nie kary na Was wzogig, teer poprawe Wasze. Sprawi staramy je. Turig
Spiritualium principatus in dilectione subiectionum debet esse proutis, non in timore carnali. Ino
origenas, a Gregor. I. mowi Pastores facti sumus non perestros A ierli niekiedy kofiot kate
wzogig za wykroczenie przyszladem Łanego Xpusa, ktore nie także taskawe wydawal dekreta
Opcierowajcie je grzechy Lwice, nie potegiam Lę, idi w pokojem, a wiecey nie gress, ale według za
czasem uplata bier, i wygania kuzergie z kofiota, czasem także kare wieszai, i wrocaci do cce
mnosi tudnie przyszladem Ło Pawła, ktore Lwosnego podat w moc czantu ciato, aby duch z
wion był, te same atoli kary są dowodem tagodnoci, i radakiem mitosi, zalere boziem id
na wozciu do czaju dobr tych, ktore Xpianin mial od kofiota powolone, a stat je onych nie
dnym, iur na przyniewoleniu do dobrych uczynkow, to jest do postrow, do jitmurn, do oddalenia
do okarui upadkow, do pohuczenia je na bogoboynost, a to dla radości uczynienia Bozkiej sprawied
wospi, dla powrocenia duszy z drogi zatracenia, dla namofrowania krotkosc jej w drodze zywota, do
zapobierzenia respicju innych. W tym i ja celu prawduwey mitosi Xpianitwey, i dobra Waszego, i
cypki konnynter, Inwalny Łucki, decyrye onego na Prawach kanonicznych fundrig, a porodek jemu
według Ukazow Monasryd, i Praw krajowych przepisuje, ktore, aby wszystkim wiadomym by
postę o pocięciu brydynauy.

Do wypelnienia tego warnego dzieła iwi w Swiętynicy Pańskiej przy pierwszym moim do Niey
 dostępie werwatem na Urząd Oficjalcki, czyli Generalnego moiego Zastępcy, i teraz te werwanie
 proponiam Jw. Jana Kantego Przydas Podchoroźnińskiego Duchana Katedralnego Lubiegos.
 Kawalera Ordenu S. Janistawa. Nie prosiwaj potoyż godny Pratacie 35letnie postugi. Jwoie w tym
 Kosciele, w liczbie ktorych 25 lat gnawowates ten wysoki Zastępcy Duralnego Urzęd. Mito mi po
 wtoryji, że cokolwiek ta Pyceruga wiele winna Jwoim pracom, dziekuję nayuroczyney, że mi
 nie odmouit tej dziełney pomocy. Zastugi naylicwieysze, i staroż. wdowia, które mnie rownie
 jak moje wtatne interesy mogły Ci do wymawiania się od prac dalszych być powodem, ale
 postawoż Jwoia, która patasz o dobro Koscioła nie dozwołita, która między wielo innymi powin-
 hami, i te Ci przypięnie, że sam dopilnuiesz naylepicy, aby to coś zbawienne uwiad, i za swe
 wstępit pod Państwowem moim Pomiednikow, nie upadato pod moim za moia, niewodnoznia. Obowia
 zupienem zaś będzie moim z całym Duchowien'stвом Stanowai się przyzyskłym, mi ei ranke dla
 wyposobics Jwoim Zastug, swiętobliwego zycia, naygruntownieyszy nauki, i gorliwosci. Kaptan'skie
 powinne, a niepospolite powarenie, iako tej o umocnienie w pracach sit Jwoim, i o błogota-
 pien'stwa Proskie na Ofobe, i Dom Jwoy cały powariny, i swiętobliwy w codzienney do Proga
 przydsai modlitwie.

Na Urząd Swięgata prope i wrywam Łojm. Marina Osrewskiego Kanka Katedralnego,
 ktoremu to miejsce stalo się nieiako naturalnym przer. długie onego, i naygodnieysze spro-
 rowanie. Kiedyś godny Kaptanie nie przodita, duszy Jwoiey dobrocia, miasnie sprawsedli-
 wosci, i poradzki, i ochota, naywdecnieysze do ustug wsyplikich, ziednat poworzechna, u
 uchodien'stwa, i lutechics Stanow mitok, a przyktadem zycia, i pracowitowia na Urzędie
 budowat, rozumien, że werwaniem Ciebie, caley powszechnosci ukontentowanie czynie. Tym
 pewnieyszym iestem, że nie odmouit tej postugi Kosciołowi, i kochajacemu Ciebie Zastępcowi,
 ni doświadczył, iakoś przy ciągłym Jwoim Urzędowaniu w Zastępcstwie Jwo. Oficjalckim, i Pretorien-
 nie Seminarii, na radne werwanie moie nie wymawiates się, a mianowicie od Urzędu General-
 nego Winyratora Kosciołow Dekanatu Kowelskiego, ktoron Zastępcielka doświadczenie, dopetaj się.
 przyadrazig Ci wdzięcznosć za to wysytko. pewien iestem, że w urzędowaniu do ktorogo wypraw-
 rowe ranke dasz mi powody pomiarania tego pracunku uprzejmego, ktoron dla niego mam
 ofiadczam.

A że według Ukazu Monarszego procz tych dwoch Urzędnikow, Assestorow tej
 dobrai winieniem z głosem decyduigłym zafiadał maiacych, dziekuję Bogu, że na ciele
 tego Duchowien'stwa maydowai się mam ukontentowanie, które w moiey wysytki nawet stopniach
 pro Parafias roztraigie prosiada wtatniwe sobie talenta, ofiiczenie, i poboznosć, i do Urzędow w
 Kosciele wolne iest, w Kapitule zaś taki wybor Ofob mayduie, że karden z nich biernemi

zastugami jest zaszczycony, wszystkie zaś swoje cnoty, swoje powinności, swoim służeniem, swo-
wym wysławieniem tę na posługi Kosciołowi tak tę dyktyngując, iż prawdziwa jest rada, i pomoc,
Przewidywa, najmiley mi jest wai tę Ję Bratem, Ję tę przykładać do pobudźci, Ję tę zasłać
służeniem. Nie mam więc nie dostrakku Obob, którebym wemował, ierli by nawet losem wybiecał.
przytę, iaden by nie zawiódł tey moicy we wszystkich ufnosi. Ze jednak wszyscy byli, nie mam
i do innych znakomitych także i przypiecznych potrzebai Urzędow, wzywam na niewępiej Aspektor
Wymar-Miodusrewskiego Scholastyka Kardeczkiego, którego nie uci, z publiczney reputacyi, przy
i poworech od wszystkich oddawaney Sprawiedliwosci, mam ukontentowanie zni, ale z wielu
prze iur w Urzędzie Generalney, iur w innych poleceniach gorliwie podjętych, i nępiatley wykonawey
mam obowięzk sraować, i byci wdzięczny. Jętem pewny, że to służenie nie prozpolite, ta cnota gorliwa
towna, ten duch zasławy o chwale Boga, i bliżnego zbauwienie, które Mu w całym zyciu przewo-
i poworech, ziednany Mu powage, na tym Urzędowaniu obfite przyniosę przytę, przed Bogiem
i ludmi ziednany Mu chwale, a miue do większy cosar pamięci obowięzki.

Drugiego Aspektora Urzęd zechcesz przytę Wm. Sijie Marcinie Popsakowski Kardeczki
jako do srognia, ktorem pochadacz prowadzić cnotę, i naukę, zastuga też nie mala, i
wawiejsza postuga dla Dycecyi w edukacyi młodziury Duchowney, z ktorey iur wielu wyszły
i gruntownie wyuczonych służy, z nie malym przytę Kosciołowi, to wszystko nępiatley
i w orasie wszystkich czyni, zapewnia miue, że tak służenie, i bogoboynego Kaptana do Kardeczki
teżpiemnie, i nępiatley w Dycecyi wemwai moze postugi.

Urzedem iętem z Kapituły takze moicy Kardeczalney, z tymienickiey wemwai do wemwai w tym
miejku pracy, do czego ma rowne prawo, iako dotąd ex gremio Ję pilnie, przykładać, i
wicie Urzęd Aspektora Konsystora w tymieniu sprawowali Wymar. Czajkowski Archidyakon
Odypiec Scholastyk, Reddig Kufior Kardeczki, z tymienickiey, zycydem sobie miue Ję
oaległoy miejsca wymawionem: Ję cypni, wosakie i na tych srognia, przy ktorych zofraisk
przytę Dycecyi będe: Zastępcę, Konfratrow srognich, iako bliżey tu mieszkaiczy
Wincenty Pobrowolski Kardeczki, z tymienickiey, przyjmuję Urzęd trzeciego Aspektora, Prace Ję
iur na Urzędzie Wicaryata srognich, iur na Urzędzie
kanishim odbywane z wielka punktualnoscia, i dokladnoscia, ziednany Mu sraunek
a dalsz Ję przy wysobie srognich, i nępiatley checi przykładania Ję cosar bawiczy Ję w
uzgruntuie. Do obowięzku Sekretarza cypni, Ję sra nie trebam byto
Ofoby, wtapnie przytę do tego Urzedu przytę tak ze srogn Ję, iako umyśle
siadas, iur wai Mei sra Augustynow, zycytem swoim umyśle, i punktualnym wypet
Pisara Konsystorskiego przez wiele lat Urzedu, nie mala, masz cypnie w tey
Konsystor srognich sra, pewnie i dużey w nowoy srognie talentami srognich, bedzie. Na Urzęd
Urzedu to jest Kosciołowi, i publicznosci, ktora Jętem z ma, obowięzane bedzie. Na Urzęd
Kulisty wysław sra Piotra Przybyłowicza z tym większym sra, że maige Ję przy sobie od
duwoz przesłato lat, o Ję charakterze, Ję wadnosci, i pilnosci bawo iętem przekonany, i na

Wymar Czajkowski Archidyakon, Reddig Kufior Kardeczki, Wincenty Pobrowolski Kardeczki, i srognie sra, i na Urzęd
Kulisty wysław sra Piotra Przybyłowicza z tym większym sra, że maige Ję przy sobie od
duwoz przesłato lat, o Ję charakterze, Ję wadnosci, i pilnosci bawo iętem przekonany, i na

wanie sobie odemnie sprawiedliwosci, iako tei na prawdziwy hacunek i przywiazanie
 w takim skladzie ustanowiony konsyston, zapewniam go najmocniej w Panu, ze ani przed
 Progiem, ani przed Pradem, ani przed Publicznoscia, w odpowiedzi nie zostane. Nie bedzie sprawy
 ani tak zawieszony, aby w Wasze furasto nie ogarnylo, ani takiego ich mnozono, aby In Wasze pracowni-
 wostki nie uwydatnily, ieden konczy cel i interes maigi, aby Kosciotowi ustawily, aby Dycecanom podroz-
 wypruyci, do naprawy obyczajow przytozyc te, Monarce prawa dogetui, a mnie Was kochajacego Papra-
 wu abasny powrotania Waszego, i na wyjat, prawowanie ze mnie w celach nierownie przyjemniowych pozwozili.
 Jakon naley Nam wszelkiego dotozyc starania, aby wykorenie w Dycecyi wyrytkie takowe zmanzy a
 nymy ukladem Pradu Dycecanego staram go pilnie temu zabiegac, a to najprzed sam podlug moimoci
 nalezienia do cnoty i szlachet, do zabierania stemu przykladowi, do pogieszenia wrody z wstrodke pomocy
 w jakolwiek by czynka Dycecyi naszej, oney potrzebowała, dobawny do pomocy w Kuryi moicy Ofoby
 wypruzajcie chętnie swy czas i sposobnos na dobro Dycecyi, przez prawdziwe, o chwale, Proko-
 ley wkurze. Oddajcie wszystkim pracownikom przy mnie te sprawiedliwosc, zataic nie moge tego wymiana,
 owszem publicznie i ofiadawac, ~~o sprawiedliwosci~~ winien jestem wdziaczności
 Wymuze Midatowi Skirnowskiemu Kancelerowi Kasie Luekiemu Audytorowi memu, w ktorego
 wypruzil talenta, wielka maionosc reury, najniegniejse przyniosly duszy, skromności, niezmo-
 wadzana rda te praca, i troskliwosc o dobro Koscioła w gęzgu tres letniego przy mnie, i ze mnie, ta
 nienie go najczestiej go wydaty, i najporządaniym skutkiem szlachetności. Pracownik takres-
 furasto poiskne, pobożności życia, ochota i gasobność wielka mane sa, także Wymuze Midata Brudzi-
 telerama Kuryi Kaska Kat Zytoniowski. Nie przypominam wspomnieci tutaj prawdziwe zastugi
 Pawłanow Janistawa Dembinskiego, i Piotra Przybytuera, ktorzy chętnym, a nieustannym prawi-
 tym rowne porządny pracowaniem przy najchwalebniejszych swoich obyczajach stawali mi
 wielka powiecho: Przybioram łobne i esere do pomocy w wyznosciach Kancellary moicy Kuryi
 wypruzil Kasma Dobrowolskiego Kancelera Kollegiaty Obyckiej, ktora mnie i dla Ofoby zastug
 skladajacych, i dla tyli najprzyrewniejszych ari-sceptych fundacyj mocno interesuje, i ktorani
 z Jego najczestym furastom, i gorliwoscia zatrudnial pragne. Powtore dwa Powiaty wielce stąd
 zalone Kijowskiej przedtym Dycecyi do Luekiej przytaczane Zyromierski, i Owucki poruczykon
 na dwi najszanowniejszego w Kosciele Meza Jw. Patuckiego Borkusza Adratenkiego Sufrazana
 mego Zyromierskiego, ktory chwalebnie przez wiele lat Oficjanta Inwalnego sprawuje Urząd
 wypruzil miex tamtych przez swia szlachetność życia, i wysoka nauke zydat powage, i ni-
 tof. Przymocny tei Jego w Zytonionu Mielkie Subornialny dla dobra latey Dycecyi przy
 Jego najczestym obyczajach pod okiem Pradu wielce potrzebny, i wypruzil ief, i bedzie. Potrzebie
 staratem go wypruzil wybor najlepszy Diekanow, ktory prawi tozacy sa do gremio Capitulum

Cathedralium, dawny Sm przepisy, aby zabiegali nie zgodom, one podili, i do mnie donosili. Winno
zaj praprac w tym miejscu wrythim Diekanom obecnym, i nieobecnym, i mam ukontentowanie
z pilnego ich wrythies sprauowania Urzedu swego, i w szeregajeyz um jest zowhe affekcie Erica,
i ugleddie mierze, a iako we wrythies moich zpdaniach dorzatem po nich chęci, i punktualno
w ny petnieniu, tak nie wyzme, ze na seraniemysy glos moy barwieysy z dady oko na ugarzenie
niegod wosellich, a mianowicie między Matzenistwami w hwois Dekanarat. A nareszte, co naybli
i naykuteemiejzym by di moie frodliem, iakem zowhe zalecat, i upominat, tak i serar upominam
i obowiazanie wrythie Duchownych swoi szwiekie i zakonue na Parafiasz osobliwie migriakie, aieby
ke mali przykladem ludowi, exemplar facti gregis ex animo, aieby bedze Papierzami Dni, stoma
Prawa Bozkiego, stali ke kooperatorami moiego Urzedu, sami skromni, spokojni, pobożni, ciesphwi,
aieby polecone sobie dwiecali prowadzili w Duchu Religii, i mitosi Chrekanistwiey, nie dopuszczajey
tefu bydź moie radnego duchownego procesu, a rozszewiajey coar bardiey pokoy, i zgođe, aieby
wystregali ke wosellich ktotni z limkolnicki badz, a mianowicie z kollatorami, i Probodzjami
szadow, szanujey je, i modlay ke za nie, ile ze godzi ke obiecujai, i li takie z hwoicy strony szaw
wai je beda iako hwois Papierzow, i Dyow Duchownych, i nie zehca szug ot tawra bez opatrzenia
zoprawic, aieby szawali ke zyskai uspokoi i mitok sobie w kardym Domie Parafii hwoicy, a to dle
uzycia porzawajey iui hwoicy, iui szob powierznych do pogodzenia w dzarzonym iakonym bodz
warowieniu, nie dopuszczajey do procesu, w warowienstwy zai, a mianowicie w rozwodowych do
mnie donosze, aby tny wrythies uizli frodkow do utawienia w domu przyjacielskim spo sobem
zachowajey porozujen w porztku sm zabiegajey. Jego bowiem pragne, aby iad na sprawa nie przy
chodite do mego konnyktora, ktoraby pierwey przyjacielskiemi do gami utawiana nie byla.

Nie nalezy Nam Akte tego zakonczy i narecy, iak tylko podziękowaniem Bogu za woselliche
Jego dohodnieytwa, a mianowicie za wdmie Najiamieyszego Pana naytaszawey Nam Panuicyey
i taly dom Jego Najiamieyszy. Oddana ten dovolliwy Nawodu Dwie wyrmanie nasze, zachowaw
wstaposi, i prawa szofista Naszego. My tedy wiernof Jemu poddaukai, i ustuge, pracowite, w
Urzedie Naszym, i nieustranna modlitwe szubuiemy, ktora drii wesnot z zgromadzajey
hudem uyrnien uyrzaynie uocerytym obrythiem szpiewajey Je Deum laudamus. Szob zai w
branych do Urzedu wedlug Praw Krajoweyz wyzwan do uyrnienia przepiegi Najiamieyszego
Pana, i Jego Najiamieyszeniu Naszemu.

Kazanie w rocznicę wstąpienia na Tron Najjasniejszego
Imperatora ALEXANDRA PIERWSZEGO 1802 Roku
Dnia 12 Marca w Katedrze Lutomierskiej.

Benedictus Dominus Deus Israel qui dedit Hodie Sederem in
Solio S. Reg. 1.

Błogostawiony Pan Bóg Izraelów, Który dat dziś siedzącego na Sto-
licy... Słowa Dawida w dzień wstąpienia na Tron Króla Salomona.

Lubo wszystkie łaski i dobrodziejstwa Boskie z siebie nieskończonego fra-
cunku, z strony naszej nieskończonej wdzięczności są godne, jeżeli jednak
można między niemi rozróżnić różnice, te będą wymagają większej wdzię-
czności, z których większy na Narod ludzki spływa pożytek. Głak,
zlewa Bóg dobrodziejstwo swoje na osoby szczególne, każde, z osobna do
szczególnej obowiązane są wdzięczności, czyni Bóg dobrodziejstwo. Na
rodowi, cały Narod do wdzięczności znać się powinien. Niemniej
żas dobrodziejstwa w tym życiu większego i pożyteczniejszego dla lu-
dzi, jak doby Monarcha, cały swój kraj szczęśliwym czynią-
cy. Błogostawiony więc Pan Bóg Izraelów Który nam dat dziś
siedzącego na Stolicy ALEXANDRA PIERWSZEGO.
Zgromadzeni do Jego Świątyni, w dniu zley skoliczności Uroczy-
szym, że najobrzeczniejszy w Świecie Narod dzieńku oddać Bogu.

za darnie sobie najlepszego Monarchy, wznieść modły nasze
powinniśmy do Króla Królów: aby Panowanie Jego uczynił
najdłuższym i najszczęśliwszym, a to nie tylko idąc za przykładem
tyśu milionów ludzi, ale za czuciem własnego serca.

Żebyśmy znów, nie tylko w politycznym tej Uroczystości o-
chodzie, ale w ducha Chrystusowej Religii przywiązanie nasze
i wdzięczność ku Najcenniejszemu Monarsze okazali, i z duchem
nym dla nas pożytkiem, ten dzień radośnie obchodzili, i w
własności za pomocą Boga, pomówić zechcieli, i o powinności naszej
modlenia się za Najcenniejszego Pana z obowiązku Religii
i o przywiązaniu ku Monarsze z obowiązku wdzięczności.

Boże! pobłogosław mówiacemu i słuchającemu: aby zbawieniem
z tej Mowy odnieśli pożytek.

Czcić i szanować Monarchów także Religia, bo w ich ręku
złożona jest moc i władza od Boga nadana, modlić się za Ni-
chże pobożność, bo i Oni mają potrzebę pomocy z Nieba, je-
nie ich własny także własny nasz interes, bo Oni będą naj-
pienowszymi dozorcami Sprawiedliwości, stróżami cnoty i be-
pieczeństwa publicznego Ogółnie całego Narodu szczęście ka-
cel mają, w którym się i szczególne także z nas dobro zawiera.

A jako obowiązki rządzenia ludziami są, za uszytliwych do wypleniania po-
ludnieysze, do dźwignia najcięższe, tak najwyższy potrzebnia

przezorności i światła, naywięcej sily i Laska Boga taksi aby ich godnie sprawować —

Łnat to dobrze Najciśnieyszy Nasz Monarcha przy pierwszym swoim, na Tron wstąpieniu, kiedy w ustatku o koronacji żądał: abyśmy z tego modlitwami, modlitwy nasze tagyli, izby Bóg do namaszczenia Oleiem przywiązał te wszystkie taksi, które do godnego Tronu przystawania i do uszczęśliwienia Narodu są koniecznie potrzebne. Czy ^{to} nie tylko ~~to~~ na wzor innych Chrześcijańskich Monarchów, wymagających podobnych modlitw, ale też odnawiając zwyczaj i użycie Starożytnych Królów, którzy podobnego modlenia się żądali Tak Jozia Król rozkazał kapłanom i ludowi aby się za niego modlili *Ite Deo Domine pro me. Idcirco morit i proci Boga za mna.*

Tak w księdze Ezechasa mamy wyraźny rozkaz czynienia Ofiar i modlenia się za życie Monarchy. *Offerant oblationes Deo Cali orientq. pro Vita Regis* A niechaj ofiarują, ofiary Bogu Niebieskiemu, i modlą się za życie Królewskie.

Leccz choćbyśmy ani Listami 1° przykładów, ani Monarszych rozkazów do tego nie mieli, sama wdzięczność za Monarsze dla Narodu taksi powinna być najmocniejszą dla nas do modlenia się pobudką.

Wieleż to dobrodziejstw od wstąpienia na Tron iuz ALEXANDER PIERWISZY Narodowi swemu uczynił, z których iedne

sięgała się do całego w powszechności Krain, drugie w szerokości do nas jako pozostałej Narodu Polskiego części —
Zabezpieczenie swobod Religii, dozwoleń używania dyalektu i
Daw Polszcze Służących, wolne Urzędników i Sędziów wybory,
są to dobrodziejstwa których wielkości nigdy nasza wdzięczność
równać nie zdoła — A w powszechności do całego Krain mówiąc
skasowanie Kommissji Sekretnej jest Epoka, która Jmci ALE-
XANDRA PIERWSZEGO. jako dobroczynnie ludzkości do
pożney potężności zarzucił — Ustanowienie tak znaczący
którem szkoł, w którychby młodzież pod okiem Rodziców i
Kierowniczych przyzwoite brata wychowawnie, jest dowodem: że do-
bry Monarcha, Naród swój, równie oświeconym, jak upi-
śliwionym widzieć pragnie — Uwolnienie Więźniów, dawa-
wanie należących Honorie długów, wyszukiwanie nieuczestli-
wych, i takich którzy choćby za wyrokem Sądowym, ale nad-
surowe odnieśli kary, nadgroda z Miarbą dawana pokrzyw-
dzonym, wspomaganie podupadłych, nieodmawianie nik-
mu wsparcia, choćby tylko słusznie potrzebował pomocy,
są to prawdziwie Monarsze Cnoty wszystkim wid-
dome.

Kłóż kiedy! nie mówię w Rosji, ale w Europie po-
dobne od Monarchy do Poddanych pisma wystat-
ia

jak my teraz czytamy z podpisem Pety ALEXANDRA
PIERWSZEGO? Nigdy żaden Ojciec tegoż dnia, chyba równie,
do swoich najukochańszych dzieci nie mówił.

Leż naćóż ja się odważam wyszczuć dobrodziejstwa Jego Pana?
Woremu miłsze jest własnego serca ukontentowanie z wyznieniami
szczęśliwych, niż iaktakolwiek dla Niego wyznienie pochwały, bo te,
aż musi się sprawiedliwie należa, niechętnie zawyżt przyjmować,
wolać raczej być chwale górnym, niż chwaleńnym — Niech więc
Panowie smiatosć moia, w tej okolicznosci czucia waszego Serca
wymierwia.

Tym czasem wystawmy sobie w myśli najpiękniejszy taki
listka być może w naturze widok: uważając trzy cały ten obszar
my wznośzacy ręce i serce do Boga błagając go za zdrowie i po-
myślność najlepszego swego Monarchy; tysie milionów głosów,
wstawiających się przed Tron Boski, ażeby dobroczynie, Narodn
ludzkiego, najobfitejmi obdarzał błogostawieństwem; Tysie hocho-
iących dzieci, proszących Boga, za swoim najlepszym Oj-
cem — Nie jest to widok rzadym Bogu najmiłszy i Monar-
sze najprzyjemniejszy? Tak jest zapewne! J. Bóg w
okazaniu należylej wdzięczności swojej ma Chwałę, i Monar-
cha znujduie najzupelniejsza, dla siebie nadgrode, gdy
widzi: że dobrodziejstwa Jego na serca czule i wdzięczne pa-
Dnia

data.

Nie przestawajmy nigdy naszej przed Bogiem w najwyższych modlitwach obciążać Mu wdzięczności

Do Ciebie Jasnie Wielmożny Gubernatorze i Kawałce obracam mowę! Wierzę Ci taki Monarszej na kłopot przez Twoje światło, talenta, i Cnoby zastawisz: że Cie Pradca naszym przetrzymał - Nie jesteśmy wszyscy szczęśliwemu abyśmy mieli honor znać osobie naszego Najświetliwszego Monarsze; Ty nam Go w Twojej Osobie wyrażasz, i w Twoim Urzędowaniu wyobrazić będziesz - Lewnemi jesteśmy że Monarsza obrat nam za Pradce, Meza, według serca swego, stosownie do owych wyrazów Pisma Świętego Quasi sibi Dominus virum iusta cor suum et praecepit ei Dominus, et fuit Dux super populum suum. 1. Reg. 13. 14. Szukał sobie Meza według serca swego, i rozkazał mu Lan aby był wodzem nad ludem jego.

A jako jedynym Najświetliwszego Naszego Lania jest zamiarem, wszystkich szczęśliwemu czynić; tak Ciebie wybrał, abyś przyśladając się do naszego szczęścia, coraz do większych Monarszych łask i względów miał Prawo. Lyczem tego najszczęśliwszego, niechaj serca nasze, wspólnym wiarą z

bia Ksi Monarsze wdziecznosc wextem polaszona, beda, naymil-
 szym dla ALEXANDRA PIERWSZEGO. Tronem. Bo
 faktie nad Sercami naszymi Panowanie: iako jest i bedzie
 zawsze dla Monarschy nayprzyjemniejszym, i dla Narodu nay-
 szerszym, Tak niech bedzie blygoslawiony Bóg, ktory nam
 dat dzis' niedzacego na Stolicy ALEXANDRA PIERWSZE-
 GO.

Mowa przy otworzeniu podług nowej formy Konsystora w Zytomierzu.

Odebrawny z głębokim uszanowaniem Ukaz Najjasniejszej Imperatorowej Jejmi: P. N. N. dnia 6. 7. bris Roku wstępnego do Senatu dany, którym raczyła mieć najtastawiej nominować na Biskupstwo Piskie, zniatem obowiązkiem moim podziękować tak najpocorniej Najjasniejszej Pani za te łaski, i ufność nie zastudzoną, odemnie w przeznaczeniu Prządowi memu duszownemu tak obszernej części Kraju. Znaję aż nad to słabe sily, i wystawuję sobie wszystko, co potrzeba do godnie, i przywoicie piastowania tego Makomitego Urzędu, i podług chęci moiej odpowiedzenia ufności najtastawiej Monarchini, najpocorniej, boiaćnia, przyjacieli, myśl moia, wniostem do Proga, do Jego Pastora Najwyższego, błagać, ażeby mi sam raczył być światłem, i Przewodnikiem. Sprawa Twoja Panie raktem, sprawa Religii, sprawa Kościoła Twego. Doświadczenie dwunastoletnie Pasterstwa tej Dycezyi, której te Miasto jest Stolica, pomnarzato we mnie trwogę, bo wyznać muszę, że przy wszelkiej, iaka pro trudku być mogła bacznosci, nie zawsze podług chęci, pracy, i gorliwosci, bez trwogi, i boiaćnia sumnienia mogło się wszystko wykonać. Jakże daleko większym nie mam być przenikniony strachem widząc tak daleko rozszerzoną Dycezyę, i z takim pomnożone obowiązki moie. Urząd Biskupi barhom nawet Anielskim straszny w całej Twojej obszerności, kogoż z ludzi z uwaga nad nim zastanawiających się nie prerari? Sprawowanie Świętych Ofiar Tajemnie, administrowanie Sakramentów, powożenie drugich na Katedrze, do pomocy, i zastępstwa Twego, utrzymanie karnosci obywateli, czystosci Religii, i zdrowey nauki, oddawanie w Jurisdikcyi każdemu sprawiedliwosci, zgoda stanie się wszystko wszystkim, że to wprawdzie święte obowiązki, ale iakieyż świętobliwosci życia, przykładu nauki, sit zdrowia, mocy, i mięstwa umysłu nie wyciągają? Ieden krok uchybiony, tedne zda się lekkie opuszczenie, lub też spoznienie, albo nad to wczesny w postępowaniu pospiech będzie szkodliwym sprawnie niespokojności sumnienia, a za nią, najboleśniejsza, ciutej duszy zgniyłość. Uszakie cała, ktadze nadzieie moie, na tym, który przenika skrytosci i powody serca Naszego, który sam winnice swoje, zakłada, a do niego Pracowników zgromadza, i nad Niemi stawia Dorowce, i Pretozone, który pracu iacych, i obciążonych posila, który sam za pośrednictwem widomey prostugi Naszey

Duchem twizym sprawnie niewidomie Dom dyedictwa swojego, gdy zadna creja
Spoleczenstwa bez pewnego rozdu, iako srodka, i zrodla od ktorego wysytko, co sie jego dobra
tyce wyplywai ma, a zaden Prad bez pewnego poradku, i ustanowienia wladzy sprawie
dluwoi wymiaraigey stai nie moie, przeto w gorliwosci o Catoi Domu Boiego, azebym
Uredu moiego powołaniu radonyi wyynid, azebym nagtaskawosym zamiawom Naymitonichy
Pani, i Matki Ludu swiego Najias. Imperatorowy Jlymi godnie odpowiedzial, azebym porucza
nym Pradoui memu Duchownemu w obrzbach caley tej rzelegley creji kwoju prokoy przynion,
i w trudnosciah ratawienie, przyklynie w Jmie, Baskie do ustanowienia wedlug nowej
formy Jurisdikcyi, zasadaigey Juridykcyi to iest Konsystor, Ofobami trzema z prowdka
Ukroco na stopniu Sodnoki Konielney postanowionych, wogtemi z Poddanych Jey Imperator.
skiey Miei pod imieniem Artonkow Asiepsoww Konsystora te wladze, sprawowai maiaicemi
Kosowonie do przepisu Ukaru punktu 42. A ze ten Konsystor w Pindku znajduje sie
sie zausie powinien, a Osoby w nim umieszerone wybrane bydi maia, takie, ktoreby zawre
na mieyscu masykai mogly, przeto do Konsystora w Zytomierzu pod imieniem Pindiego agitu
iacego sie, tym czasowie wyrywam, narnacram, i Hanowię UW. Jchm. XL.

Wyprawdzie w Ureduie moim, na ktorym imie Bog, i wladra naywyzsza Konioła od dworu
sta tak postanowila, nie ustawatem dotad i postuge duchowne, w sprawowaniu juridykcyey
wladry przy Konsystor w tym miescie zafundowany czynnem, ale gdy teraz, za ocieroczeniem
crejic, przy smren, czujia, przy oddaleni sie wlasnych Biskupow Dyeceryi do Obrzbow Sube
nii Minskiej, i Wotyniskiej wypadtych, z bliskoni mieyska swego iako granicose z moia do
meo duchownego rozdu przysly, a je tak z woli Najiasmeyszey Pani, iako tej z powołania
Uredu mego wotlug Praw Koniole postugi sm duchowne czynie winienem, wypada, abym
i do nich te pmoc duchowna, to iest wladra Konsystora rozciagny, iako tej i rozciagam
do wszystkich mieysk pod rozdem Minskiej, i Wotyniskiej Subemii zottaiacych, co tym miley,
i z uprosieia czynie, ze miatem prawdirwe ukontentowanie widrici te od Duchowienstwa
tak Surockiego, iak Zakonnego tych creji, a za niemi, iako za Pastenami, i Prewodnikami
w dndre duchowney, i od caley Jey Owerarni iwi obecnie, tu w odenwach do mnie ucynio
nych ochotnie, i z radoscia przyjmowanym, i wyrywam. Konsystor zai ten dla iedno
stajnosci w calem Imperium sprawowai sie ma, forma w Archidyeceryi Biatomskiej wiy
wane, tu przy Jey Arcy Biskupa rarem ze wysytkiem Ukarami Monaszemi we wysytkie
marenjach tycesyit se Koniole Naszego przestaniem, komunikowana, na wzor Jey utozona,
ktora iest nastepnicza, o ktorej precyzywanie prope:
* ktorym znam podleglose, postulenistwo, i naywyzsze powozenie, i Bog iest swiadkiem, iak troskli.
wy iefrem o jeh nieucaszroue w kadey punkcie radowanie

Widzieć tę tu dać, że w tym nowym Konsystorze składzie, sama tylko forma, i ustrój
 organizacya nowa jest, co się zaś tyje wewnętrzny skład, i gruntu rzeczy nie masz
 nowości, i odmiany, to wszystkie decyzye nie na innym prawie gruntować się powinny,
 jako na Koniełnym, i Kanonicznym, którego używanie Najjasniejsza Pani nie tylko nay-
 mitowiciej Przywilejem własną ręką podpisany 1774. Roku, 12. Maja potwierdziła,
 ale też zachowała od Konsystora co do spraw ekonomicznych do Przechodzącego Senatu
 appellacya, w sprawach wiary Naszej, i wartości Sakramentów tyjących się, sąd ostateczny
 przy Biskupie i Konsystorem, i nie możności appellowania warować raczyła. Najmitowiciej
 Pani Nasza rozciągała dobroć swoją do całego ludu pod Bestem Jey zostającego, i Nas-
 tawiając sobie Poddanych Wiary, i Stosunku Katolickiego, wynawiających Monarcha oby-
 walców, wolności nam swobodnego wynawiania Wiary Naszej, i sprawowania
 uroczystości świętych Jey Obrzędów, i ednoży nienaruszonego z Stosunku Koniełnego z Papieżem,
 catości Przywilejów Koniełnych, i własności Koniełnych, catości Praw Kanonicznych, i ednym
 słowem cały rząd Koniełny według Ustaw Koniełnych zachowany, i utrzymany mieć
 chce. Widziemy tego stały projekt, i dwudziestoletnie doświadczenie na Piętych
 Kuni, czytamy Prawa, prawa najstodsze i najtashawne dla Katolików wydane, a do
 Nas teraz rozciągnięte, widziemy we wszystkich punktach Religii Naszej, i Koniełnego
 poważania, widziemy tam swobodę, i należną podług praw Religii, i Koniełnego
 chnego komunikacya z Stolicą Chrześcijaństwa. Ze wszystkie taski, i dobrodziejstwa
 spływałe na Nas Najjasniejszej Pani, i Matki Naszej, i jako wdzięczności, i upokorzenia,
 i wierności dla Niey urbudzić, i coraz mocniej pomnażać w Nas wszystkie powinny.
 Jako błagamy Boga gorliwym sercem o Jey zdrowie, i najzdrowsze Pano-
 wanie, tak dziś przy obrzędzie ustanowienia podług nowej formy Duchowney Jurisdycyi
 w tym zgromadzeniu wacnym Obywatelstwa, i w obecności Subersialnego Rządu wszystkie
 najniebezpieczniejsze obowiązki najpiwszej wdzięczności, i najniebezpieczniejszego rodzaju Poddania
 najuroczyściej zarecramy.

A że tak nieległey części kraju rządowi memu
 podległey, Konsystorze, rychłey ze wszystkich stron komunikacyi mieć nie może, tudzież
 że maigym potrzeby swoje do tego duchownego Rządu w matych przeszkodach i daninach
 nad to wielki by trud podroży podejmowali, i przewożekie szkodliwa, i w sobie cierpieli,
 dlatego ustanawiam Orzecz Duchownych Lwierszchników pod imieniem Oficyałow
 pod dyktando w Kardcey Subersii, których mianowanie do dokładniejszego wszystkich Kopsiostwo
 stanu porzucenia dalszemu krajowi zostawiam, i tak ma być, jak jest w pracach Dyceyjalnych.

Pradu portugalskiego, powagi, i władni przy tym odkryciu Pradu duchownego o pniecy,
tamie profe.

Podobnie, aby wszystkim wiadomo było, czym się Kurya moja zatrudniać ma
odleganie od Konstytora z zachowaniem równie dalszemu czasowi wzwanie Głob
do sprawowania obowiązków w niej przepisanych Ordynacyi oney pniecyana być ma
Jak tedy postanowimy pomoucie sobie w pracach Pastorkwa moiego Głoby,
do siebie myśl, i ręce podnoże Najwyższy Kapłanie Zbawicielu nasz, Błagui Mitropo-
dria Swego, abyś Nam zostat Duchą do Powierzenia, aby on sam tę Oweczarnię wiezna
krowia Twoja, odkupiona w drodze Zbawienia sprawował, a nie cłotejności moie, dzielności
mojej swojej zastąpił, bo co Paweł szepci, co Apollo skrajnia; on wosytkiemu wzrost daie.
A kto Miasta strzeie, nie ustreie Go, terli Go Pan nie strzeie, a kto Dom buduje, na prozno
roni prace, terli go Pan nie buduje. W Tobie pro Bogu najpierwej stranie Duchowny
promoco w pracach moich, prociecho w uciskach, troskliwosc moia skladam. Na swojej gorliwosci
cnocie, przykladnie, swietle nadziei moich funduje Multa mihi fiducia est apud Vos, multa
mihi gloriatio pro vobis. Wy najprzed Starsi Bracia w Chrystusie Kapłani Swiececy sui,
na godnosciaid, i dostojen'stwach Koscielnych postanowieni Stanowii Prataci, i Kanonicy,
iwi Pastere Dusz pro Parafjach gorliwi Plebani, wy urzysy do wreci prace Pastorkwa
moiego według piewiaszkowego Koscioła Upraw nalezacy, z ktoremi wespót pracujcie,
wespót Stanowii przed Starym Trybunatem Boga z kardey owieczki oddawae
mamy rachunek siły, a mianowicie wy na Głoby powotani, ktorych pniecy, i dopa-
rowi oddaie się do strzezenia Dom Pan'ski, winnica do uprawy, ktorych obowiazkiem,
ien, co się spacy naprostowai, a co upadnie podnieci, a co szkodliwego wykonciai,
a co zbawienego wskreuciai, multa mihi fiducia est apud Vos. Jako też i wy
swiate, i przyjemne Boga Zakony, karden według swego postanowienia dane tu cyste-
dre, i pomocy Kosciołowi, gdzie w eichoni, i pokore, na bogoboyności Dusz Boga
poświęcone woroz siłcyry dokonatori Chryscian'skiej ocywittym wyrazie, dozwied-
nieniem, gdzie w ubostwie dobrowolnie obranym, w erystori myśli, w popałowzeniu, i za-
preniu siebie samych ciałem umartwieni, duchem gorliwi w weselu idze za Chry-
stusem, i krupi Jego niozge daie, crui tę prawde niernaomi tym, ktoryy iey dozwied-
crai niecha. iako iazmo Chrystusowe słodkie ief, a ciężar tetki, gdzie naveszcie
tryste swiatlo obycajow, i nauki zachowane, stae się filarem, i owoba Kosciołowi
multa

Multa mihi gloriatio pro Vobis, z ktorych to uwagow, i prawdziwych charakterow, gdy ja iako tospot Pravi Kocham, sranuie iako Ministrow Ottava, i uspot Prawowu. kow moich, oraz aby od tego Ludu sranowani byli, i zycie i Karai sie chce, tak tej potrzeba z naszej strony, aby smy sie uszyty wigwory nieiako za reze sranawe Boga, sprawe zbawienia Dusz naszymu sumnieniuowi powierzonych utrzymywali, abne- gantes secularia desideria sobrie, et pie vivamus in hoc seculo, expectantes beatam spem, et adventum magni Dei. Nieby smy chce wrotem byci ludowi, sami siebie najprwod uradzili, co do pobornosci, co do postusrenistwa wladrom, co do zachowania przepisow krajowych, co do cichosci w obchodzeniu sie, nemini dantes ullam offensionem, co do cieplynosci w noszeniu roinyz zmartwieci, co do spokojnosci, i rezygnacyi na wola Boska, co do swigroblivosti obywatow, i takiej przykladnosci zywota, ut ii, qui foris sunt vereantur aliquid mali dicere de Nobis, tudriei ne cum aliis medicamus ipsi reprobi efficiamus. A potym aby smy ludowi pokarm posilny w nauce zdrowey nie w wielomownosci, i wyprawach dowcipnych, ale w prostocie, i gorliwosci wygotowmy podawali, rozczepiajcie w swcais Jez boiarin Bozk, postusrenistwo Monasie non propter iram, sed propter conscientiam, cierpliwoxi, spokojnosci duszy od czystosci sumnienia, i oddania sie do woli Boskiej przechodza, a nie tylko, aby smy, iako Postanicy Painsky Chwate, Jego opowiadali, ale tej iako studry, i straznicy strzegli dobra Jego zapobiegaicie wszetkney Jego obszarie, wszetkiemu uszrebkwowi, popwa wraicie niedokonatorni, a nie kiedy ku dobru wszytkich i ztosz karacie, ale to cum benignitate, et longanimitate in omni sapientia, et doctrina, tak dalece azeby smy sie prawdziwie stali tole, i swiattem ludowi, ktoremu Nas Bog za Przewodnikow postanowit. Czego ja spodiewaicie sie pro wszytkich Kaptanach, tubo w przybytych teraz, cresciais nie wszytkim mi znaiomych pocieszam sie w Panu, repletus sum consolatione, wszakie nie zbywa mi na wiadomosciach dawniejszych, i teraniejszych roinych doniczeniach, iak gorliwie w tych miejscach Koniot byd spravowany, i iak swiattemi, cnotliwemi, i przykladnemi Kaptanami Dyecerye te napelnione sa, a ta mysl pomimo troskliwosci, i boiarin, z ktore do uwedowania przystepnie napelnia mnie stodyra. Superabundo gaudio in omni tribu- latione Nostra.

a za posrednictwem wladzy Kuznotu swego

Wszakże, choćby najwyższy Robnik pracował, gdy ziarno na ziemi padnie nieuro-
dzajna, praca Jego zaginie, choćbyśmy najwyższy pracowali, jeśli byśmy na twarde
uchowały Panie trafili rolę, nie mielibyśmy zbioru, którym byśmy Pańskie Składy napeł-
nili. Dlatego do Ciebie obiacam w troskliwości mojej ulubiona Dwerganio
Pastersztwa mojemu poruczona, i rozawiona. Es nostrum patet ad Vos, eos nostrum
dilatatum est. Jako Was, który tu obecni jesteście, tak też wszystkie niepromyśle
i oddalonych aż do ostatniego Obiegu w sercu moim mieszcząc, daleki Głoba, ale bliżsi
każdego Sercem przemawiam do Was, recipiam Vos, et ero Vobis in Patrem, et Vos
eritis mihi in Filios, et Filias, poddać się pod wyrost Proki, i nie inaczej kochać, i
sprawować, tylko w ta dno troskliwości być. Nie daj zaś tego Panie Boże, abym ro-
zumiał o Was, że będziecie mi rolę twarde umaraiaca, narona, winnica nieurodzajna,
ktorey bym kiedyś miał mówić. Vocasti me, wywataś mnie, quomodo facta es in
amaritudinem, iakoś się obrocita w gorczy, ciekatem jagod, a dataś ciemnie, aże bym
kiedyś widząc rugalorywoń Pańską, i topor na wyście podniesiony, z niewolonym
był z boleścią serca wotać. Panie zachęcaj Rok ierzere czwarty, nie wycinaj to
drzewo nieptodue wyprawdrie, przygotuj starania, okresz, opatrze Hystoria, a nuz
da owoc. Duszem też iestem nadziei pełen, że wszyscy Synowstkie maigz względem
duslowney wotadry Serca wrotem pierwiastkowych Chrescian, nie co do życia spr-
żecznego, ale w ducha wiary zechcecie składać ieden Doin, iedna Familia, iedno
roumieigz, nikogo nie obaraiigz, wraiemnie się wspomagaigz, wspólnie się
kochaigz, uraz, i niechci iereli takie byty, i sa zapominaigz, i owszem względem
pojednania się iedni drugich umiedraigz, tak że ja widząc w Was życie bogoboyne,
obycraie niewinne, sumnienia czyste, Obywatelstwo prawdziwe, postuszeństwo
Prawom nieporuszone, poddaństwo Tronowi wierne, dusze spokojne, że widząc
w Matien'wach cichoń, iednoń, pokoy, wraiemne miłoń, wraiemne ulegani,
w edukacji driatek starannoń, ciepliwoń, bogoboynoń, swiatlo, w Panach
ku Slugom Tagodnoń, sprawiedliwoń, w Slugach wiernoń, godliwoń, trzeuwoń
w Urzednikach prawowitoń, berstronnoń, sumiennoń, w Starzych przykladna
poboynoń, i powage niwredne, w mtodych skromnoń, uszanowanie, i powolnoń
na rady Starszych, stowem że widząc między Wami wzrost Cnot Swietych, i

życie Synów Bożych na ziemi, nie będzie miał innej zabawy, jak tylko cierpieć się
 z Wami, z Was się budować, Wam błogostawie, za Was się modlić, przynosić
 Bogu błagalne ofiary na Ołtarz Jego Święty, a stąd nabierać większych sił w
 pracach Pasterstwa mego ku skrzapianiu, i rozsilaniu roli serc Waszych rosz-
 zbawiennej Nauki, a deszczem łask i administrowania S. Sakramentów spływa-
 jącym. Na to ja myślę te władze pomocnicze Urzędowi mojemu, ten Urząd Ju-
 dykcyjny Konsystoria ustanawiam, nie zaś, ażebym kiedykolwiek miał wię-
 szodowiozcy władzy na rostrzygnięcie Waszych zatargów, niechęci, zawziętości,
 a dopiero, abym bronił Boże miał kiedy przypieć do urzędu surowości na ukar-
 ranie wrodości, swawoli, nieprostuszeństwa, lub też do sądzenia spraw Matieżkich,
 i krzywdzących honor Religii, wasze stawę, wasze maigtki, wasze Potomstwo
 rowodow, albo i tej co największa, abym kiedykolwiek miał być, przyniewolony,
 do rozcągnięcia kar kanonicznych. Nie tak jest. Ja myślę z Pawłem Świętym,
 że między Chrescianami, ani sądy nawet być niepowinno, delictum est in Vobis
 quod iudicium habetis inter Vos. Już to prawie bezprawie jest w Was, że rozstraw-
 między sobą macie, strywdy, podstępia, obmowy za się przycyrują, ktori jest i komu
 wyprzedza, o to Bracia, Braciom. Nie jest to chluba Ciotwieka prawdziwa, iako
 pycha światowa rozumie utrzymać się na swoim, przemódz u sądu Przeciwnika,
 ale to jest doskonałość Chrescianina przemódz samego siebie, nawet przy kry-
 wdzie obrany nie ktocić nikogo sądowanie, invicem sustinentes, pacem habentes,
 non semetipsos defendentes, dać mićcyke gniewowi, date toum ine, albowiem
 Bóg jest, który się mści, mihi vindicta dicit Dominus. Przy tych myślach pro-
 Chrescianin wielkich, ani sądow by było niepotrzeba. Wrodości zaś, swawole,
 nieprzyktożności, ktoreby nie rzeu wątpliwa, ale Bógby wasze pod sąd prowa-
 dziły, nec nominentur in Vobis, ani Inimona Wam nieśdaj znaione niebda-
 Jentesie Ciotki Chrystusowe, Kosciołem żywym Bogu żywego. Poważajcie
 samych siebie, nie uważajcie je grawami niergodnymi z ich świętością

owsem badacie swieteni, iako Stowa Ubawiciel Wasz, aby postuga Urzedu
naszego, ktoreyśmy sie z naywieksza trwoga i troskliwoscia podige dla Was oswie
titi, bedze z siebie swiata, i powadza, w Was sie nieiako upowadza, i badricy
ponowicita.

Tak ja chce sprawowac Urzed moiy, tak chce rozpoznać dnis Jurysdykcya
wtadze ten Konsystor, pierwsza dnis podlug nowej formy stojacej sie do Upraw
Krajowych co do niej skladajacej sepsya. Westchniemy uszywy do Boga
Dawcy wszelkiego dobra, aby mnie, i Wam uszytkim blagostawie raczył.
Was zaś Ojeb do sprawowania powinności urzędowych powołanych do wyprac.
ney przed rozpozaniem Urzedu wyzywam przynegi.

Bonus Pastor animam suam dat pro ovibus suis. Joan. c. 10.

Przy obchodzie dowołanym Apowsta Polskiego Se Woyciecha Arcybiskupa.
 ktosen dopełnit obowiązku dobrego Pastora kładąc Dusze swoje za owce
 swoje, mam największe wesele ogłosić Wam Pobożni Słuchacze, najmilnia
 Owożarni moia, seredowne wiadomości, iż mamy z mitonieria Proskiego
 widoma Stowe Kociota Se w Ofobie Piusa VII. urodzeniem ze Włoch z
 Miasta Cereña. z Domu Chiasamonti wieku lat 58. obranego w Wenecyi
 dnia 14. Marca, a podług starego stylu z Marca, iednostaynem głosami
 wszyscy Kardynadowi Skadajacyis Conclave do tej godności uwezwanego.
 powszechnego Byspa, Papiera, i Pastora naszego. Ze wiadomości najpro-
 cieszniejsza, odebraliśmy na dniu wosoraynym od Jego Metropolity Koscio-
 low naszych, ktosen mi wyraża, iż Najciastniejszy Pan wola swia, ofiawadzi
 raczył, ażeby wyrażne obrzedy Nabożnistwa przy wyborze nowego Pastora
 powszechnego Kociota używane odprawione były, przez co nowy dowód
 Monarszej swiecy łaskawości dla Religii naszej najdobrotliwiej okazał.
 Dla tego my dziś zebrawszy Duchowienstwo, i uwezwawszy lud wierny poprze-
 sylisiny do tej Swiętnicy, abysmy spodem zgromadzeni iednostaynem
 głony oddali Bogu cześć i pokłon najniższy w radośnym pieniu dresk-
 cignienia nasze wyprzewiżę.

Ju Was proszę uważcie ze mną, wszyscy, iako to jest prawda, co
 Chrystus powiedziat Non Vos relinquam orphanos, nie zoprawię Was sieroty.
 Ma zawsze otwarte oko dobrotliwy ten Ociec na dzieci swoje, rozciąga bez
 przerwy Pastersstwa swiego opiekę na Owożarnie swoje, ten iedyny
 dobry Pastor, ktory polozył życie swoje na krzyżu za nasze zbawienie.

Jako raz ubudował Kościół swój na opość niewalceronęj mocom piekieł
na Piotrze świętym, iako raz, powiedział Mu: *Pase oves meas, pase agnos*
meos, pas oviceras meos, pas baranki meos, iako raz oddał Mu władzę
królestwa swego na ziemi, *Claves Regni Caelorum*, tak zawsze żyje ten Piotr, Nas
Stnik Chrystusowy w Następcaś Świętch Priskupas Rzymskich prawie ieden
po drugim w ciągu lat 1500. obiesanych, aż do dieciejzego Piusa VIII tak
skurę Nam Kościołem *su* ra drugiego, żyje w środku Nas, i nie ustaje w nim
to wyznanie Jego wiary godniwej *In es Christus Filius Dei vivi, Ty ieses*
Christus Syn Doga żywego, nie ustaje wotadra związywania, i rozwiązywania
na ziemi, co ma być związano, lub rozwiązano w Niebie. Nie ustaje raz
nawrocony, i więcej nieupadający potwierdza Nas przez Następcoś Świętch
w Wiere, i nieustaje potwierdza co moment, *Ty wiesz Panie, że Kocham Ciebie*
To zaś co mówię Wam tak jest prawda, dawna, i jednorazyna, w całym
Kościół, że iż, wszystkie Zbory Prawszechne, wszystkie Priskupni we wszystkich
Krajach powiedzieli, wszyscy Wierni we wszystkich wiekach wierzyli, i
wyznawali. Przywołać Wam słowa *St. Leona*, ktoreń przed 1350. lat ży
powiada on w moim na rocznicę swego na Stolicy Rzymskiej wybrania,
Manet dispositio veritatis, et beatus Petrus, in accepta fortitudine petre
perseverans suscepta Ecclesie gubernacula non relinquit. In universa
namque Ecclesia In es Christus Filius Dei vivi, quotidie Petrus dicit, et
omnis lingua imaginario huius lingue imbutur. His itaque modis ro
nabili obsequio celebratur hodierna festiuitas, ut in persona humilitatis
meae, ille intelligatur, ille honoretur, in quo et omnium Pastorum sollicitudo
cum commendatarum tibi ovium custodia perseverat, et cuius etiam dignitas
in indigno haerede non deficit, to jest: Trwa ustawą prawdy, a święty
Piotr nie przestaje być dareń łobie mocy w opość, przypiętych Kościoła

Prodiu nie odbiega, w całym albowiem Kościele codziennie Piotr mówi
 Ty iestes Chrystus Syn Boga żywego, a wrzutki narod nauczycielstwen
 tego ierycha powitony iest. Tym więc sposobem stricba, rozumne obchodzi
 hę diwieysza uczytorki, ażeby w osobie moiey niskoni /mowi o sobie
 prokorny Leon I. / ten był rozumiany, ten był czerony, w którym i trokli
 woj i wrytka i Papezrach z opieki okoto dusz i sobie ponieszonych ztozona
 iest, i którego godności, choi by nawet w niegodnym następcu nie ustaje.
 Protawiam Wam tym chętniey glos ten tak dawno żyzkiego przed Nami
 Papeza, i Nauczyciela Kościoła, aby nie uwazyli, że u Nas przez wszystkie
 wieki, i wszystkie Narody iako jeden Bóg, iedna Wiara, ieden Chryst.
 tak iedna Owezarania, i ieden Papez, który wedlug przyby Kościoła sę trzody
 swojej nie opuszcza, też przez s. Apototow w nieustannym czuwaniu
 opiekunie hę, my zaś lud Jego, i owce pastwiska Jego, Populus eius, et oves
 pascu eius.

Jszere iedna uwaga, chee zastanowić umysły Wasze, to iest: że Chrystus
 Pan szeregdnieysze opieki nad swoim Kościołem okazywai raczy w czasie
 terawieyszym. Moie hę komu dziwona rzecz, idacie, że to mowis, albowiem
 wiadomo, że Kościół w wielu miejscach szerniony, w niektórych krajach
 wywołany, i prześladowany, w samey głowie utracony z dobi i wotady
 doczesney szupiony, i odarty iest. Nie tajemny tego, ale też że to wszystko
 szogostawiamy Bogu, to co hę dobi dotyczy, lubo nie bez zalu widniemy,
 że diwedictwo ~~Chrystusowe~~ w doczesnym Państwie Papezkiego zabore
 rozzerwane iest, wszakże czyli hę godni szafarcom gniewai, iedli diedzie
 szwego diwedictwa odstąpi, lub innemu opanowai dowoli? Szkami Pan
 szlugi swoje, gdy lotne ptaszka żywi, i zachowai. Ręh naszych do pracy
 rozrywa, a grosz dzienny zapłaci pewnie, Nas do Kościoła potrzebiue, nie
 naszych rzeczy, a gdy suknie twerme, i ptaszek oddai karze.

Co by czas dotycze uciskow, to zywotem to Chrescian nie maicyt tu migrac
nia, ale w przypstoki onego szukaicych pracowite, czynice wędrowke. W cie
pliwoni Wasrey orygnacie zywot was, reuono jest i na drugim mieyscu
kiedy Was bede, nienawiednici, i przesladowaci, i odlegro, Was, i wypruca
iako to dla mnie, cieswie by i raduyie. Jakoz tak uczynili swici Apostror
gdy jes frasiono przed zwiensnosc, tydoszka, i zniewarono jes publicnie,
odchodili mowi Pismo cieszyu by, iz godnemi by mali dla Imienia Jezusa
zniewage ciepyci. Powrechne zdanie wrupsthis Pifarow, i Nauuczycelow
Koscielnych, i catego Kosciota rozumie jest, iz nayordobnieyszy Fran Kosciota
jest w Hisporyi piewoszych trzech wiekow, gdzie nayohopnieysze przesladowa
byly, gdzie pro iastkniast ze sworemi obrzedkami i swigtorciami kocy by musy
gdzie same stajeniua z doby, i prelania krwi Chrescian panowaly, gdzie pro
ergowry od Piotra 2o az do Sylwestra Papiera okoto trzech set lat, ledwo kilka
Papierow nie męceciucha, smescie, resito. Idy takie panowaly uciski, Kosci
by rozumiat bydi swesliwym, to Kosciot nie to di wedlug swiata, ale wedlug
Boga, gdy swiat rozumie, ze pomsta restana, Kosciot rozumie, ze mitofier
jest, ktorym Bog Lyny swoje ~~kt~~ straszowry, do siebie chce napedric. Nie
zapomina Pan o to di sworey, a ierli na czas usnawry powala wiatrow
powstai, i more poruszyc, i to di shotarai, to dlatego, aby moc sworey
okazat, i wiatry powstiggngt. Wie do ktorego mieysca wyplai ma wod
a gdzie robie jeniezyc by waty swoje. Utasnieimy tego donwiadczyli,
w tym czane dopuscit na nas kare, ale nie opuscit nas, iako Pan, ktor
umarza, i ozywia, deducit ad inferos, et reducit, kiedy dopuscit, aby
Stowa Kosciota byla utrapiona, i Panstwo Jego zabrane, i aby byla napaj
wana, i z stolicy wyparta, i w niewole wrosta, dat z drugiej strony p
straszonym, i zasmucowym dzieciom swoim te pociechy, i zbudowanie Kosci
zesmy widueli w Osobie zesnego Najwyiszego Papiera Piusa VI. Nastepcy
Piotra 2o dokonatog nastadowce cnos Jego Cierpliwon, Zagrozo, uniaszkow

zpykoynoŝi umyŝtu, doŝkonatŝe rezugnacyi, ŝtatoŝi w nieoŝtępieniu
 prawideŝ wiaary byty podmiuiceniem catemu ŝwiatu, ŝamych nawet ŝiepnay
 iaciot zawyŝdzeniem, i upokorzeniem. Dla Nas raŝi i catego Koŝciota, Jego
 troŝkliwoŝi bycowŝka, Jego gorliwoŝi Paŝterŝka, Jego ŝwiętoŝliwoŝi zyciu,
 czerŝtoŝi nauki, zreczeŝnie hę ŝiebie, i nareŝtę, poŝozenie duŝuy ŝwoiey za bruce
 ŝwoie, iako Nam w nim doŝkonaty wior Paŝterŝa, i pamieŝ ŝwiętoŝliwoŝi
 zoŝrawity, tak przekonaty Nas o naydowodnięŝey, i niepoŝpolitęy o ŝwoim
 koŝciotce w tym czasie Chryŝtusowey opiece. A gdy ten ŝwiętoŝliwy Paŝterŝ
 zycia dokonad chwolebnego w czasie ŝetnym zanieŝrania politycznego, i twi
 gŝony rycęuych upadku koŝciotowi rokowaty nie iako po ŝudku ŝe dryŝ, Jego
 berŝkolewie, Pan Panow, i krol ŝwotow, Paŝterŝ Nasz nay wyŝŝy, nie zoŝrawid
 Nas dŝugo we trach, i boiaŝni, ale pociesyŝt koŝciot ŝwoy urporem drinieyŝego
 Piusa VII. ktoreŝ nieŝ Nam zycie naydŝuŝey ŝi z ktorego obŝwania tym wyŝey
 ŝwoiemu koŝciotowi tuŝom, i podŝony, ŝe będy ŝiomkiem, i krewnym zecŝtego
 w Pogu ŝymednika ŝwoiego nie oŝtępi zapeŝne od tak bliŝdiego wzoru, a
 co o cnotach Jego doŝkonatych, zycia ŝwiętoŝliwoŝi, i nie myŝlęŝy zdatnowi
 do rzadów tak wyŝobich Nas zapeŝnieŝi pominno ieŝt to, ŝe w tak twardym
 czasie iędnostaynemi gŝosami wŝyŝtych obŝwaiguych werwany ieŝt, iakby
 z natchnieniu ŝucha ŝe / iako perowie przereŝi naznanony. / wyrazneci
 znakami podany, i wytkniŝty byt, ŝe on ieŝt doŝy Paŝterŝ, ktory idęce na
 tak trudne Paŝterŝtwo czary, zycie twi ŝwoie za bruce ŝwoie na ofiare
 nieŝe.

Niech wyŝe wyŝtucha ŝe Pan we wŝyŝtych wotaniach
 Jego. Exaudiat Te Deus. Niechay ofiara Jego tuczna będy. Sacrificium
 tuum pingue fiat. Kaptani Bozy, Poracia moi, Mamy Oyca Ludu
 twierney bwczaŝni naymilsza macie Paŝterŝa prouŝrechnego, Wiŝkupa Prępy
 ŝwego, Namieŝnika Chryŝtuŝowego, Naŝteŝę Piotra ŝe On Nas wŝyŝtych

we wogtymonach swoich nosi, on nas wyszchis poleca Bogu. Poki
Moyseh reze wzniešione w gorie tryma, Israel wycigra, gdy opuszera
ustępnie. Nie opusił ten kapitan Nazywamy, to w trudnych czasach
i epeimy, to w walce rozraimy, a on nas pewnie kosta byczowstwu affek
a chce zbawie, ktorzes mu Pan prodad. Pádniymiz wogtym na kolana, pro
szę miłosierdzia Prokierp, aby zachował So Nam naydłureg, aby wyprzed
sily Jego, aby dla Niego błogostawid Kosiolowi kuzremu prupies raię
spokoy, i iednos, i tly z prostepku wyszchis Chrefian, i caley owczasn
miał uicerna, radoš Pastren, aby navesnie miał te procihe, i tly tranę
z Nam: przed tadem Bogu, mógł odewai te do k. dnieg. *Agnus Jezu*
Domine quos dedisti mihi non perdidisti ex eis quemquam

W radney raš okary ^{publicnych modlitw} nie omiškajmy modlenia się za naydłureg zdrowie
Nayjasniejszego Pana Pawła I. Nayuloctawniejszego byca wyszchis Pádanyet
swoich, naytaskawonego Protektora Chrefianstwa, naygodliwszego o zachowa
crytosi obyczajow, o utrzymywanie spokoynoi i beznieuistwa publicnego,
pod Jego naypotężniejsz. Opieką, i naystodnym Panowaniem kuzrobliw
w duchu Religii, w zachowaniu obowiazkow naszych podług Praw Prokierp
i Kosielnycs żyjemy, i żyć moremy. O gdybyśmy z strony Naszey doznali
zawre naylepszym zaniawoa Monarchy, przyktaem cnot prawdziwie
Chrefianstwu, praca, i postuga, stawaję się coraz baidney a baidney
uzytaciu miłomi Bogu, przychylnemi Synami Kosiola, wacnemi Pádany
Kronu, i wyternem: cademu krajowi, na i spolecmofci. Niech żyć
Pawet I. niech Bog zlewa nayobfitsze błogostawicistwa na Caley Jego
Nayjasnieysze Familie, niech błogostawid rządowi Jego, niech rary uszyp
kuznacym w nayprogdanie korony i pomysladzi. Imperium Jego,
niech doda żyrdzi ziem obsejney Jego, niech uszupliwia wchyp
Lud Jego, niech mu będzie tam obrona i zawre, od wszelkich przeci

wnoszą, i niegryjaci od Imperii Jego:

P. Honorowym Nabozęctwie przed Wielkim Otłanem idam by ze wosy
 Nhim Duchowiestwem Snieckim i Zakonnym za ktorym i Wy Najmilpe
 Owi carli postępnycie z najniższym upokorzeniem przed Fron Najwyszego
 do Kaplicy Ns. Sakramentu, w ktorej jmy wycławieniu Ns. Sakramentu
 ktagal bedniemy Proga za łobe, i za wrytich ludem, aby na nasze
 role, ktore Pracowici ludie w proci crotu obrabiaie, Nas rywie, rary
 Spinaie z Niebios te roke, ktora rarycy nare oigwie i podyeł moie,
 Meu ten Pan najdobrotliwory rary dai wroft drowom Nasym,
 zbożom Nasym, rarynom Nasym, Łożom Nasym, ktore rarytichie
 zdrowie nare, bydlęz Nasych utrzymuie, niec nare rary darowai
 kary, ktoremi od Łas tiku dorkuieci iefreimy, ah Panie, i my Tobie
 Panie niec na Otłane Moie bedniemy piewiafki bydlęz Nasych,
 dziełcine zboż z rarym, i owocom Nasych, iako do Liebie
 szeregolnieyszum sprosobem, bo Moie własne naleriysz. Ofiara
 Tobie wszakie najmilna Serce skruszone, i upokorzone, nie
 mgadzi, nim Panie, i te w nas widze rarytue dla Liebie
 przynimie, inne na mek pordawitwa Nasego Tobie cypaione
 Sacrificium Deo spiritus contribulatus, cor contritum et humili-
 tum Deus non despicies. Tunc acceptabis sacrificium
 spiritus, oblationes et holocausta, tunc improbaus super
 Altare Num vitulos.

Gratia Vobis, et pax à Deo Patre Noſtro et Domino Jeſu Chriſto. "Cor. c. 1. 170
Laska Wam i pokoj od Boga Ojca Naszego i Pana Jeſuſa Chryſta

Odwiedziwszy dawniej, i teraz niektóre prosił kacie, a drugie prosił wyzna-
czonych odemnie Wrytatoioio i obydwos Kapitult moich wybranych Prataioio
i Kanonikoio Bvrai moich nayukochońszych, Kofioity Parafialne, i Zakonne,
przychodre dris do tej Swignicy, która iest Marka Dycecyi moicy, do tego
kofioita Katedralnego, do ktorego przy koncu Roku 1798. nayotwarzonym
Sercem, i z wielka^{moim} spocietka Serca mego od Was Stanowoi Bvraia i Nayuko-
chońszere Owierlu przyjetu bystem, i z ktoremi ciagle przebywajiz Wasza pobo-
rnoſc, buduje hę, Waszym przyktadem umacniam hę, w trudach moich
orzywiam hę, tak dalece, że mi z Pawtem S. powtorzyci nalezy. Vos estis Frater
charisſimi et desideratiſimi corona, et gaudium meum.

Nie iuzi ratem z potrzeby pomawienia co z karboiu twoich wyjic mogto, sprosto-
wania co wonato nachylonem, upomnienia w adwinoſiach, lub ſledzenia niergo,
dnych z powotaniem Naszym proſtykioio, i nawracania do pokuty, lub wiecia hę
cnoty przyſtepuie do drieta terarniejszey Wryfty, ſwiadkiem ſam będze Waszey
goſliwoſci w pomnozeniu Chwaty Boga, w utrzymaniu nayprzyktadnijszego
Nabożeńſtwa, w opwieradaniu ſłowa Boiego, w przypominaniu powinnoſci
Chreſcianſkich. Wſzytkim będze wiadoma Wasza naychwalebniejsza czutoſc
w adminiſtrowaniu Sakramentioio ſwioitych, w ſtuzeniu nieustannym, i w pro-
wadzeniu tudu Nawourennego ku ſtuzeniu Prędwiecznego, gdy wſzytky oddzie-
winni ſprawiedliwoſci proci Waszey, ſwiattła Waszemu, poboſnoſci Waszey,
meknym cnotom, w ktorych ſami hę codziennie doſkonalez, potrzebe ich w
Sercach Ludu ſtrazaniu bliſszemu Waszemu pomoczonego, rozczepiacie.
Jakie ja nie mam Nayukochońszki Powacia wymai to gtoino. Multa mihi
fiducia eſt apud Vos, multa mihi gloriatio eſt pro Vobis, repletus ſum conſo-
lacione, ſuperabundo gaudio in omni tribulatione noſtra.

Nie celem powtarzam i umyślnie z probudką dopiero wyrażonych rozporozynam
ten Akt uwrożyły zbawienie niegdys przedmoim Poprzednikow dopetuiiony, ale
razey czynię zdonyj Prawom Konieclnym, i z obowiazku Urzedu moiego, pragne
utwierdzić hę tym więcej w nadziei moiej, ut spes mea firmasset in Vobis,
udzielić Wam w Imieniu Boga do dalszych prac błogostawienstwa, ut aliquid
impertiar Vobis gratia spiritualis ad confirmandos Vos, pocieszyć hę w Bogu
z Wami, i wspólnie podzielić hę temi owocami, które łaska nasza hęjta
wydaie. Desidero simul consolari in Vobis per eam, que inuicem est fides
Vestram, atque meam.

A iako Matka troskliwa wraca swa sata usilność, ażeby zaradzić
losowi dalszemu swiego dziecięcia, potrafiła to wszystko oddać, co grozi
takowym dla niego niebezpieczeństwem, dostreść tego, co by kiedykolwiek
odebrać czestwość zdrowia, i o niemoc iako przypłacić mogło, również
ja naguloctaniszce bracie przychodzi do Was, iako Ociec odwiedzaizy dzieci,
i mowę z Chryzostomem S. Filioli mei in Xsto' venio ad Vos, ut mihi clarè
distinctè et dilucide explanare faciatis, quecunque ad perfectum Vestrum
in via perfectionis Christiane sunt necessaria. Synowie moi w Xstusie przycho-
dze do Was, abyscie mi otworcie, iasnie i doktadnie we wszystkim hę wynu-
rzyli, a mianowicie w tym co uwaracie byci potrzebny do postępowania
Waszego w drodze doskonałoni Xstianiskiej, zebymie mi z zupełną ufnością
odkryli wasze potrzeby duchowne, zebymie hę powierzyli zupełnie w swoich
wątpliwosciach, utornosciach, i upadkach, ażebym za pomocą i łaski Boga
potrzebom takowym zaradzić, trudności rozwiązać, z upadku podwignąć,
w słabosciach duszy skuteczne środki obmyślić. Synowie moi przychodzi
do Was, ażebynie ierli co urodzić i postępowanie w Braciach Waszych
co by mnie powiedzieli należało dla odroczenia tego, dla zatamowania
bezprawia, dla przeszkodzenia zgorzeniu, dla duchownego ich porzysku,
zebymie to w imieniu Chrześciańskiej, w dachu Religii Xstusowej powiedzieli.

21

Ten jest wszakże cel Urzysy, ten zamiar mego urzędowego do Was przybycia
inaczej sumnienie Wasze obciążylibyście, Pracy Waszej dusznemu zbawieniu
krzywdę uczynili, mnie zaś trwoga, i niepokojnością nabaowali.

Znam i to, że gdy Progu podobato się wybrać mnie, niegodnego, abym par-
trode, i był na czele tej wierny Jego owczarni, past zaś słowem, i przykła-
dem podług Bernarda Ło, bym nad to chcących iść na gody Świątkie
wzywiał ochotnie, niechających namawiał skutecznie, bym nie zważał,
i nie czynił względu, czyli ta nauka przepięta, lub odrzucona zostanie,
a zawsze czuwał nad sobą, i nad podległymi pieczę moją, przychodzę
do Was jako Pasterz, obowiązany w każdym czasie nauczać Was, prowadzić
Was, odwożać Was, ostrzegać Was, upominać, nalegać nawet na Was,
czuwać nieustannie nad Wami, pamiętając na to, że mam oddać rachunek
Łęgiemu Najwyższemu za Was i za dusze Wasze, więcej powiem dla miłości
Taki jest wyrok Twój Najwyższy Pasterzu własnym przykładem świadczonej,
znam powinność noszenia cierpliwie usupstwie trudy, prace, strapienia, dole-
gliwości, i przesładowania, któreby się mi trafić mogły, oddać nawet Tobie
chętnie ofiarę z życia, krwi mojej, i z całego siebie, Ty Panie umocnij mnie,
dodaj mego, i spraw za łaskę Twoją, abym zastąpił oddać Ci w ręce
tych urzyskich, których mi raczyłeś poruczyć. Gdy to mówię Najmil-
szemu, gdy się tak przed Wami otwieram moją przypaść do myśli,
abyście sami wszelką sułnością, nie przykładali do Waszego zbawienia, do
poprawy obyczajów w terańszych czasach ani nad to rozwolnionych, do
zawstydzenia i zniechęcy się, zuchwale berbożności, swoim cnotliwym, skro-
mnym, i Chryścijańskim postępowaniem na każdym miejscu podług
przebiegi Pawła Ło, do uczynienia sobie zwatku w zwyciężeniu wszelkich
złych nabożów, i namiętności, którym dogadanie zbliza Ostowicka do

bydłgł, i wymowa So 2 tyś darów, które reka Bozha wyprignowata na
duszy Cstowicka, do mitosk wraiemney, która jest cecha Horniow Chrystu
sowych, do zamitowania enoty, która czyni mitemi Bogu, i ludziom, do
postuszeństwa, wiernosi, i iyerliwozi woscelim wotadrom, Fronowi, Pradowi,
Pretoriomym, i Pasterom Waszym, do nabywania woscelkiej doskonałosci
Chriescianiskiej, a rebykie hie stali woscem i przykladem dla wosytskich,
dowodząc obyczaiami Wasremi świętosi Religii która wygnacicie, dopriad-
caizę, i czynizę to, co hie Bogu podobu, probantes, quid sit beneplacitum
Deo, woizę niedofępnie przy prawdzie, i nietelności. Luccineti lumbos Vestro
in veritate. Słuchajizę glosu Religii, i Kosciola, oraz wiennie, i troskliwie
dopetniaizę co Ewangelia. So zaleca, calceati pedes in preparatione Ewangelię,
wbraiaizę hie we wosytskim oręzem wiary, i tymwie woscem pokonywajizę
pociski przeciwo hie wymierzone, sumentes in omnibus scutum fidei,
in quo probitis omnia tela nequissimi ignea extinguere, jednym słowem
czuajizę wrody, i w haidym zdateniu, i chwili, vigilantes in omni
instantia. Ah taka to nauka dawata niegdys Nauczyciel Nawodow Eke-
zyanom, prypredstwy do Miasa Eferu, i Skutek odpowiedziat Jego uwadowi
Nauczycielskiemu. Ty chie samych słow zdato mi hie nayprywoizicy wriję
do Was przy drisiejszym Akcie N.O. i tak ufam, tak hie podriewam, ze
sene moie Pasterkie nie zostanie zasmucane ni ergodniens broi Boze
postępowaniem z nauka, tu dopiero pretoriom, albo zuchwatem przytę-
mieniem tego glosu, który jest glosom samey Religii na tonie Proga Prad-
wiecniwego powozek hwy biogrey.

Przychodre, iesure do Was N.O. iako Kaptan maizę obowizęk czynię
ofiarę za Was, zanosi moie niegodne modły za wami do Fronu mitofiedria.
Wygnai mi potrzeba z głęboka pokowa, w obliczu Proga, ze iesrem z ludri
nagmniejszy, i naynikremniejszy, ale gdy wybrany iesrem dla ludri

i za ludzi postanowiony w tym wyszkiem, cokolwiek siega sie do Boga,
 arebym ofiarowal dary, i ofiary za grechy, ubolewaique zatym nad temi,
 ktory nieoswieceni w wierze bladra, ktory przez rozpusty i zbrodnie roznierai
 wnetrznosci Maszki kościoła, lubo sam znam sie bydi gresznikiem, i obozowy
 iestem utomnioniami, winien atoli iestem, iako za lud i za owce moie
 ofiary blagalne czynic za grechy. Wy zatym Kapitani Paissy, i ty ludu
 wierny potoczcie sie tu sercem i dusza, wspolnie ze mną, Magacye Proga,
 czynicie modlitwy z sercego, i upokornonego serca, czynicie z nadzieia, i ufnozia
 nie tylko stowy, ale trami i nieustannym wzdychaniem. Czynicie sie za kościoł
 hwoity, aaby Proga rozciagnal swo nad him grzechy, i powsciagnal te burze, i
 wiatry, ktore za dni naszych na wycozrocenie tocki Piotrowey w wielu krajach
 powstraty, gdzie powstachna prawie woyna przeciwno hwoitym obrzedom, pre-
 ciwno Hierarchii kościoła, przeciwno poradzkom w niej ustanowionym,
 gdzie nie ublagana ze tak powiem nienawistnie zaieta sie przeciwno Ministrom
 Religii nie w innym celu, iak tylko reby jed podawry w ohyde tawicy mogla
 sie berboinoi pomnaciai, rozpusta rozpencai, a wiara i iey hwoite prawidła
 upadai, i w zarownieniu grubym powstai. To wyszko, gdy w gorzkim
 smutku rozwarzam, i Wam N.D. przypominam, wystawiam rarem potrzebe
 i obowizek wotania do Boga z ptaczem Parce populo, parce populo Iao
 Domine. Pregnai Panie pregnai ludowi Twemu, wymania Jego titorai,
 Jego mitofendria nad Nami, i catym kościołem, a to przez naydroisze ofiare
 Ciata, i krwi Jezusa Chrystusa, to mowia ofiare, ktora iest tezo naydroisze ofiare
 Iza, i naydoskonalsze, ktora iest tezo Iacunku, i teyie tamey za
 stugi, ktorey byla ofiara na kryciu, przez nia, albowiem wyszko wyje-
 dnai, wyszkie Tashi, i dobrodriestwa uprosai, i otrzymai mozemy.
 Wiemy uszraie, ze ile kroci Patryarchowie, i Piowoy widieli pogrzony
 lud w iakimkolwiek nieszczestiu, i dohwiadczaique nad soba gniewu,
 i zemsty sznawiedliwego Proga, naywiecy mielkrypli Oycowstwie Jego Serce

gdy to zaklinał, albo przez Sług Jego miłych, albo przez wielkie, i ogromne
Jego Imię, i tak też prosił innych, wotat niegdyś Jaziasz, Convertere Domine
propter Servos Tuos. nawróć się do Nas Panie dla wiernych Sług Twoich. Tak
zaklinał Dawid. Exurge Domine adjuva Nos propter nomen tuum, Powstań
Panie, a wspomóż Nas dla Imienia Twojego świętego. Tak niegdyś prawił, i tym
imieniem zaklinał Mojżesz, a pręto wyrwany został z całym narodem
z rąk goniącego Faraona. Tak błagała Judyta, i uwolbiona była z ciężkiego
obciążenia Babelu, tak błagał Mardocheusz, i obronił od zawziętości
manowój lud cały. Jeżeli więc tyle dokazywały modlitwy Patriarchów
Proroków, i ludu upokorzonego świętego na modlitwie, i z łynowska rezygnacji
o drzewa i zę do Boga. Ah tu tu nam rannowii należy nad moją
cudowna, dziełnością, nigdy nie wystawiona. Ofiary bezkrwawej, czyli
Otkara, czyli krew niewinnego Baranka nie wdola zmieć czyi dobroci
Prasiek, i daleko nawet obfite skutki na Nas przyniesie. ^{Łyż jest}
W tej nieomyślnej wierze Księży S. wyraźnym prawem obowiązał uszy
szkieł Pasterzy Kościoła Parafialnych, do ofiarowania Mszy S. co Niedziela
za Parafianów swoich, ażeby ^{Imię Prawdy obowiązuje} Ci ^{gromadzić} na Nabożeństwo rannowii
ofiary Boga Najwyższemu z swoim kapłanem czynili i dla przebrania
Boga za grzechy, i dla umocnienia także potrzebnych. Do Was zatem, do
Was No. Pasterskim głosem odrywam się, ażebyście, gdy je drzewie
ofiarę czynili, gdy przynosili rzele do Tronu Pana Najwyższego będą, Wy
równie w duchu Religii swoje intencje z mna, też czyli ofiarując się przy
porod za Dyca św. Piotra VII. i cały Kościół święty, za najwyższe, i najdłuższe
Najjasniejszego Pana Pawła I. zdrowie, i Jego Najjasniejszej Familii, o
szczęśliwe Państwo Imperii powołanie, o pokój za dni Naszych, o uwolnienie
o zgodę, i jedność Panów Chrześcijańskich, o odwołanie tyłu kłes, i plag,
które na Nas Bóg gnawiedliwy dopuszcza, o zbawienie dusz Naszych,
o wszelkie także, i błogostawieństwa, za pomocą których utrzymać się

będziemy mogli w niewinności, i świętobliwości życia naszego. Jeszcze
 boniem ręka Prosha nie skrocona, aby nie mogła Nas zbawić, jeszcze kie
 ucho Jego nie obciążęto, aby nie mogło Nas wysłuchać. Mówi Pan przez
 Izaiasza. Jai mocen iestem zbawić, gotow iestem wysłuchać, i na innym
 mieysku, wotai będzie do mnie, a ja wysłucham go, z nim iestem w uciskach,
 wyrwę go, i uwolnię go. W tej wiże ufności porzeczmy sprawie Naszej,
 potrzeby Nasze, uciski, smutki Nasze, a Prosz wciagnie swoje ręce, przypli
 do Siebie, i zastoi niemi, bo o tym zapewnia Nas Joel prorok. Prosz iest dobre
 hlawy, i miłosciwy, ciepływy, i mnogiego miłosierdzia, taczny do ubtagania
 nad złoscie, i kairzym kie złego.

Iny tym zaś Akcie podług przepisów Kościoła i pomniki na Nauki Pawła
 ze dani. Wrovnym Sfrusowym, ażeby nigdy nie zapominali o zmarłych,
 winien iestem mieć orar, pamieci zmarłych Pradziurów Poprzedników moich
 z których przedostatni w tym dopiero Roku zeszedł z tego świata Felix
 Furcki Biskup Krakowski Sie Kewieski, Prataw i Kanoników temu ko.
 ściotowi i Dyeceryi chwalebnie stwiazacych, Duchowieństwu Katedralnego
 Curam animarum pracowicie, i troskliwe Sprawiajacego, i innego Ducho
 wienstwa ku chwale Najwysiejszego pienie wyspiewujacego, uszytkich
 Fundatorów, i Dobrodziejów tego Kościoła, uszytkich Parafianów, wry.
 thics nawet Dyeceryjów do tego Kościoła jako Matki nalezacych. Co
 iest i zbawienna iest reera, tak prope, Was, ażebyście to Nabo.
 zęństwo iatobne ku zabezpieczeniu sobie wrawemney pomocy, i ku
 przyzpieszeniu potrzebnego ratunku Duszom zmarłych odprawili.

Proze, ktoryś miue, lubo najwyższego grzesznika, chciał mieć iednak
 między Tobą i Ludem swoim Poprzednikiem dla Uszedu który Sprawiać, dla chara
 ktenu hwijszego, który nose, dla tej portugi, która z tashi i władzy mi od Ciebie
 daney czynie, wysłuchaj Panie najprokornieystrey proby moiey. Nicisay

na tę Ofiarę, którą Ci mam ofiarować z tego błogostawieństwa Twojego, i świętok
Prostwa Twojego, nieśdaj na nią niewidomy i nieograniczony Majestat Ducha
Twojego świętego z tego, tak niegdys na ofiary Ojców nasycił z tego powat, który
iż w ciału, i krew Twoją, najświętsze przemienił, a mnie niegodnego tak
wielko, sprawującego Tajemnicę, tak ~~z tego~~ ^{umocnił} wiarę, tak napętnił czołowiek
kumienia, tak przeniknął skrucho, tak święta, przewarid boiarnia, tak
^{niebudo} ~~prezant~~ uszanowanie, tak, nawesnie ogwid ufności, Synowa, że Ty ię, Panie
Taszkawie przyjżi rarysz z ręk moich, jako ofiarę, Okupni najdwoiszego ku
zbawieniu wszystkich tak zjures, iak umartył. Gratia Vobis et pax
à Deo Patre nostro, et Domino Iesu Christo. Amen.

Przy Profesji 23. Marca 1802.

74

Stochołwiek opuszcza Dom, Braci, Siostry, Ojca, lub Matkę stołowno, nadgródz odbierze, i życie wieczne przysądzi. Mat. 19.

Co to za obfita procięcha dla Serca łagrasęgo ^{ty} z Bogiem, co za wielkie szczęście dla Duszy Samemu tylko Chrystusowi ^{żyjącej}, co za wysoki zaszczyt dla promienniczących ^{ty} na usługę temu Panu, który równie szacunek sprawę, i wyko-nane uwynkiem zamysłu, iak myśli, i skryte Serca ludzkiego pragnienia, a który nie tylko przyjmie to, co dla niego opuszczamy, lecz i to wszystko co byśmy opuszczyć mogli, który nawesztę, iako mówi Pismo S. Same przygotowania Serca ludzkiego tak nadgródza, że wielkoscia, zapłaty same pragnienia Nasze przewyższa. Idy to Ciotkach Choroześiański wolny ieszere od złań, i sentymentów lekkomyślnych rowarżai rechee, gdy ^{ty} uwaga, zafranowi nad to, dobo-cia, Boga, gdy uwyni porównanie między życiem światowym, a życiem Zakonnym, między szurba, do ktorey ^{ty} uęcia pobudki dooresne zane gaję, a szurba, to do ktorey Bóg nie omylony w obietnicach swoich wywaja, czyli: nie odda tu nalożnego szacunku tej świetney, i wielkicy ofierze, która w ^{całym} tem miejscu ^{całym} Duse promienniczą ^{ty} na usługę Bogu wierne, Duse pragnące żyć nieprzerwanie z Chrystusem, Duse wyruczące ^{ty} z wszystkiego cokolwiek wtamoscia, Ciotkacha narwaj ^{ty} może, opuszczające ukochanych swoich Rodziców, ktorych troskliwa ręka pracowata okoto ich wychowania, wyrękaizę mitey zabawy z Rodzeństwem, krewneni, te mowię Duse wygniewizę, i powtarzizę uęsto słow a Palmisty Pańskiego - Pan otwierenie, i zbawienie moje. Pan czołka dźwięchtwa moiego, o jednę, wice nie, prosiemy, abyśmy w Domu Pań Naszego przez wszystkie dnie życia Naszego premieszkaly. Unam peti a Domino hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vite mee. Najmilui w Chrystusie! widok ten tak miły, i przyjemny Bogu, i Niebu, nie podobna by nie zaymował myślb, serca, i uczucia

Celownika Chrościanańskiego, czyli w tym razie nie przychodzi, mu tygi
zbawienne uwagi, czyli nie odkrywają, że te netelne korzysci, które w tym
wreczeniu są te niewinne. Jusez nazywa, czyli Religia nie mówi do serca
Jego słowy Chrystusa Pana uymowieniu niegdys do Apostolow, ktokolwiek
opraci Domy, Praci, Kieraty, Byca, Wnath, dla jniczenia mego strotna nadgr
dobiene, i zywot wieczny pronażne. O sto dlu oguiazicy nadniej poiech
zakres moce, i dzieła tydi powinno dla wyspshich! ale tym wigicy,
dla serc tych, które moe kuztyes Zakonnych Słubow na rawne stęgry,
i riednoczy na z Oblubien'cem Niebieskim! Tak zaiste! Wy Najmilys
w Chrymsie Coski rowariaize w cigu dlugiey praby waszey obowiaz
prer te sluby na Was spytywazice, i cel do ktorego zmierzazie, przekona
sie że, że oddalazice się od swiate, że tylko utracacie w tym przyjetiu,
ktorych nie moina bez przerwienia pracowai, pracowanych bez zgrze
i niepokoiow utracai, że powiczone trudy, i przykwoi nie moza mie
radney proronania z tą nadgrda, i szrejliwoscia, ktorey w tym ief
zyciu trwazice stale w sluzbie Boga doswiadczai i obficie kosztowaz
bedziecie. A nie iefre te wrodo tak wyspshich za które obowiaz
Boga w frame Zakonnym tydi powinnicie, nie pomniaz to w Was
radoni, i poiechy?

Swiat nieprzyjaciel Krzyja Chrystusowey
Ludzie prer swoi nierboine postęplu trazy Prawo do obietnie Profi
patria na te Ofiare Wasra, iakby na ofiare, mniey potrzebne, czyli
na te stanu waszey ramicane, iakby iur na swate, iakowa, i moce
o Was w petnych ni by politowania wyrarach. Ale razez litowai
Nam potrzeba nad jes obtykaniem, i Hepota, gdyby wszakie Prawo
Chrystusowe nie obowiazowato tylko Of by Zakonne, gdyby ludziom na
zycie ryzacyz nadawato wolnoii uzywania tego, czyz sam tym
zabrania, gdyby wyroki Jego wyspshich obowiazuize nie tak ciast
iedny, iak drugie narzazaty dnoze zbawienia, los Ofob Zakonnym

byt by prawdziwie godny ubolewania, gdy byśmy wymarzić mogli: 2. Eoan
 geli ten wyprawy raka Chrystusa, nieścisycie kochai świata, i tego co się
 na nim znajduje, a mitop Jego będzie dla Opat Zakonnycy zbrodni,
 mogła być smier odmiana iako godowa, i niewinna, gdy by ludzom na
 świecie rzyżymu przez to samo, że na nim rzyż, wolno było kochai się w
 tego prozności, gdy by wydawał się być obojętni nawet niektóre wiechy
 nie były przygotowaniam takim do zakazanej rozkory, w ten czas Fran
 Zakonny porównany z Franem świeckim można by narzucić nie uszyte, i
 albo obropna dla Litwieku niewola, a los tych, którzy używają świata
 byt by celem zaradności, dla tych, którzy się z niego wyruli, lecz kiedy
 prawo Chrystusa, wszystkie obowiązki, kiedy stare Chrystusa do
 wszystkich mowięcego, że iereli nie ukrywać, ciata swego, iereli nie
 przytumi, w łobie namiestności, iereli nie zwalera, iereli nie
 mitoni, nie mogą być użniami Jezusa Chrystusa, ani mieć prawa
 do przyobiecanej nagrody, kiedy z Augustynem świętym zapraszania
 się, iakby wiele kosztować miało w prosod roztargnien światowych dyed-
 niemie tych wszystkich przepisow? iakże tu nie uwielbiać, te petne mita-
 tiodria Poshicę powołanie, które Was moie najmniej w Chrystusie łob-
 dla dopelnienia wewnętrznego obowiązku i potrzebnych do zabezpiec-
 nia łobie przyszley smętkowości, od świata odensato, i na to święte
 ustroie zaprowadzito. Tu iui w myslaniu serca przed Bogiem 2 wy-
 znansem Jego dohodnictwem, i w cruciu najwyższej wdzierności powto-
 rzy 2 Was każda prouina słowa Dawida 2 Jerzema 2 Pan 2 wyto-
 kowi Niebios rękę swoją, ratował 2 przepasił morskich, i wprowadził
 w miejsce bezpieczne, w miejsce gdzie zda się trudnicy przychodzi
 odzgnąć cnoty, niżej iey nabywai, gdzie przepłatał probzności zape-
 wnia iey bezpieczeństwo, gdzie dwaga sprawiedliwosci wyznaynym,
 2 prawie ubitym, idnie goscineem, gdzie uprawdzą urgardzone ief

od świata, ale od Boga błogodanienstwem jest obdarzone ubóstwo,
gdzie wai się wyprawdnie wiele co do zbytku, i przeszeroty, ale dla cnoty
i niewinności nie ma to się ryzyku, gdzie edaie się to życie, które przy-
mnieie pryncipale, surowe, niedne, i nadzwyczajne, ale w tych tylko maie-
niu, którzy i Prawodawcy którzy je pochwalid, i praw, które mu nadad
wai mecha. Używai wraźce świata, iakobyśmy go nie używali, ię
to powszechny Chreścian obowizek, który go nie wie nie wykonad, ten, który
go nigdy nie użył, powiadai w wyszko, iakobyśmy nie powiadali, ię
drugie prawidło, którego wyszko trzymai się maie, pod Prawem Stry-
życzy, który i to prawdziwie zachowad, ten, który do niego się nie przy-
wizad. O gdybyś moe tej prawdy ednakie we wyszkuch cziwita-
przechonanie, nie przesaratyby zapewne tak bawo przyktady tych, które
oddadaię się od świata gardra, tyw wyszku, coholniek w nim ię
przyjemnego, i podobarszego się. Inai, albowiem te Dusze, że dobre, którzy
one odbiegaię, nie sa warte szacunku, i Jes serca, inai, iak cziwita-
powiadaię one ięci musze, pod cziwitem troskoi, i niepokoiow, gdy
smecianie te to Dusze nie nie maie, co by wyszko od świata szacowanym
bydł miato, nie lekaię się, ani iadney szcziwicy, ani iadney mo-
wieszysz nielaski, ani zardoni, ani zrady. Tam ow okropny nawet
moment Smierci szcziwitym przegadany, a nie nie maizym nie wra-
nie nie maizym co by im odelbat, gdy uprzedzaię ięgo surowoi, same
ze wyszkiego wyszki. Ma ię tyłe przeganych na świecie ostatnio
pruwaliwsy kleska, a w sercach takomych niewolono, zapusciszy goty
od nich pochonane rozranie. Oddajcie tu najuwolysze długi taskani-
nad Wami szcziwosci: Boga profugione Dusze, które Was taska, powotanie
odrywaię od świata, od tej niegrasni troskoi i niepokoiow odrywaię
Boga tylko samemu stwiy ię to prawdziwa, i ięci się szcziwicie,
i ięci, i prace, które dla Niego cziwitemy nie tylko sa w wykonaniu

Stodkie, ale ten pryncypalny Lubi nie chybiam zaplaty Wy N. C. nay.
 koniecznicy do wiec nabycia prawa pnie te ofiare wasze, lubo wiec
 nie omylna, ze miodofiedwie Bogu przechodzi miare, rzadzy naszymi Dar
 omnibus affluentes iako mowi Jakobus. przeciw pomiedwiei to mizna 2
 iatnych skuthow i dowodow, ze ty osobliwym sposobem udziela Jego mi to.
 kiedwie powotany do Zakonney sictori. Opobom. Jakze nie mam winno.
 wai Wam tego franu, ktory Wam zapewnie od Bogu te, stolorwne nadgrade
 nadgrade, ktore podlug Bernarda s. zalezny na wyisofe franu tego nad
 wysydlie inne, na przesreintwie do dawow Nieba dusz ubogacajacych,
 na ozym wielkim zasruecie stuzebni Bozich przez wyrok samego
 Bogu Wam nadanym, na wolnowi ducha wyjmigely Was z iazyma
 namiegnosci; na oddaleniu ty od zasary progorszenia swiat cety zalewa
 igley, na tawoni zasturienia Lubi na zbauienie, i rozmaitych wielu
 promocach, na pokoju navesite wocunetnym Duszy, i stodycy swigtey,
 i przyjemney spotecznosci. Tu albouiem nie tylko nie masz uraganie
 z niewinnosci, ale nauka, upominaniem, i przykladami Sagra ty wost
 nie jedne osoby do drugich umocnienia w cnocie, i zbauienia. Tu modli
 tury sa wspolne, i gorzce bez romargnicenia, tu zycie skromne bez chci
 wosci, tu spokoynoi bez tesknoty, tu mitop prawdziwa iahmiedry
 wdroneni kofrani pod radka trylepszey Marci, tu ty zarywa zotego
 casu na to iedynie protivonego, aby myslci o Bogu, i zbauienia, aby
 ty wypetaito to, co o Pannaas oddalonych od wrelliecy swawania swiato.
 wegno promiednad apopot, i z karda takowa wolna bedze, zedynie uidiue
 o to, aby ty Bogu podobata, Cogitat, que dlijunt. Tu wolnowi prawdziw
 drzeci Bozich, chocia niby w wynezeniu ty woli wlasney, tu zamiesku
 nie powiechy prawdziwey, gruntowney, i duchowney, tu pokoju, radosti,
 i Duchu s. przybytek. Tu Dusza Bogu, i swazym powolna radka
 tieldy upada, powraie baido medko, i wosto bywa nauiedrona od
 Bogu tashami podlug Bernarda s. tu stowem z Zakonnych zgrone
 dzeias mowi ty mowie, co niegdy s. nich Mojsej
 o Nawodne Jraelstim, ktory ief Nasod, coby
 miał blispego Bogu?

Jeżeli to jest, że niektórzy być może N. porównywali, ten kraj z Arką
Noego, z domem dobrej opatrunkiem od stulecia i przygod, z miejscem
na wyrobek szkła mocno obronnym. Użył to jest, że Monarchom nawet
porucali Berta, składali korony, ludnie przemocy na świecie godności,
chwata, i roszona, otworone Dany najchętniej wyręchali się królestwiego,
i obierali sobie życie lakonne. O gdyby mi nadeszła dany świadcstwo
te święte ofoby, w pewet ktorys wy Łobu najmilke umieszczoneni rozpaty
ktorys niepożpolite cnoty, i życia suześliwoi utwierdzały waże przed
wzięcia, ile stodyery do tyszczas dornawaty nosze te święte iakno, i
prociechy serca je napetniały, iak same mnienia, i pwaie stodlieni dla
kud bydi się zdawaty, iak ten Bog, który w nadgodae! Sługom hoym
udzielonyjs najoharaley wszechmocnoje tros, okaruie w porwad samey
gonyery, otwieria Jm wrodto stodyery, radoi serca pner ufra Jem wydobę
wazga się databy nam petue przekonania świadcstwo, iż to tylko życie
prawdowicie suześliwym narwai moine, ktorego obowiazpli tem samem
iui są nadgodrone, że scitley ciotwieka z Bogiem teger, doskonatym
Po czynięs

Już wiec N. w C. C. podługim waszym w tym świętym upomadenia
dopwiadereniu pner, najgorsze modlitwy, pner, wine duchowne cwiczenia,
i umastwienia, poruawsy wsygodnie ustawy, i Negaty lakonne, przekonane
o woli Najwyzszego najtaszkawicy Was powoluziego, z wdzięcznością,
uspokojeniem ducha, i najmocniejsze, w łasce Pnokiey usnoscia dokonany
ofiany Wasrey urozystym słubow dorgonnuch cywioi, ubostwa, i postu
senstwa zamynżeniem, zachowaycie z ta, wiernoscia Prawa i rady
waszego Was Chrystusa, z iakim nie odwaga glos wotaiacego przyjety.
Przyleda! Apofolow, ktory nasladuiecie w hoym prowadaniu nicis Wam
urozem bedzie życia i obowiazkow Waszych. Gueszraice bni świat,
naguzęcy dla poryphus, poprawy, i unweżliwienia tego pwalowali.

W tem to miernym swietym nayokazalne dary Niebios na Was elewac he
beda, bo to jest dziedictwo Sprawiedliwych, ktora jest prawdziwie bogatemi
czyni. Do Was nalezy udziela ich tym, ktorys naywiezsze Religii zwiazali
naywisley tagna. Kray, ktory na krzym tonie bezpieczonego Wam udziela
schronienia. Monarcha dobry, ktorego Opieka takkawie do Was he rozizga.
Podrice, ktorys mitoi samey tytko mitosi Boga ustugie powinnas
Krewai, ktory Wam nigdy ustug krzym ubliyi nie zechca, ja sam
profraniomy na twardie paperskim ze wysytkim Dusowienstwem, i
tudem te, Profrany skladajemy przez Was, i przez Wasze twiste
modlitwy oczekujemy darow, i blagostawienstwa Nieba Nam potrzebuych.
Wasze cnoty maia pokarae swiatu onych sacunek, wasze proiby i
westchnienia zastanai wysytkies maia, od kerowey Bozkiej Sprawiedli-
wosci, ktory niegdys dla zastny Dawida przewinienie proiny, Jego Po-
tomkow takawa poknywad dobrocie. Doshonator albowiem na ktora he
prohwicacie, tytko Was tytko od ludzi oddalai powinna, ze przez ten
oddzial siuley z Bogiem stazyi moze. W przyktadzie Waszym rownie
ia, ludzie dla siebie potrzeba, iak stodka, widrici maia
O Moy Proze! iak blagostawiony, i szcelywy, kto w przybytkach Bozich
pemieszkawaige, naydwoisze, ta cieszyi he moie oderwa. Pan craska
dziedictwa mego. Serce Jego orwobodzone od nacisku proinych pragnien
na Jobie samym przestae. Ty sam staboit Jego wspiewat. Ty taska
umacniasz. Ty stodka ozycwiasz nadricie. Wylewaj tak sracowne taski
na te do ustny Bozich powotane Dusze, by wierne bode obowiazkow
Jobie popynzionej, nigdy w wykonaniu Praw Bozich swietych nie
ustrawaty, day Em poroi promyk szcelywosci dla nich zgotowaney,
i wryi kandy Is dzien, dniem prawdziwey zastugi ku wiszacy cwi-
i chwale Bozicy, ku zbudowaniu publicznemu, i ku zbawieniu Is Duszy

1.
Ita in porta Domus Domini, predica ibi verbum istud, et dic: Audite verbum Domini, qui ingre-
dimini per portas has, ut adoretis Dominum. Jer. c. 7.

Kiedy przywoiciey, i z wiekszym przypkiem moge bydi stowa przerecznie, powtorone, a od Jere-
miasza wyreczone, i exeli nie w tym to miejscu, i czasie, gdzie otoczonym bedze licznym oszakiem
kapitanow przychodze, w charakterze Paprena Dyccerji dojetnie ranowne w Religii Naszey obudz.
w Koscielu tuteyszym, obredy mowiz przez ktore rozumem stworonym jako przez mgly dotrze-
gamy ornarajacych hz Jaiemnie, a ozywieni swiatem wiary porzywamy hz nie jako ze snu,
uchylamy zastony umystow naszych, i w stodkiej poiecie leca dan' powinney wdziernosci,
stworzy Nasemu przynociemy Ah' kiedy wize tak wielki obred mam zywawowai
w powrocceniu, namaszeniu, i problogortawieniu tego kociota, ktoreu hoj na reka tuteyszych
kollatorow wytauita, kiedy rowaiam ten cel, dla ktorego widze tu zgromadzone was
ukosana cegstko moiey dworanni. Stuchajcieci wize gtonu Pańskiego, ktorym Was napo-
minam przez Porohe Audite verbum Domini. Stuchajcie wszyscy wchodzacy przez te
Bramę, abyscie oddali pokton Panu, qui ingredimini per portas has, ut adoretis Dominum
Stuchajcie, abynie tu wchodzili w upokorzeniu ducha, i serca, z uznawaniem Jego panowa-
nia nad soba, z gteboha, czeia, i uszanowaniem. Mieyce to alboiem iest swięte, mieyce
w ktorym Bóg przyjmowai, i podobai sobie w przyniesionej ofierze rary, mieyce dwane
tu Jego chwale, powięcone na Jego mieszkanie, mieyce ktore ma bydi pro wszyskie
czasy domem Jego, a przychodzezym na nie pociecho, nauka, i brama zbawienia.
Vere locus iste sanctus est. Ecce Tabernaculum Domini cum hominibus, et habitabit
cum eis. To mamy z wiary. Umacniamy hz coraz bardziey w tej prawdzie, i poizay-
my, ze budowanie kociotow, i odwiedranie onych sa Nam koniecznie potrzebne jako
ludziom, swięte jako Chrestianom, przytencne, i zbawienne, jako obywatelom.
Jtak cztowiek postawiony iestere w naturze czeize rauce staboń swoia, przekonywad
hż z wielu przypadkow, ze ani sam sobie dostatecznie, ani ludzie mu swiemi siłami
nalerzycie poradzic nie moge, rauce tedy uznawat niejakies iestituo nad soba

uściskomone, święte, i opiekunice tę nim pod opieką najlepszego Boga. Tu więc cwał
wdzięczności, uszanowanie, i bojaźń Synowska, którego wczuć nie mógł drugo tać bez
ofiary, i pokłonu. Jaki to jest porządek miejsc narzeczonych na modlitwę, pokłonu, i
ofiary, Boga wrono z wdziakiem ludzkim wrost bierzą. Abel i Kain czynili ofiary Panu
Noe dręzkował Boga wystawieniem Mu Ołtarza, i przyniesieniem na nim całopalenia
Abraham na każdym miejscu gdzie przyszedł, lub gdzie Mu Pan także wznosił budo-
wał Ołtarze, niemniej Jzaak, Jakub, i wszyscy ludzie, polki pod Niebem żyli toż sam
czynili. w Babiloniejszym czasie, kiedy sobie ludzie wspaniałe Domy stawili zaczęli
Dawid zamyslał przygotować też dla Boga Kościół, roskarując Synowi, aby wybudow-
go najokaralej, Dom, któryby po wszystkich Ziemiach był stawiany, co ie wykonał
wielkie Salomon uwy Nas o tym Pismo I. Od tej Epoki ustanowione zostaty obrzą-
posługiwania miejscu do ofiar, modlitwy, i służby Bożkiej świętujących tę, iako też
wybrani byli do tego ludzie tym tylko iedynie rozumiejący tę. A lubo Ołtarze obła-
kany wiktają tę w zbrodniach zapomniał o prawdziwym Bogu, i utwoorzył sobie
nierliczone liczby Bożypier, ale czyliż każde z tych nie miało swych Kościołów, i ofi-
O gdyby można ogromną tę pamiętkę z dzieiów ludzkich wyrzucić, przeciw i to
nie małe porównym wiekom zostawia przekonanie, że iakoholwiek on bładził, prze-
cier nie mógł tę wyrzucić z tego czasu, że jest Bóg, i że Kościoły Mu budował na-
Zkąd ie to wynika, bo mity jest słabemu człowiekowi mieć tego w posiadanie siebie
mieszkańczego, w którym wszelka nadzieja zakłada, mity jest wdzięcznemu za do-
drięptwa pokłonię tę na miejscu na to narzeczonym, słowem mity jest słowo
mieć słowo swojego bliżko siebie.

Co jeżeli iako ludzie cwiemy potrzebe Kościołowa na Ziemi, dopiewoż iako Chześcija-
tyle cudów w nich oglądajemy nie mamy uznawać onych świętości? Nie maż
Narodu, któryby miał Boga swoje tak do siebie zbliżone, iako jest Bóg nasz. Now
est Natio tam grandis &c. Bóg nasz, który Nas ukochawszy nie zostawit Nas
Kierotami, ale zostat z Nami po wszystkie dni żywota w najwyższym Ciątu, i
kwi swojej Sakramencie, roskarując Nam, abyśmy z Nim, i w Nim żyli, ofiary

Jena, i modlitwy przereń Progu ofiarowali, gtoru Jęgo, iako Papeva, i dobrego Byca
 słuchali, i do łotu najwyższego przystępowali. Cypři pręto dla tego dobrego Byca,
 który w powrocie drzeci frowis mięskał chee, dla tego małego Pana, który tudowi
 swojemu z bliskim i gotowym chee bydi ratunkiem domu wytrawie dla Naszey nauki
 Modlitwy, ofiary, nauki mieyca opatruje cheici nie mamy? Łoz to Konioty iępere
 dla Chreścian, iereli nie owe to mieyca, gdzie hę odnawiaiu, najpierwone Meligi Pape,
 Jaiemuce, gdzie hę rodu Zbauiciel w ykaes kaptańskich, iak niegdys w Beklempluz
 Kraience, gdzie hę ukrywa pod przykrytami chleba, iak hę niegdys ukrywad pnie
 okrucieństwem Heroda, gdzie zamienia iedna istota, w druga, w Sakramencie Otkawa,
 iako zamienid wino w kanie Galileydzkiej, gdzie hę przemienia, iako niegdys na Gorce Tabor,
 gdzie naucza uszy frowis Ministrów i Stug swęgo Otkawa tud zgromadrony, iako go naucza
 na Gorce, gdzie wiesne Chreściany ciata i krowia swie, karmi, iako Apostolow swoich karmid
 w Wiczeremiku, gdzie poświęca wodę, na oczyszczenie Nas z grechu pierwododnego, iako ię
 poświęcid w reze Jordanu podoras Chrotu swięgo, gdzie hę odprawia za Nas ofiara Meligi
 naszey, iako hę niegdys tai sama odkupienia Naszego ofiara odprawia na Gorce Kalwaryi,
 gdzie Prog mięska w postwo Nas, aby Nas napetnid darami swięmi, tak iako hę niegdys
 po chwalebnyim Zmartwychstaniu swięm w potwo Apostolow znalazat zapowiedzię En
 pokoy, i ducha swięgo. Stowem Konioty ja, najbespieczniejszym potem, do którego
 zbliżaię hę po gwałtowney, i nawalney burzy, initey zpyhynoni, i zacięsu koczuię, ja
 Korabiem Noego, po za którym nie ma zbauienia, ja, składem tart, i dobrodziejstw Pochlich
 do którego przychodzy z mocna zęfionie, mayduie, dla Liebie otwartym, ja, wrodtem zba
 wiennym z którego wytryskuia, wody na żywo-wienny, a które zbliżaię hę z checia
 obmycia hę w onych przguracai, biatof, cypři rancy cyrtoń, i niewinnoje humaienia
 grechami skalanego. Ah ludu Chreścianski przychodi tu z mocno zoiar, nudzieia, i
 mitocia, nie wynidzieh, zapewne tytko rognaty najobfotreni posithami Pochkiem Dcamu
 cum fiducia ad Tronum Dei, ut consequamur misericordiam, et gratiam in tempore opportuna
 Bory Jęgo otwarte ta, na potrzeby wotaięcych, zęie rocięgnione na uęynienie kaidemu dobre
 Cypři wice nie umieiętny tu hę zbliży, swiatym odegdzie, cypři słaby, i niedotężny otrzyma
 wmuwce, cypři rasmucony dopuadory poicche, cypři przesnik maydrie grechów odpuszczenia
 tu cnotliwy nowe otrzyma pobudli do postępku w cnotach, tu worytko zwięznie wypanadof

Nagurnisnego, tu okaranie całej Szwajcarii Konioła, tu prowadni wszyscy do niewinności, tu Melizii
w całej swej piękności, i świętosi wydaie się, wry powinności Chreścianskiej, i głos swoy do Ser
Naszych przesyla. Korday Proga Swego, ranuy Jego wyroki, upokarzay się pod Kęka Jego wielowolny
On Bogiem jest Twim, Panem, i Dycem. Ty dziełem, i Swoorem Kęka Jego. Tu obredy same
wiele dla Nas zbawienneych nauk ramykanie, kropienia mowia do Nas, że nie moim narbyt być
cystym, gdzie idzie o uspanowanie Proga, kadrenia uwa Nas, że modlitwy nasze powinny być
płodnosc, jako wonia aż do Tronu Przedwiecznego, Suiasta gorciece wytasznie Nam, że tak mi to
iako i wiara nasza powinna być gorcieca, uklekania wystawia Nam kłękania 80 Stranow
w obiauieniu Jana S. wyrażonych, i upokarzających się nieustrasnie w obecności Prasańka
O toż ciem to ja Kosioly dla Bnescianina, i iak w ocras Jego swiste, i iak do zbawienia Jego
ja potrzebae. Ale czyli miiey przytezeniem w ocras obywatela wydawai się będą
Kosioly, ktore Onus S. nazywa gołebica, wiezna, ktorey Chyptas słyszy wszelkie tajemnia,
ktore są taka nadobna, ualigio, wrok piękności swoia, nie dla prywatnego tylko są dobra,
ale racca i dla publicznych korupci doruciaderanych w modlitwie. Zgromadzenie Chreścian
modlający się w Kosioly, jest racca wyzho uszykowane Wasznie mocarstwem ciemności.
Zebrawi Prawowiesni do Koniołow, a jnen wywołue wiare, iedne wola, i chęcie, iedno serce
maiey, kiedy przesylaia gorce swe proiby, i modlitwy, nie tui kaidy 2 osobna, ale raccey
wzorem Apostolow w wyjednem oczekiwaniu daidow Oncha S. usupay za kaidem, a kaidy
za usupkieniem modlający się, czyli nie takiey otrzymuia to, o co prowa, ile że profa na tym
mieyscu, na ktorym Proga przyniedł tashanie wytaściwai, i sztauiat się do proib powstachy
A komur iaz takno 2 iaka gołebosiu, Konioł S. Prawoizy w charaktere zebrawego profay
usitauie urbidnie miłosiednie Pana dla sprawiedliwych, gresnych, chorych, prodrzynych, niew
nikow, nieprzyjaciol, dla Kwaji catego, Stranow wszelkich, i trereylnieyszym sposobem dla
Monaschy, ktorego los pomysluy, zdrowie, bezpieczeństwo jest raccey szeregicem Catego, Nawo
iako gorce się proiby do Pana zastępow o oddalenie kłęk prozietna, głodu, wojny, słowem
o pomysłności wszelkiego Stranu i Słow szeregolnych, 2 ialcim meytawem nie upomiale o dopo
nienie obowiazkow wynikających 2 potaszeniu wzmaitych Stranow na świecie, 2 iaka moc
nie uwaia miłosi Blinego, obok oney ktadzi miłosi Proga. Niechże się nad tym rozferai
rozprawie reszte rozowadze i ocuciu ludu dobre caci, i myslci unieiczych.
Do Was raccey uwoca mi nalery moze moie, Kapłani Pańscy, Studzy Bławna.
ktory szere gołebosy zwiqrek macie 2 zbawieniem ludu. Vos qui pnestis populo,
do

80

do Was, który powołani jesteście, abyście byli: Siozami Pomioi Bozkiego, i tak wybrani
na sturbe onys, gens sancta, który kasałami jesteście tego wrystkiego, coholuich
Kosciol. I. ma najdroższego, i najświętszego, Dispensatores Ministerium Dei, który po
selstwo Jerusa. I. sprawnicie, który pmer, to samo, że jesteście narpaneni tym woga
niatym charakterem, i uroczeni świętym na kapitanstwo namaszczeni, jesteście pierwsi
w Kosciele, i Waszym to jest uradem byci' zarowce obciżoneni sprawami ludu przed
Bogiem. Kapłani Pańscy. do Was należy składać codziennie u Tronu Pańskiego potrzeby
i grzechy ziemnych. Niebo wrakie nie otwiera się, i nie zamyka, tylko na głos Wasz
a przede iako dla godności Waszej więcej maie przystępu do Pana, tak też więcej jest
Wasze, modlić się do Boga za ludem, prosić, przynajmniej modłami swymi, i iż ofnielę
mowie, wyrzucić mu taski. Do Was należy bronić od zarazy, i reptycia brzoje pod
wzrokiem Waszym rozprawy, odwracać niekiedy, które ratonia napędzają, Markę Napru
Kosciol. I., umacniać, i wspierać wiare między ludem Waszej pierzy posuweronny, w pie
rań dobie chęci sprawiedliwych, zachęcać do pokuty grzeszników, uspokajać serca do
przyjęcia Niebieskich promieni, dodawać im ducha, i wyprawdzać z cienia śmierci,
poprawiać obyczaje skazone, wskrzeszać karne, i pobożność zaniedbane, przypominać
Prawa Boie. Wy to albowiem jesteście owym drzewem na roli Pańskiej, które gale-
ziami swymi ma okrywać starych, zastaniać te od prosiących bursy, a przynajmniej
Boga, i Niebu z łebie uorynie widok. Do Was należy, byci' pośrednikami Boga z
ludmi, Wy albowiem jesteście owymi Anjotami, który wstępnicie, i zstępnicie nieuf-
nie pro drabinie Jakobowej, abyście zebrałi zidonia ludu, i wstępnicie proz, modliłoe,
abyście zawięzi te do Tronu Bożego. O iakiej obfitej Tade, i klogostawie, to nie wyje-
dnica, modlitwy Świętego Kapłana, który proz z uradu, mowi imieniem Koscioła, i
zgrupowania sprawiedliwych, który proz, poświęcenie swoje jednego, składa Kapłan,
jednego Pośrednika, i eden głos z Jerusem. I. I. który ukazuje się przed Bogiem,
temi i oddriony tytulani, i prawami. Ah Pracia moi, iak mocne są dla Was
probudki do sprawania się o odnawianie się nieustannie w duchu powodania, do wbu-
drania w łobie taski Kapitanstwa, do zachowywania tej pierwszej gorącości ducha,
która nas porwiciła na sturbe Boga. Popitw in resurrectione multorum.
Kapłani wyrod pracownicy moi koto zbawienia, Duch pmer sprawowanie Sakramentow świętych,
pmer oczyszczenie sumienia w wannie pokuty, pmer karmienie chlebem nauki, i prawdy

cieli zawnie obowiazanemi i sprenie, tym bardziej, tym godliwiej w tych czasach pełnych
zgniewienia podniesie głos Wasz, wrosem Bernardów, Lawrence, Wincentych, i wielu innych
Mojów Apokryficznych, którzy z kwitosciami nauki przez się ogłaszali, tworzyli prostotę, i niewinność
obywatelską, którzyś dusi, i ogień niebieski rozlewał się na Ziemię najostrogliwiej, i najwięcej
czuwalne, którzyś przykłady nauczały, przekonywały, i nawracały, nieśmiały z Koniotów
Waszys nikt nigdy nie wychodził, tylko prosiłony, nauczony, prosiłony, zbudowany,
i prawdziwie w duchu odwołony. Sprawa to Boże, prosiemy Cię w sercu.
To gdy mówię, utać nie mogę przed Wami tej prociuchy, która mam z prowszechnego fra-
cunku, na któryś sobie zastawiał Franowny tej Parafii Nafrem, dla swoich wyrobickich zasług,
niepospolitych cnot, najprzykładniejszej godliwości o chwale, Prochu, i niezmordowanej
zda się pracy, i postugi Parafianom swoim. Pan Janie umacniaj Jego siły, i zachowaj
ten zbudowany Nasremu tak najdłużej wroś dobrego Nafreca.

Z ustanowieniem wspomnieć Nam należy wiekopomnej rodziny Jęz-Ludwika Wilge
Włody Brniechowskiego kutejszej Świątynicy, i wielu innych Fundatorów, i w cień wieczny
ogarnij tego Pana, ale pamięć Jego w błogostawieństwie na zawsze zostanie. Niech prawda
przepych wspaniałe nadgroby, Jęz. Włody ma za nadgroby tyle Koniotów pięknie ozd-
bionych, moim powiedzieć o nim słowy Psalmu. Dilixit decorem Domus Dei, et locum
habitationis glorie Jus. Oddajmy tu hołd należny pamięci Jego, i Franownym popiotom
w tej Świątynicy złożonym, powtórimy tu wszystkie Boże Sługi Tobie wiecznego
Ludwika nieśmiały się w cień oglądaniem oblicza Twojego, Dusza Jego, jako gwiazda
nieśmiały wprost niebieskich przybytków. Kamień ze Sian Proim Bojys dla
przykładu drugich nieśmiały opowiada pobożności Jego, a najpryncypalszy przychodzień stał się
tu noga, nieśmiały wielbi, i wystawia Imię tego dobrowolnego Pana.

Też Ty wielki Boże, który Sług swoich nie tylko śmierci, która jest drogą do oblicza
Twoim uwielbiać kochasz, lecz któryś w Tobie pokładajemy w tej ienerze doce-
znosci za dobre się wryunki nadgradowi przepięknie, przedtym dni drogę naprzano.
wajęcej prawdziwie Madzoni sp. Jęz. Włody, rzadkiej co do cnot, i pobożności Pani.
Nieśmiały cieś ty najpryncypalsza Dusza stworzenia, zdwój, i najpryncypalszym
prowadzeniem. Nieśmiały orgy Twoje obrocone będą, nad Jęz cnotliwym Domem we dnie
i w nocy, nieśmiały zlewa najostrogliwie na latę. Jęz godne Familii, błogostawieństwo.

Te są moje życzenia dla Ciebie Jwa Włodzino, którzy troskliwości chwalebnej w do-
 ganiu catori Fundusioń, w dopetuianiu najpobożniejszych zamiarow Jwa Włodzy,
 w dawaniu najtaksowney pomocy Plebanom nie mogę wspominać inawey, tylko z
 powinnym uszanowaniem, z uwielbieniem prawdziwego przysięgnięcia ku Religii, Kościo-
 łowi, i Przekoniewistow. Widzisz też same sentymenta w najukochańszys Synach
 Twoich, widzisz je z radością, oby więc tak dobre i cnotliwe śmie prowadzą się w naj-
 twardsze Pokolenia, aby tak dobra krew rozplywata się w najobfotfe krumienia,
 oby te cnoty, które od tego Śmienia są nieoddzielne były w najdłuzsze czasy zbud-
 waniemy i procięcha dla Kościoła.

Ah Panie poświęcajże Ci dziś ten Kościół na cześć Proga w Troicy Św. jedynego, na
 uwielbienie Ns. Maryi Panny, na pamiątkę St.
 których tu Relikwie złote, nieścemy inawey, ani ja otworzyć, ani lud wieiny z mna
 wniżyć, tylko w duchu wykoronowanym wyważyć Troicy nad nami łitości na wzor
 Mojżesza i Aarona scielasyt się monem we drzewach Przybytku Twoiego w zygudney
 wieści, i usności, że unalantory w him także, utracone przez grechy Nasze, wyjdziemy
 z niego z łodkim uspotoieniem Naszego serca, i skutkami niewystawionej Dobroci
 Twoiej. Ody to Proze. Amen.

Najwyższą Opatrność tak chciała, abyś Najwyższemu mojemu Bracie był w czasie
 Pastorem tej Dycezyi, która duciami i Pastorem swoimi była słowna, i znakomita
 Zasługi Twoje wielkie w raivodzie nauki, wysobie świadczy, którego ukryłś z chwata
 Furia, i wespół ziomków tu oswieceniu publicznemu w Szkole głównej, a z nim świętym
 i nierozczepianym zwiędziem sposona cnota skłazyły cię do Sena Najlepszego Naszego
 Monarchy, uroczyły Jego dobroczynne na Osobę Twoją, uwzględły w Duszy Jego
 szacunek, którym powodowany przemawiając cię razylt przez najtaszawony Sen do
 mnie Reskrypt za Koadjutora moiego. Uwieśbiałem ten dowód okazytu, Opieki Jego
 Synowskiej nad naszym Kościołem, i nad tą Dycezyą, której dobru na przyszość
 pragnął zaradzić przez wybór Serca swojemu miłey i upodobaney Osoby, a przycięty
 czuła wdzięczności, zaniostem najpokornieysze dzięki Najmilszemu Naszemu
 Panu, który w wspomnianym Reskrypcie obiawił mi Twoją wolę, razylt, że w
 przywołaniu cię za Koadjutora chce mieć zachowane Prawa Kanoniczne.
 Takowe moje użucia, które mi to mi jest ponowie i w dniu drugieym Świętego
 Aktu konsekracyi Twojej przemiostem do Kapitułu moich Katedralnych Świątyni, i
 Łyżmierskiej, świadczą mi i wola Monarchy, i Chci moia. Nie tajno ci
 że obydwie z najpowszejnysze, podległosci i uszanowaniem przyjęty te Monar-
 cha nominacya. Pierwsza na porządzeniu pod moim Rerydencyą, Roku 1802. odma-
 wionym stażyła w zshu Twoich ten Akt przez Delegowanych od Siebie Konfratriów
 Twoich naowczas przypomnych w Słohy Kancelara, i Kanonika, druga, której
 grono jako Kanonik zaszczytne stanowienie zapewniła cię o swoim ukontentowaniu.
 Kiedy zaś dnia zbrzydł dla Serca moiego i ten przyjemny moment, w którym
 na mocy protukierdzenia przez Słohy Apostolską, i Bulli konsekracyi Twojej na
 Wiskupstwo Lamberyżaniskie z Koadjutorya Wiskupstwa mego tu wyrażany wto-
 żyłem na cię zgie moie wraz z caci godnemi konsekratorami Twoimi. Wskupami,
 kiedy iuz kotciot ten atowny Dycezalny przyoblekumia cię w wesele przy dopret-
 nionym uroczynie Aktu konsekracyi, kiedy Duchowienictwo spogląda na cię,
 tako na świecie w czasie Pastora, pod którego przewodziectwem, słyszem, pilnym
 dozosem na bezpiecznie spierująci, kiedy cała moia ukochana Proczność

wskazując na siebie, że Ty masz być i Es być Duchownym, Mógłśiem przewodzić
całym, i kierującym Es łaską i łaską, i wymowności, Aaronem nowym najwyższym
błogosławionym samych Nieba, kiedy mówię usłuchać patrze na siebie, i jako na
Następcę mojego zastępnego małego Kościoła Katolickiego, i w imię mojego, mówię
ze zjednoczenia mojego i dogmatów podnosząc Jene moje do Jezu Chrystusa Pałki
Pasterów, aby siebie wspierał, i wzmocnił, i napędzał dni Twoje duchem rady, duchem
męstwa, duchem mądrości.

Oświadcz mi wszystkie zyczenie Twoje w słowach ad multos annos, i ziste
znam serce Twoje, i mam je od młodych lat Twoich, i mam przeto całą moją
i szacunek wyrażo tych z serca przechodzących. Na wzajem ci zycze, i powtarzam
z serca, abyś żył tak najdłuższe lata ad multos annos, i będzie po zgaszeniu mo-
życiu następcą upodobanym Monasze, mitym Duchowienstwie, kościelnym od
obywateli, i ludu, poświęconym doświadczeniu, i rządzi Dycerją, podług ducha
Chrystusowego, prowadząc wspaniałą naukę, i przykładem, i zycze ci wzrostem
stodery, miłosznością sprawiedliwosti, i sławą co do ducha i godności,
Poromensem co do łaski, i sławą Mężem podług serca Przięgo. Tak jest
zaczyn moją koadjutorem, dobro Dycerji zajmować siebie będzie całego, godności
Twoja wszystko obejmować, duch Twój wszędzie się unosi, i wszędzie ma
ogrywać.

Wprowadzić proci mi zycze Póg pozwoli niechce ustawić w skrzyni tej
Dycerji, i całej mojej dworzarni, miła mi jest ta postęga, miła każda dla niej
ofiarą, owszem dla ustalenia tej szlachetności miła mi powtarzyć, non facio
animam meam pretiosior, quam me, dummodo consueverem curam meam
et ministerium meum adimplere. Trudności moja ta jedna była, abym
nie zostawił brzozy osieroconej, a kiedy siebie mam następcę moim, schodzę z
z tego padotu ptaczę i pociecha. Ty wzniesiesz w obowiązki moje, na siebie
ze z ufnością prężniejszą, a Dycerzanie moje, nie będą mieli potrzeby zapytuj-
wać się. Lux nos deseris, cum nos desolatos relinquis.

Dopetniai dziełnie Urzędu Pastewki w Swiętyńcu, bydzi Dycem Broczawni, rozorem
 czystym bez zmary, ten tylko może, i godzien, kto ciężar nie oddzielnych od Urzędu
 tak wielkiego obowiązku czuje, i onych kę łęka, znasz te najdokładniej przyn-
 kładami Pracie, i przyjmujesz, pewnie one z bożym i niewinnością w Sobie,
 też nie bez chleby, i poświęty natęży mi i to wgnai, że będzie w miejscu moim
 wradzi w czasie to Dyecerya; gdzie przykłada, i Ranka Kapitanów iasnie, i
 odnawia ducha Dyców naszych, gdzie pracuje rozsyty choi w obrębie, i po-
 winności oddzielnych składają, jedno ciato, mistyczne, gdzie głos Pastewki jest
 od dobrych dzieci przyjmowany. Nicz więc Serce Twoje kosztuje i wczynie teg
 radost, i poświęty, których owoców ja kosztuję.

A iako Szeregobniejszy zaszczyt teg Dyeceryi, że w niej potężone są dwie Kate-
 dry, tak zaszczyt ten będzie Twoim zaszczytem. Obydwe mają Serce Biskupów
 Suffraganów, obydwie mają Serce Seminarja. Chlubie kę tym w Panu Bogu
 i z poświęty wspominać, bo w Sobach Suffraganów i Ranki Mezo wprawdzie
 Apostolskich znakomitych nie tylko z wielkimi cnot, ale z wyrobili Serców nauk,
 ktorymi przyswiecaia Swiętym od Boga mi powierzoney, bo w obydwóch Kate-
 drach, nie zapominać i Kollegiaty Biskupiej zaszczyconey tytuło Iniquis
 mam Pastewki, i Kanonikow, i tak w hies, iako i w całej Dyeceryi Kapitanów
 Swiętych Zakonnych dziełnych ze mną gorliwie obowiązki uregowania mego
 tuż w oddawaniu to słowey Sprawiedliwoni, i w przestreganiu cywilni,
 nauki i obywatow, i w zaięciem kę edukacya, i w Modliwy Prudowney in Sem-
 nariis, i w odbywaniem Urzędu Konwiktow, i w dawaniem mitorowney przykłada
 ubogim, i w utrzymywaniem Szkoł, i Szkoł Parafjalnych, i w dopetnieniem
 rozrognym tyłu moim dleci ku dobru Dyeceryi, i spokojności moiej,
 jedno dla mię maiguy Serce z wdziękoma to im głośno oświadczam,
 i ednym na wraim ku Sobie zednowzone przywigraniem, i ednym potężnie
 dla chwaty Boga, do słowey usygatkie nasze sprawy kierowane bydzi prawiwy
 potężnie duchem, to, i miłości Pravenka, tym wraimnym ku Sobie zaięciem
 ozywiania, wscipho dziełnie przykładać kę do usług Konwiktow, i zbadowanie
 tudu

Preraceni Obywatele, Kościelni Dycezanie moi, którzyk zawrze w sercu moim
mam przytomnych a najwzregolniey w modltas i Gławus Świętych przed Bogiem
wystawktem Wam przy tym najwzregolniey Obradku Konsekracyi. Sranowu
Koadjutora mego, Waszego przysłego Pastora vigiar i obowiazki Uwezdli Biskupa
portugi iakie Wam Pracia Pani Kaptani czynia, z uwzględnów tych a więcej cesu
z wszelkich powodów Religii racacie zachować te utnoń i mitor, na ktora za
zastugiwai kę Wam wagnylem, dla mego Pastora, i ten. racunek, i przywia
ranie dla wyszłuch Kaptanow, którzy z Obywatelstwa sa Wasemi Pracia, a
z Urędu Chciownego sa Dyceani Waszemi.

Wyppomniei bym tu prwinnien, z uwielbieniem Sranowu Emiona tych Obywate
ktoryg za dni Pastorstwa mego dali dowody nie przpolitey Swoy godiwości, i post
znosi wstasiwoy Diadomji Pradziadom Naszym w wymurowaniu Kosciołow, i
trzytognym ozdobienu onych, lez kiedy dopetnienie tego Religii czynu jest dla
nas wielka iuz przed Bogiem nadgrada, niechey obrazai sed skromnosci duszom
bo, bognym zawrze istotney. Zapiscane one zostana w dzieias Dycezanaych,
kę o Fundatiroio tych to Domow Swyżych, i rekna: O to Męzowie, ktoryg Serca
nie byly oblakane w ten czas nawet, kiedy bezboznoń usitowata przystupnie
uczucia Religii porossai bezwstydnie przeciwko wszelkim pobożnym fundu
O to sa, ktoryg znali cześć należna Swocy, a przeto i potrzebe Kosciołow. Mnie s
ras poronnie mowic: O todayby te przyktady mocne i dziejne oswitych
Serca nie czele na glos Religii, i rozumu wolnego od uwiedzenia, todayby
umienity te okrogne i gorsze zdania na ktore umył w drugu kę putrzyc na
obrodle spustozenie, ktore jest niezczestnym owocem onych, todayby Swiat
cały przekonat kę, ze Jon i Oltar, scistym i nierozerwanym wępktem sa
Spoioma, ze nie masz netelnego dobra, nie masz poliechy, nie ma nic Swiętego
bez Religii. Daruycie mi Kościelni Dycezanie, ze zyciowości moia od Was
Samych najlepiey znaioma, i chee najwzregolna o zbawienie Trody mi od Boga
powierzoney, a w sercu moim nieustannie będacoy kare mi dris iuz kę tych
wywaroio, iuz ku przestrodke jednych, iuz ku umocnieniu drugich, bo czy

moze byci Paprem obojetny, i nie podnoszy glosu swiego, kiedykolwiek
 mu by zdawry pora w tym nieswiesnym czasie, kiedy dusz wolny zarys
 podkopywai z gruntu Religia, a naprawai serca zgrute, a rancie durne, albo
 nienawiscie, albo zimna obojetnoscia dla niej, kiedy zarnoi Chrescianiha wy-
 sredzisy z obrzbow swoich odsuneta ky od najpotnieyszych obowiazkow, od zach-
 wania Praw koni elnych, od wierzenia ky w cnotach, od prawidlet wcielicy moral-
 noni. W takich okolicznosciach smatnych potracicie strawanie Wasze z temi, ktore
 ja dla dobra Waszego czynie, niecs gorliwosci Wasza wspiera gorliwe zamiany
 probnych kapitanow ku odnowieniu, i wskreszeniu dacha Bycio naszych, ktory
 iwi w pokoiu wierzymym zostala. Tego Religia, tego koniot iako od lynnio swoich
 dusz oamy, tego zbawienie Wasze od Was wycigge. A gdy duchem mitoni Chre-
 scianilicy wspolnie dzyswialicy ky postepowai bychimy w drodze przykaran
 Prokies, kiedy Religia matka wyspshis cnot nie zostanie w sercach naszych
 zachwiana, w ten czas pogladajze na Was z weselem i radosciu, pownym iwi
 byci moze, ze kanawisy przed Papremem Najwyzszym glos mozy bedzie glosem
 przekonania wewnetrznego. - O to Panie Cate Frode mojemu strawaniu posucrona
 wiecmie Ci dochowata drogiego skladu wiary, o to nie porita berdrozami, kto-
 remi ja berboznoie prowadzie usitowata, przyjzy wicy rava rownie mnie
 niegodnego Papremu, iako i Frode moie, do przytyshow wierzenych.

w radumienie jed wyprawdzie, maigi bydi muiety skutekne i dziekne do zafranowienia kva
miejnego wieku Pseudo Filozofow jednemu prawie sentymentami nadrasyl kiz, jedne a prawie
tak sama droga co niegdys Janzeuszowie, i Herodzyanie chodraszych, i sidla na ulowienie siew
torki zastawiajacych. Tak, i nieprawoi tamtych zmierzajca do zrobienia zaniezrania w Na
rodzie zgnomiona, i potepiona zostala od Prawodawcy Religii Nancy Jozasa Chyfa, ten sucha
toz i bezbojnosci uzywajacych pieknego naruwka Filozofow, w tamey zai reczy i kotnych Janzeu
sion pod fatrygwami kwiaretkami, i roznemi porozami ocy, i rozum nie doyrnaly mamiaseni,
w celu rozperania swoiego schodliwego Religii, i Polityce iadu ukrywajaca ke mozei byda
bez obrany kumienia odemnie premiluzana, abym Wam NO. 2 obowiazku Unedu moiego, cho
w krodkori slow nie wytrawil, nie oswest, i iako lubo niegodny Paster nie brouid od tey zawa
ktora inne kraje nieszczelwie k, dotknienemi.

Z zalem tu wspomniei nalezy, ze koncrasy ke Wiek maigzy chlule onwezonego ai nad to jest
płodny w owych Pseudo Filozofow, ktory potworywzy sobie rozne kpretmata przeciurie przyrod
Progy Religii, i wlasnemu dobru spoteczenstwa ludzkiego, upoieni bedze dumna swa, i fat rzy
madroscia, napetrieni chciworcia, usrupskiego tego, co umyslom podchlebia, przytarszywzy
sobie prawo o wsupstkim twierdzeni, rezonowai, i decydowai, patra tylko na Religie, iako ke
niegodnie sturzy iaszere mozaca, pozpolitemu ludowi do utrymania go w granicach portuzreni
i ze ja, nawet sami podlug swego dzania tworzy sa, mozni. Ci to sa, zaprawde, ktory rozwigel
i rozpuscile zadney ke nie odeymuige, a namistwoniom swoim wodre puzerajige, pogladai na
Religie, iako na zbior praw, nauk, zdani dawnosci, tylko czasu upowaznionych, ktorym bni
nadrasyl ke tylko rozownem, poddai ke sm maia, za niewola, zofrawuige sobie upetne wolnos
szczenia o nich, i decydowania. Ci to sa, ktory bedze spryngtemi nieprzyjacielami Religii
scirly uwigpek z Polityke, malazey, oraz nauki obyczajowej, i prawdy, umieige kilka, maxymu,
koscia poddyktowata, kilka zarucow, ktore dumnie powotarais, lekce waiu najwzornieysze
obowiazki Religii, a tych ktory wyrokom Wiary rozum swoy poddai, za slabego dzania ludzi,
i za fanatykow udaige, sztucznych, i wykretnych sictelnosci uzywai, by swego niegodziwego
zamlanu dotarali. Ci to sa, nawasite, ktory maige racmione, i bezorumne sene swoje, petni
bedze w rady, takom stwa, sturynitwa, cypli racrey, ze poriem stowy Augustyna se homines repul
delirantes, nad pozpolity ke gmin wynosige, i Filozofumemu duchowi najwymyslucieysze, targu
pochwoaty, podsadraia, ze tak powiem miny pod prawdy nayobcewitne, i naypewnieysze, targu
ke na nierbire dzania, maxymu, pncera, dziekomu, i zrawom naypewnieyszym, walera, z
prawdami, ktore powszechna pouytecznoscia sa zarwadzone, uchylai na kstone, woselka, przy
stoynoi, i uciwoke naypotrzebnieysze, churgtai, i zbierai, wszupskie opinie, niorgie, i i
waige, iako dzania Medziow karowane do natury Ciotwieka.

Mieyie ke na bawnosci NO. treba oworem gromie takowych Obudnikow stowy temi, ktorych
uzyl Chrystus uwagdem Janzeuszow: Cur me tentatis. Kypocine, treba tu wnypii w zrodlo, i
glebie ke podstopy, i zamysly, ktory podobno skrycie naypierwey, i z naywymyslucieysza churp
nastai, na roznia, niby zfiawitka moralnos, i nauke, woselkami, i Ministrow Religii

czernicy, i dykwydytynge sposobami, iad hwoy roznoroge po wszytkich stranach, mimo
 wszelkiej maieromki prawidel na seuu kazdego wyrytych na nierobnoŃ cacych kŃbie poŃwie-
 caige, wystawiaige przed oczy najygewne, a rarem i najodradywne opisanie namierznoci, a nawet
 gruba zastawa pokrywaige, coholwiek one w sobie niegodziwego, i występnego maie o cnotę, i
 pobożnoŃ rycia obrzydlaige, a przeto fundament, na którym wszelka władza, i wiernychoŃ
 gruntait się, a bez czego, ani spotecznoŃ, ani prawo utrzyma się nie moie, ostabiwszy, bez tru-
 dnoŃi osmielili się ogłaszać nie podległoŃ, owszem targnę się uchwale na najygewne powagi,
 i kŃdla na nie zaŃawiać, o ktorych wŃtamie mowia mozna z Daudidem: *Populerunt peccatores*
laqueum. ZaŃawili ŃtoŃwi kŃdla, i niezreczliwie wielu nieugruntowanych w Ńwoy Religii
 ku zgubie Ńel uwiktali.

Daruyie N.O. troŃliwoci moiey i erolim się w tey materuyi roznieŃnŃ,
 z woli, Ńadli, i miŃoŃiedria PorŃkiego cu najniegodnieyŃy Ńprawiaige Urad PapieŃa Waszego
 proŃe PapieŃa Papierio, aby iadna z pomierzonych mi od niego na tak Ńzkodliwe nie narazona
 zŃrata opinie i Uly Kapitani Paniny przegowiadaige ŃtoŃwo Ńwoie, nalegaige, proŃie z wszelka cier-
 pliwoŃi, i nauka, czuwaige we wszytkim, Ńprawiaige ucynek ewangeliowuy, wyŃpetniaige
 ustuge Wasza, iezeli kiedy rarem ze mnę obowiazani iezŃnie, teraz naybardziej, kiedy duch
 Filozoficzny w Kraju iednego do drugiego się rozŃiera, a iadnemu wiekowi nie przeguzeraige, i
 naybolesnieyŃe rany w Religii zedaiige psuie nauka, ohyŃraowa, i pod Ńat nywym Ńlaskiem
 inadroŃi, i miŃoŃi dobra popoliŃego taka wyŃwadaige mowę, ktora nie powinna byŃi inana ŃŃianow
 z powoŃania Ńwoiego dŃrŃigym do doskonaŃoŃi, do poroŃku mitego Progu, i ludzian, ŃtoŃigym
 zausie i naywikŃza wiemoŃia, przy ŃŃawu, i Ironie, a między pierwszym, i drugim ŃiŃty zura
 Ńek, i wŃciemna podŃore doŃnegaiŃcym.

Tak raprawde N.O. iak kaŃde okazy, padaige, mi mowienia o tym chwytai zausie się
 Ńtaram, tak z tenarneyŃey, gdzie Was widre do tey zgromadzonych ŃwiŃtyŃi, abyŃie wŃpoluie
 i ze mnę, i z ŃudŃowienŃstwem tu przyŃomnym obchodŃi umiergkie dŃien wŃŃpienia na Iron
 NayiasnieyŃego Imperatora Ńmi Ń.N. i zanieli bogoboŃne hoŃdy wdŃcznoŃi i modly przed
 Iron Krola Krolow, by Panowanie Jego ucygnŃ naydŃuŃnym, i nayzreczliwŃym, czyli rarycy idŃe
 nie tylko za przyŃtadem tylu millionow ludu, ale nad to za czuŃiem wŃŃanego Ńena, w uŃpolow
 naniu ducha powoŃawali. ProŃostawiony Ń Progu Ńraelow, ktory Nam dat dŃiŃ Ńiedzacego na
 Stolicy PawŃa I. z uŃcyŃroni mowic, petney dla Nas obŃitey potiechy, korzysta, ze tym ŃiŃfley
 Ńu, przyŃnie powinnoŃ, ze Ńie inam byŃi proŃstawionym ŃroŃem prawd PorŃkich przy pomnieŃ
 Wam Naukē, Naymniejszego PrawodaŃcy, Pana i UŃawiciela Waszego. Red dŃite quŃ Ńunt ŃeŃaris
 ŃeŃari, Oddaige, co iest ŃeŃarŃkiego, ŃeŃarow. Przy pominaŃ zaŃ nie tym celem, iako bym miaŃ
 wŃŃnie uŃoway ProŃie o Religii Waszey, o przyŃirganiu, i uszanowaniu dla Ironu, ale rarycy
 bym się z Wami poiesyŃ w terere, ktore wyŃnaimy, i na fundamencie Religii, Paw ProŃych,
 i osobitey naszey ŃreŃliwoci powiedziaŃ Wam, ze czuŃi, Ńzanowai, i byŃi portuŃnŃeni Monarchom
 iest nie oŃbita, i nieuchronna Nasza potrzeba.

Nie wart ten byŃi w Ńierbie wiernych ChryŃtusowych, nie godien Ńzanownego Ńmionia ChryŃŃian-
 skiego, ktoby ktolwiek ŃmiaŃ oburrai się przeciwoŃ Ironom i Monarchom, i nieczuŃi powinnoŃi odda-
 wania naleŃney czci, i uszanowania tym to ŃŃobom wyŃnieŃionym zŃka Proga nad reszŃe ludu.

Ta to jest nauka Księstwa Jednostajna, i ciągle przez wszystkie wieki, i w każdym stanie
prowadzą Reddite que sunt Cesaris Cesari. Nie ma miejsca w Religii przekreślić jest, i naj-
większego ukarania godzien, kto bluźniercami usły, lub storliwym piórem śmie uwitaży tej
prowadzą, która sama Religia stanowi, i nie inaczej uwaga, tak tylko za powagę i władzę
od samego Boga pochodząca. O to jest głos Religii Naszej, ta mocna jest wypowiedź
z obżękania, zapalić serca do pełnienia nakazanych od niej obowiązku, ta wskazuje ścieżki
zwizrek między nią, a Monarchem, da uczyć przez samo wspomnienie Ojczy Monarchey
ustanowienie, i miłość dla Jego, a dla wszystkich Poddanych najłodsza, i we wszystkich pościelach
Religia nad samą słonice iarniejsza rozgłosi owe cięcie, które ducy Filozoficy z Franka
rozumu ludzkiego, z karykuda nigdy nie nadgodziona Nandoio i Binkto szejliwie kwitnacych
wzrosnąć pragnie, wplywa ona najwięcej do trwałosi, poradku, spokojności, i ogólnego
szczęścia. Religia, która na tonie samego Boga wzięta swój porządek, brydzą się zawsze
niepodległością, prowadzą do cwi, i ustanowienia Monarchow, podnosi swój głos w każdej
mocy, i mówi. Cztowiecie, boć się Boga, chowaj przykazania, stany Monarchy. Deum timeo
mandata seva, Regem honora. Religia, której cecha jest sama świętość, która dana jest
ludziom, aby byli sprawiedliwymi, obywatelnymi, miłogannymi targaję grube myśli umyśle
i que działanie słowny dla człowieka, wprowadza go do świętych rad przedwiecznego, by się
dowiedział, jaki cel, i zamiar w ustanowieniu Monarchow nad światem, i ledwie podnosi
zrenieć oka swiego, by się przypatrzył pięknyemu porządkowi na świecie, i w nim zaje
uwielbit, aż o to z głębokości tej świętości wyszy promień cudowny wiaśniejący nad wiel-
dzialny Boga przez rząd widzialny Monarchow na ziemi. Per me Reges regnant, et legunt
Conditores iusta decernunt, tu nareszcie poznacie dobroć Boga w przetrwaniu Jego, Pradzi
nad ludzmi, który jest Panem Panujących, Krolew Krolujących, Rex Regum, Dominator Domi-
nantium. Religia, która zawiera prawdy najwyższe, i najwspanialsze, naukę najwyższą
i od wszelkiego przesadu najdalej, wznosi się przeciw, że Monarchowie są, Pomarżnicami
Pana, że jest powzięcie tym godniejszym cwi się staie, im wyraźniej sam Bóg wyznaczył
spóros, takim się należy namas, i zaci Woodrow ludu, rozkazuje obiać Samuelowi Saula, i Jego
namasie. Ten to Religii świętej, która, tubo ^{z przyim} chuciom i skłonnościom ludzkiego pręciwiała się
przyrodzenia, ten rarem, ktokolwiek bierze tej naukę, swa świętość karidego zadziwiania się
za prawdziwość świętego postępowania staie się najgodniejszym celem cwi, i miłości ludzkiego Narodu
tey mowie Religii, która i ofiarę z życia swiego za całość Monarchy, za Prawa Krainowe, hak stras-
ntodzienców Machabejskich pod hasłem Religii z miłostwem prawdziwie bohaterystkim, niek karie
punktem jest istotnym, że Ojczy Monarchow, są to te, na których crotach Kradze Bóg spójno
ogromney swej powagi, szeregolniejszym spórosiem ma o miel stanianie, i opieki. Co Samuel
preparował Saulowi maiaćemu wstępować na tron Izraela. Invitet in Jes spiritus, et multa
bens in Virum alium. Więcej powiem. Monarchow Ojczy poświęcone, przez które Bóg ubry-
muie swoje panowanie, będą sam głowa, wszelkiej władzy i panowania, Caput omnis
Principatus, et Potestatis, będą duchem Krolow organizującym, i potęgą Krolow Nardom roffa-
wiałych. Meum est consilium, mea fortitudo, mea prudentia, są to iest zere podług Religii
Naszej te, którym gdy Bóg świętymi krajow powuera, case bezpierrezitwo jest Ojczy bierze
na

na łebie: Magnificans salutes Regis, ktorzyt strawianiom procielki ludu potebaję. Sam obmyla
 dla Nicz w trudnościach ostodrenie. Rex letabitur in Deo. w rzedach ktorzych gdy wrzelka, inrych
 promylnoni zamyska nadzieie, sam nadzieie dobrych Krolow bydi. prague, a gdy statose sreczli,
 woci: Poddanych fundue kę na Krolewstwie Obpach, sam za rekoymie statosi. Słow ulowonowanych
 mitosciwie swoje strawowi. Rex sperat in Domino, Rex in misericordia non commovebitur.
 O serca ludzkie: iak to mowic, i dziele nauki do Was przesyta Religia wględem Krolow Namie.
 Strikow Prokicy powagi, i ak wielkie pobudki uwara Wam do uszanowania Jęs Majestatu. Ale
 czyli, tu konca, że, czy chwete, naywspanialne, i naymocniejszye przelonywaigie nauki wględem Monach
 chow? Nie, wola ona ieszcze na wyszystki, by uwacaję umył na tego, ktorogo zyka Prokka wybrata
 z promiedry wiele, nie przywtasurali łobie prawa dochodzenia naykrytszych Pradu, męz nich wtymy,
 wanego tajemnie, a racye wprowadza Jęs w pomanie tey prawdy, że myśli Monachow co do swey
 skrytki w rowney podług Pisma nie dorogtoni sa, z sadami Prokliemi. Gloria Dei est celare verbum,
 et cor Regum inscrutabile, że serce Krolow jest w rżku Proklich, Cor Regis in manu Domini est, że jest
 wielka skharadnoi mysla, nawet cześnie naykrytsze Monachy ramiany. In cogitatione sua Regi ne
 detrahas. Religia hamuigie owe to popedliwe, goręce, i dępe namieznoki, ktore przewacaję porządki
 Pratinoki Naywzisyey, tęzry serce ludu, z Sercem Monarchy, ich prace i zabiegi do celu sreczliwosci
 prośnie, buntę usmierca, i naydalsze obaigie usunge usitucie, konwiktosi zapobiega, i tey sreczliwosci
 nie dopuszera. Iakoz radney nie ma w tey okolicznosci obawy, by potwory iakie, ktore kę wylęgaie, co
 sercach tylko repmitych daly kę tam widrici, gdzie Ministrowie tey Religii przyktademy i nauka
 czuwaję, by lud wiernie dopełniat obowiazki Chreścianidzie, bo też same czynia lud na potrzeby Narodu
 bardzo cześnie, na obrone Narodu gotowemi, na postuszenictwo swym Monachom zawone. Odstroczeni,
 iak przeciwnie, jest to jedna z prawd nierazwodnych, że nie moie bydi zycali wym hrdemu Monachem,
 swoiemu Krajowi, ktory targa się na chwietoi Religii. Religia wglę zabegiera prawa Monachow,
 i zaserepia w ludzias ten sreczliwy wiazek, gdzie tyle dowi pio, tak wiele wnych prymiotoi
 zdaje się mieci jedna czynnoi, i jedna wola, gdzie praca, rozumi, pniemył do jednego konca rzucenia
 ku postudnie Monarchie, i Krajowi. A co więcej za popuricowus tych, ktorzych pierwey pod imieniem
 Prawodawcio, i Kędnioy posranowita, na Krolow przez namas zrenie hoięte, i Prokie, nie doszy ma na tey
 czci sama Jęs tylko Ofoby, ale nad to zaleca strawoi Jęs w urzednikach, ktore Jęs wola przesyta, i dlatego
 wyobrazaie, iak bni mieysce samego Boga, orar w nakazach, ktore Jęs wola przesyta, i dlatego
 to powiada Pawel I. że wrzelka Dusza wyzisyey w tady uieci bedrie podlegla, nie tylko dla gicewu,
 ale i dla homuicenia, kto kę bouiem sprzeiwia Zwięchnoni, w rzedzeniu kę Proklicemu sprzeiwia,
 a ktory kę sprzeiwiaie, protepienie łobie wyslywa. Piotr I. ktorogo Jęsus Pan wybral za Słow Kofiatu
 swego, nauera, Poddanemi bedrie dla Boga, czyli Krolowi, i ako Zwięchnemu, czyli Wodogmu, iako
 od Boga postanym.
 Leca gdyby wyrokli Pisma se nie stwierdzały tey niezaprzeczoney powinności
 czyli, dobro Kraju, i nasre wlasne srecznie nie wywa Nas do petuicenia tego swiętego prawozwie obo
 wiazku? Treba by nad to bydi, ciemnym w Polityce, by nie przyznał, że porządki na ziemi, tey
 cześnitwo ludu, srecznie, i zpokoynoi Ofob sreczliwych zausly cędywie od Pradkow chwiate pod strawowu
 Imieniem Monachow bedacych. Komu albowiem nie mana jest igwof, i moc namieznoki ludzich,
 a rżp chce nieporadna rytku, i przenoszenia kę jednych nad drugimi, prague nie pogubienia drugich
 ambicyi, roskosy, nienawi ni, zaykia zomerek, kłotni, i takomstwa. ah te, i tym podobne, czyli by nie
 wistyły gony nad cnotę, i nieurymonia, czyli by nie uzyły swych zrad, i chytroni na tey zhiewancie

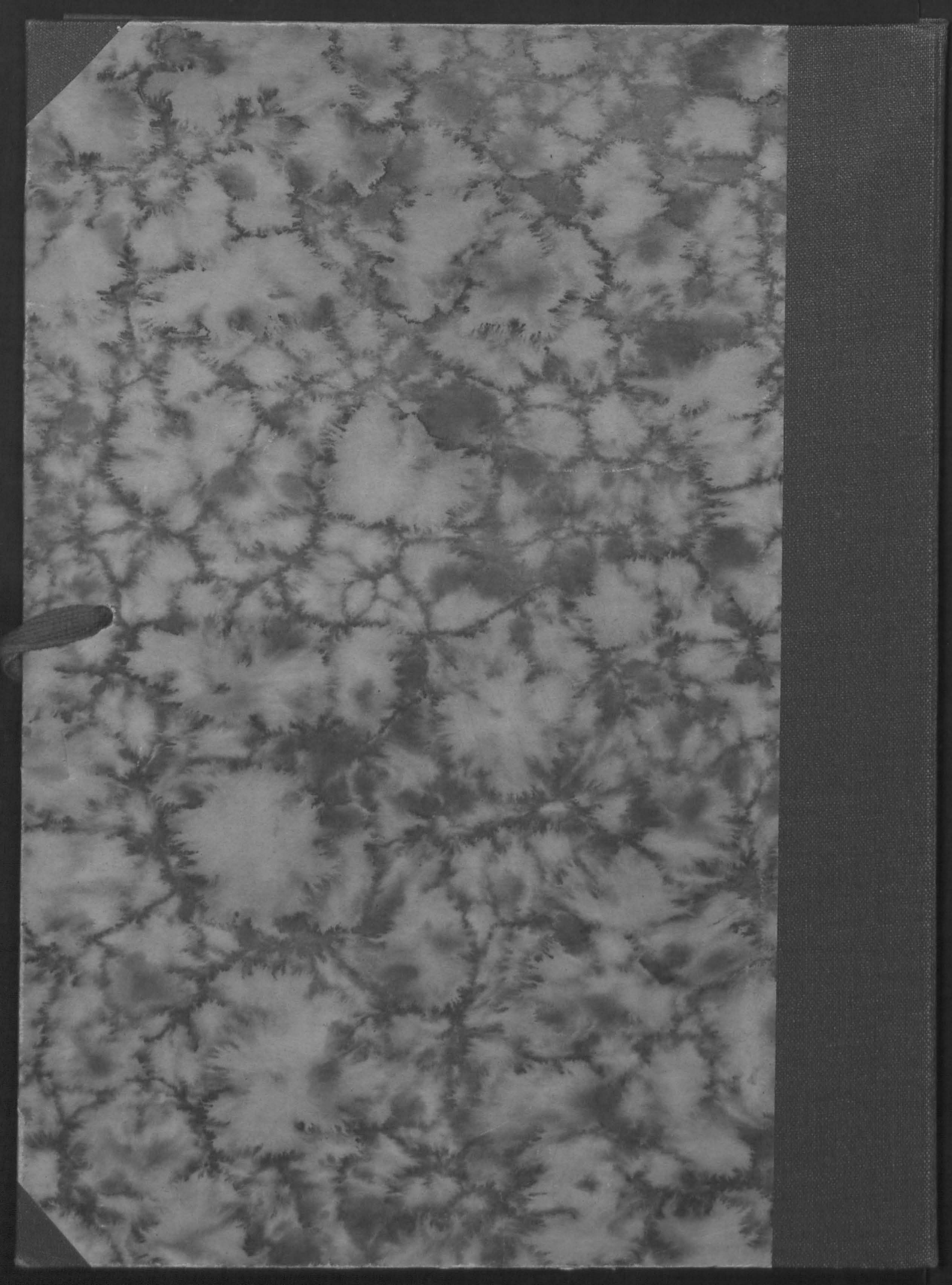

vradzacy podk tylko do serca kwoiego, za panow fi, cymby spoleznosci byly, gdyby Opieka Pradowna nad
 niemi nie czuwala, rowniez z glosow uszanowaniem to cenci godne, i wielkie snt Monarchow, cym ono ief dla
 Cebie, nekatek zaprawe w ducha, iak dobry i certy Ocice wait ief, aby od dniei przywiarznie doznaderai, iak
 wadny rozpodan godzien, aieby wygry domownicy prera poturzeni tuw do dobra przydadali k, iak Monarcha karidy
 bdy byciem ludu i rozpodarem krany pomieniu w kardym czasie wiecnofci, i najmowierzeg przywiarznie z
 boiaruis. Synowito prota cownego od cownyckis doznaderai. O Narody: ktorys usze sliwiewie pruwierznie z
 ief, ielem dobrych Monarchow podawacie z ust do ust te prawde, ktora, niegdys Medwee tawiki w tyd kwoidit,
 ale mocnych wywarach zamind, ze Monarchowie do tawice, ludu, z ktorych miedwoni wotwognosi, praprownosc
 iako z inowet krumyki wyplywazige, napetuiacie, cety Narod pricieke, do wem, i pryzyciem Rex sapiens Stabi
 limentum populi. Stwie wiec onym w prawdie, i z catego serca nie dla oka, lub dla boiarui istoty, jeh
uwaglow. Popetuiacie wszeckie obowiazki Obywazelitwa, i poddantwa, prwarajcie jeh wole, i dno wole
Blmego Praga, mowcie o nied z uszanowaniem, modlcie se za jeh dcalenue i gromylnosc

Patrzyjmy w tem na moc, ktora daie Monarchow, i patrzyj na i srome obowiazki poddanych uwaglow
 Monarchow, prwaraj, ze nie bardziej nie usze sliwiewie ludu, i woryckie Narody, iak prwarajenie z wielkimi
 prymictami Monarchy, kiedy te uwagi tagemy z dnieysze sliwiewie, i woryckie Narody, iak prwarajenie z wielkimi
 Imperatorie P. N. Pawla I. o to widziemy wrodlo winnego Majestatonu jeh uszanowania, wyponimamy
 obran, najtepszego Monarchy, w potomnoci, pomaiem nalcionie prwaraj, z ktorego Pobi, iakomuy
 mofe opniaderuti w Akcie Religi przed tronem kieda kwoidow, i tancem tawiczych, z ktorego Pobi, iakomuy
 w niewrey jeh Ogiowilicy do Nas tawicwey owerwie certyali, te Pobi, ocbat, i na Bonie kwoidow
 kwoid ra prwaraj Praga zakadit. Drajki najmow mied bdy Praga, ze nam dat w ten to dzien wieckani
 pamiazny, w Ofobie Prista I. dat takiego tawic, pod ktorego wielka, i nie woryckie na Opieka, mityra ciefpency
 kje pokoiem. Ina ten miedry Monarcha, na cym sliwiewie ludu pod bento jeh poddanego zafad za kje
 ina iak wiele zalezgy od dobrego i porzadanego wadu, od wymianu prwarajeliwoci dla kadego berwepj, i
 kranu, od utrzymywania dobrego i natego we woryckim porzadku, i dla tego, certy i nie widziemy,
 iaki ief wybor Meow ku potudre Narodow, iaka tawic, i tago dno, i woryckie, i nie widziemy,
 Nasra, certy rarerz tych to Pradcow, ktorym uwerwictwo wladry twoy prwaraj, i nie widziemy,
 ku pomocy na usze sliwiewie Narodu. Ina ten Ocice Nas, ze Narod nie moie byci, i nie widziemy,
 ieneli nie zatory tamy repfuciu do woi obycraiw, ktore obfity za koba prwaraj, ieneli pobowoi prwaraj
 wa, ktora ief owocem Serca prwaraj, ktorego boiarua, Praga nie obeymie umyrtow ludu, i nie widziemy,
 sntie jeh kwoidow, ieneli Religia, ktora uwarie certyoi w depetuianiu twoych obowiazkow, a ratory
 przywiarznie do krajia, do Monarchy, do dobra prwaraj, ieneli certyoi w depetuianiu twoych obowiazkow, a ratory
 nie bdkue rowieba za prwaraj i sporyre, i woryckie, i woryckie, i woryckie, i woryckie, i woryckie, i woryckie,
 pierwszych momentach, ktore do oglosity Panem, i woryckie, i woryckie, i woryckie, i woryckie, i woryckie,
 prymicta, i godnych Monarchy cnotach obfity, i woryckie, i woryckie, i woryckie, i woryckie, i woryckie,
 kwoidow, bdyte tytat powzeshnego Opiekuna, i uwaglowi twemi Monarchem, i woryckie, i woryckie, i woryckie,
 obiewier Ministrom jeh protchey, i zachowanien law i swobod Im sturaych, i woryckie, i woryckie, i woryckie,
 kerot, i nie sliwiewie, stowem zalecid, i zalecai nie prwaraj, i woryckie, i woryckie, i woryckie,
 cnot, ktoreby go ucynity wadnym, i woryckie, i woryckie, i woryckie, i woryckie, i woryckie,
 Religi Chreianskiej moralnym. Tak ief P. O. chlebiti kje moiemy, i nad woryckie, i woryckie, i woryckie,
 Narody woryckie, ze pod Bestem Pawla I. sliwiewie, i prwaraj, i woryckie, i woryckie, i woryckie,
 tak ze kardy z Nas z mite, Serca radocia, i woryckie, i woryckie, i woryckie, i woryckie, i woryckie,
 Rex Nobilis est, Błogostawiony kraj, Błogostawiony Narod, Błogostawiony lud, ktory ma wielkie
 Pana, nie tylko z Rodu kwoiego, nie tylko z Obszaru, i woryckie, i woryckie, i woryckie, i woryckie, i woryckie,
 ale z darow wpaniatey duszy, i z obfity: radlicz prymictow.

Przy obchodzie uroczystości wprężenia na Fron Najjaśniejszego Państwa; wystawony przez
Fron z Sen Narych, Ciebie zaś prosiemy J. O. Głowie Senale i Rebeatorze Njcu wielkuzi
Zastugami i Taktami Monarchy zaszczytowi radz, zapewniam, że chciemy w najobficiejszym
Lubie Narodzie ^{odległemu} ^{na Fron} najmłodszemu i jestesmy dziećmi, równe z najstarszymi i najblizszymi
Jego Monarszej przywiązanie, wierność, i za względy Monarsze wdzięcznie zaszczytamy.
Kradliem jestes tych igren najumiejętniejszych, z ktorymi do tej kwiety przychodzimy
czynnie modły za N.N. za Jego Pomysłowość, i caley Jego Najjaśniejszej Familii, i
najuroczyste dni przed Proziem Dawca, błogo Nawięzito wrzelić za dary w Roku
zesitym Monarsze Nasremu od Króla Królów i Wielkora, prosiemy oraz w upokorzeniu
ducha, ażeby i dalszym Jego Monarszym zaszczytowi dla Narodu dobroczynnym błogim
Świętym, kwoic, prawica, w tudności as wspierai, i takim Narod oględać pozwolić, i
go wiec pragaie. Spraw to Najjaśniejszy Proie, zachowaj Nam zdrowego Państwa
Ratora. Domine saluum fac Imperatorem nostrum, wqstuczaj Nas w ten dzien, w
wymamy Proście Zwicy dla Njcu, pomocy. Et exaudi nos in die. Ty wroakie
Proie wielki i kwiety, ktory Berta, i kwoic rodwai, Frony dobremi Monarszami
według zastug Narodów osadzai, ażeby Ci od Ciebie wybrani, i duchem taki Proie
namaszerai, godnie piastowali Berta na uszu i niewie kwoic proklamnych. Ty u
godnym Keli Zwicy Monarsze Naszym, dajes Nam Dyca, i gwaiedliwoni Nanyca
umocnij wiec powage Fronu w Sercach Poddanych, ozywaj mitosi Jmu powin
i Sese Jego uwienc, korona, prociechy, ażeby i On za kwoic Panowania, i My
za wiecne prokreditive zastug, sobie mogli na wiecne Zwicy Błogostawie.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.